

Felügyeleti állásfoglalások

A Tisztelt Olvasó az alábbiakban – a felügyelt intézményekre vonatkozó törvényeknek megfelelő feldolgozásban – kérdéseket és válaszokat talál. A kérdéseket a felügyelt szervezetek és azok ügyfelei tették fel, a válaszokat pedig a Felügyelet munkatársai készítették el. A Felügyelet céljai között mindig kiemelten fontosnak tartotta, hogy segítse a felügyelt szervezetek munkáját, valamint az ügyfelek tájékoztatását. Ugyanakkor ezen segítő tevékenysége során fokozottan figyelemmel kell lennie az Alkotmánybíróság több döntésére, amelyek a jogbiztonság szempontjából nem engedik közigazgatási szerv számára az állásfoglalásokkal történő jogértelmezést. A két elvárásnak megfelelően e helyen kell nyilvánvalóvá tenni a Tisztelt Olvasó számára, hogy a következőkben leírt vélemények nem kötelező erejűek, nem minősülnek a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény szerinti jogi iránymutatásnak. Ha azonban a vélemények tartalmát a Tisztelt Olvasó munkájában, egyéb ügyében haszonnal tudja alkalmazni, a Felügyelet segítő szándéka már elérte célját.

Pénztári terület

A magánnyugdíjpénztárakkal kapcsolatban kialakított állásfoglalások

TARTALOMJEGYZÉK

2008. év	6
I. A pénztár szervezete, működése, gazdálkodása	6
<i>Magánnyugdíjpénztárnál működtetett választható portfóliós rendszer esetén van-e lehetőség a beérkezett összegeket a befizetések beazonosításáig a függő portfólió helyett az egyes befektetési portfóliókba helyezni a későbbi megoszlásra vonatkozó becslés alapján? .....</i>	<i>6</i>
<i>2. Készíthető-e elektronikus másolat a gazdálkodó szervezetek által kiállított papír alapú bevallásokról, illetve a bevallásokhoz készült papír alapú összesítőkről az iratok elektronikus úton történő megőrzése céljából? ....</i>	<i>6</i>
<i>3. A magánnyugdíjpénztárnak el kell-e fogadnia a foglalkoztató állítását és korrigálnia kell-e a foglalkoztató által számított pótlék összegével az általa megállapított késedelmi pótlékot? .....</i>	<i>7</i>
<i>4. Mi a hozam adatok bejelentésének és internetes honlapon történő közzétételének határideje? .....</i>	<i>8</i>
<i>5. Milyen összeférhetetlenségi szabályok érvényesülnek a magánnyugdíjpénztár és a vagyongazdálkodó esetében? .....</i>	<i>9</i>
II. A tagsági jogviszony létrejötte, tartalma, átlépés, kilépés	9
<i>1. Milyen szabályok vonatkoznak a dél-koreai állampolgárságú magánnyugdíjpénztári tagok kilépésére 2006. május 12-e előtt és után? .....</i>	<i>9</i>
III. A tag halála; kedvezményezett, örökös	10
IV. A pénztár átalakulása, megszűnése	10
<i>Lezárva: 2008. szeptember 30-án. ....</i>	<i>10</i>
2007. év	11
I. A pénztár szervezete, működése, gazdálkodása	11
<i>1. Mi tekinthető munkáltatóhoz rendelhető pénzösszegnek a magánnyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási tevékenységéről szóló 282/2001. (XII. 26.) Kormányrendelet (továbbiakban: Mbr.) 29/B. §-a szerint? .....</i>	<i>11</i>

2. Köteles-e a magánnyugdíjpénztár a felszámolási eljárás során tagdíjkövetelés fejében a munkáltató könyveit átvenni?..... 12

II. A tagsági jogviszony létrejötte, tartalma, átlépés..... 12

1. Köteles-e a magánnyugdíjpénztár a belépési nyilatkozatokon a foglalkozatói aláírás cégszerűségét ellenőrizni?..... 12

2..... 13

a) Az Mpt. 24. § (1) bekezdése alapján a bejelentés negyedévét követő negyedév végével akkor is át kell-e lépteni a tagot, ha eddig az időpontig még nem rendelkezik féléves tagsági jogviszonnyal?..... 13

b) A 2006-ban benyújtott, de a hátralék miatt nem teljesített átlépési kérelmeket a pénztárnak 2007-ben újabb nyilatkozat nélkül is teljesítenie kell-e?..... 14

3. Átutalható-e magánnyugdíjpénztárba az EU nyugdíjalapjában felhalmozott megtakarítás? 14

III. A tag halála; kedvezményezett, örökös..... 16

IV. A pénztár átalakulása, megszűnése 16

Lezárva: 2007. november 21-én. 16

2006. év 17

I. A pénztár szervezete, működése, gazdálkodása 17

1. Milyen szabályok vonatkoznak a magánnyugdíjpénztárak által készített ismertetőkre és hirdetésekre? 17

2. Átruházhatja-e a Pénztár a felszámolás alatt lévő foglalkoztatóval szemben fennálló tagdíjkövetelését egy magánszemélyre a tőketartozás és a késedelmi pótlék összegével megegyező vételáron? 17

II. A tagsági jogviszony létrejötte, tartalma, átlépés..... 19

1. Mik a magánpénztári tagdíj és tagdíj kiegészítés fizetésének korlátai? 19

2..... 20

a) Az Mpt. 24. § (3) bekezdésében foglalt tagsági jogviszony megszűnési jogcímek közé sorolandó-e a tagsági jogviszony Mpt. 24/A. §-a alapján történő megszűnése? 20

b) Hogyan kell megállapítani a törtidőszaki hozamot?..... 20

c) Kell-e törtidőszaki hozamot fizetni abban az esetben, ha a tagsági jogviszony az Mpt. 24/A. §-a alapján szűnik meg? 21

d) Kell-e törtidőszaki hozamot fizetni abban az esetben, ha a tagsági jogviszony az Mpt. 24. § (8) bekezdése alapján szűnik meg? 21

3. Milyen szabályok vonatkoznak az Európai Közösségek személyzetéhez tartozó személyek magánnyugdíjpénztári tagdíjkövetelésének átruházhatóságára?..... 21

4. A függőszámlán nyilvántartott összeget a jogszabály szerint az átvevő pénztár részére kell-e átutalni, vagy egy korábbi felügyeleti állásfoglalás szerint kell kifizetni annak a pénztárnak, amelyben a tag a kifizetés idején tagsági viszonyban áll, illetve magának a tagnak, ha a tagsági jogviszony megszűnt? 23

5. Nem magyar állampolgár magánnyugdíjpénztári tag átléphet-e külföldi nyugdíjpénztárba ? 23

Lezárva: 2006. december 31-én..... 25

2005. év 26

I. A pénztár szervezete, működése, gazdálkodása..... 26

Hogyan kell kialakítani az informatikai rendszer biztonságos működtetését felügyelő informatikai ellenőrző rendszert?..... 26

Hogyan kell meghatározni a hozamrátát?..... 26

Köteles-e a pénztár a részére megküldött, az elektronikus úton történő bevallási kötelezettségre vonatkozó, harmadik fél számára kiállított meghatalmazás esetén a meghatalmazó társaság képviseletében eljáró személy képviseleti jogosultságáról meggyőződni?..... 27

<i>Hogyan kell közzétenni az éves beszámolót?</i>	27
<i>Kiszervezheti-e a pénztár az értékpapír nyilvántartását a vagyonekezelőhöz?</i>	27
II. A tagsági jogviszony létrejötte, tartalma, átlépés	28
<i>Betéti társaság és korlátolt felelősségű társaság formájában működő foglalkoztató a tagsági jogviszony keretében személyesen közreműködő tagjának fizethet-e munkáltatói tagdíj kiegészítést?</i>	28
<i>Érvényesítheti-e a pénztár az átlépéskor levonható költségeket a tagsági jogviszony megszűnésének más eseteiben is?</i>	29
<i>Sérti-e a jogszabályi előírásokat, ha a magánnyugdíjpénztár eltérő tagdíjmegosztási arányokat alkalmaz a pénztártagjai között az általuk befizetett tagdíjak összegétől függően?</i>	29
<i>Sérti-e a jogszabályi előírásokat, ha a magánnyugdíjpénztár eltérő megosztási arányokat alkalmaz a tagsági jogviszony egyes időszakaira, azaz mintegy belépési díjat fizettet a tagjaival?</i>	29
<i>Sérti-e a jogszabályi előírásokat, ha a magánnyugdíjpénztár az SzMSz-ében csak az átlagos tagdíjbevételek százalékában adja meg az egyes tartalékok közti megosztási arányokat és a tartalékképzés részletes szabályait a nyilvánosságra nem hozott pénzügyi tervében szabályozza?</i>	30
<i>Sérti-e a jogszabályi előírásokat, ha a magánnyugdíjpénztár a közzétett ajánlataiban más felosztási arányokat közöl, mint amelyek a nyilvánosság számára hozzáférhető SzMSz-ben szerepelnek?</i>	30
III. A tag halála; kedvezményezett, örökös	30
IV. A pénztár átalakulása, megszűnése	30
<i>Lezárva: 2005. december 31-én</i>	30
2004. év	30
I./ A pénztár szervezete, működése, gazdálkodása	30
<i>Mely szabály irányadó az OTC árfolyamok 30 napos érvényességére?</i>	30
<i>Hogyan kezelendő az EU-ban keletkezett, járulékalapot képező jövedelem?</i>	31
<i>Köteles-e a pénztár az internetes honlapján közzétenni a 2003. évi beszámolót?</i>	32
<i>Elfogadható-e, ha a pénztár az Interneten a kiegészítő melléklet helyett az üzleti jelentést teszi közzé?</i>	32
<i>Nyilvánosságra kell-e hoznia honlapján a pénztárnak a vezető tisztségviselők és képviselők lakcímét?</i>	32
<i>Mely időpontig kell legkésőbb megszereznie szakmai gyakorlatát a pénztári minősítésű könyvvizsgálók névjegyzékébe felvett könyvvizsgálónak?</i>	33
II./ A tagsági jogviszony létrejötte, tartalma, átlépés	33
<i>Biztosítható-e kizárólag a dolgozók egy meghatározott csoportja részére a magánnyugdíjpénztári tagdíj-kiegészítés?</i>	33
III./ A tag halála; kedvezményezett, örökös	33
IV./ A pénztár átalakulása, megszűnése	34
<i>Lezárva: 2004. december 31-én</i>	34
2003. év	34
I./ A pénztár szervezete, működése, gazdálkodása	34
<i>Mennyi ideig köteles megőrizni a magánnyugdíjpénztár a bevallási dokumentumokat?</i>	34
<i>Szükséges-e könyvvizsgálónak a magánnyugdíjpénztárak pénzügyi tervét megvizsgálania?</i>	34
<i>Mely szabályok irányadók a könyvvizsgáló pénztárak általi megbízására, valamint összeférhetetlenségére?</i>	34
<i>Kiegészítheti-e a munkáltatón kívül harmadik személy a pénztártag tagdíját?</i>	35
<i>Mely időszakot kell figyelembe venni a tagdíj mértékének meghatározásánál?</i>	35

<i>Kihelyezhető-e a pénztárak ingatlanvagyonának kezelése? .....</i>	36
<i>Milyen módon kezelhetik a pénztárak tagjaik lakcím adatait? .....</i>	36
<i>Milyen szabályok érvényesek a könyvvizsgáló szerződésének meghosszabbítása során? .....</i>	38
II./ A tagsági jogviszony létrejötte, tartalma, átlépés.....	38
<i>Milyen gyakorisággal köteles tagdíjbevallást készíteni az egyéni vállalkozó?.....</i>	38
<i>Hogyan kell elszámolni a társadalombiztosítási rendszerbe visszalépő tagok vonatkozásában? .....</i>	39
<i>Hogyan kezelendő a társadalombiztosítási rendszerbe visszalépő tagok tagdíj-kiegészítése? .....</i>	39
<i>Megszünteti-e a tagági jogviszonyt a tagdíj meg nem fizetése? .....</i>	40
III./ A tag halála; kedvezményezett, örökös	40
<i>Mi a teendő abban az esetben, ha a jogerős hagyatékátadó végzésben örökösként a törvényes örökös helyett más személyt jelölt meg a közjegyző, valamint ha a jogerős hagyatékátadó végzésbe nem foglalta bele az elhunyt tag egyéni számláján szereplő összeget, továbbá figyelembe kell-e vennie a Pénztárnak a jogerős közjegyzői végzéssel jóváhagyott egyezséget, ajándékozási illetve egyéb ügyleteket? .....</i>	40
<i>A Pénztár a törvényes képviselőnek vagy a gyámügyi betét javára teljesítsen akkor, ha a gyámügyi szerv az utóbbiról rendelkezik, holott a kifizetendő összeg nem éri el a 100 000 Ft-os összeghatárt? .....</i>	41
IV./ A pénztár átalakulása, megszűnése.....	41
<i>Mely esetekben irhatóak le a tagdíjkövetelések a foglalkoztató fizetése képtelensége esetén? .....</i>	41
<i>Lezárva: 2003. december 31-én.....</i>	42
2001-2002. év	42
I./ A pénztár szervezete, működése, gazdálkodása.....	42
<i>Mennyi időre választhatók meg a vezető tisztségviselők? .....</i>	42
<i>Milyen felelősség terheli a pénztár tisztségviselőit?.....</i>	43
<i>Megvalósul-e a pénztár vezető tisztségviselőinek összeférhetetlensége abban az esetben, ha a pénztár tevékenységi engedélye végelszámolás miatt kerül visszavonásra? .....</i>	43
<i>Ellenőrizheti-e a beolvadó pénztár könyvvizsgálója az átalakulási vagyommérleg-tervezeteket?.....</i>	44
<i>A nyugdíjpénztárak piaci eszközértékelése során a megkötött, de még el nem számolt kamatozó értékpapírügyleteket milyen módon lehet a piaci értékben követelésként, kötelezettséggként érvényesíteni? ...</i>	44
<i>A magánpénztári egyéni számla része-e a házastársi vagyontöredéknek? Mit tehet a pénztár, ha a közjegyző a számlán szereplő összeg felét ezen a címen adja át az özvegynek? .....</i>	45
<i>Szavazhat-e a magánnyugdíjpénztár tagja a közgyűlésen tagtársai nevében állandó meghatalmazás alapján? .....</i>	45
<i>Mit tehet a pénztár abban az esetben, ha az öröklési bizonyítvány beszerzésének költsége meghaladja az egyéni számla összegét? .....</i>	46
<i>Mi az eljárás, ha a törölt cégre a függő számlán befizetés van, de az több tagot illet, milyen elv szerint kerülhet a pénztártagok egyéni számlájára? .....</i>	46
<i>Hogyan történik az elszámolás a társadalombiztosítási rendszerbe év végén visszalépő tagokkal?.....</i>	46
<i>Mi a szolgáltatókra vonatkozó előírás? .....</i>	47
<i>Mi az eljárás a tag felhalmozási időszakban bekövetkező halála esetén?.....</i>	47
<i>Mi a teendő a felszámolás előtt, illetve a felszámolási eljárás megindítását követően keletkezett tagdíj tartozások megfizetésének elszámolása során?.....</i>	47
<i>Mikor köteles a pénztár befektetésekért felelős vezető alkalmazni? .....</i>	48
II./ A tagsági jogviszony létrejötte, tartalma, átlépés.....	48
<i>Alkalmaz-e a tagsági okirat a záradékolt belépési nyilatkozat helyettesítésére? .....</i>	48

<i>Szükséges-e a tag rendelkezésére bocsátani a belépési nyilatkozat záradékolt példányát? .....</i>	<i>49</i>
<i>Magánnyugdíjpénztár tagjává válhat-e újra az a személy, akinek állapotjavulása miatt megszűnik jogosultsága a rokkantsági nyugellátásra? .....</i>	<i>49</i>
<i>A magánnyugdíjpénztári tag foglalkoztatójának kell-e szerződést kötnie a magánnyugdíjpénztárral? .....</i>	<i>49</i>
<i>Lehet-e magánnyugdíjpénztár tagja kiskorú személy? .....</i>	<i>50</i>
<i>Fizethető-e megbízási jogviszony alapján munkáltatói tagdíj-kiegészítés?.....</i>	<i>50</i>
<i>Fizethet-e magának munkáltatói tagdíj-kiegészítést egyéni vállalkozó? .....</i>	<i>50</i>
<i>A munkáltató bevallás nélküli befizetései (túlfizetett összegek) jóváírhatóak-e egyéb bevételként? .....</i>	<i>50</i>
<i>Mikor kezdődik az átlépő tag tagsági viszonya az átvevő pénztárban?.....</i>	<i>50</i>
<i>Milyen formai szabályok vonatkoznak a pénztárak közötti átlépésre? .....</i>	<i>51</i>
<i>Az átlépő pénztártaggal való elszámolás megtörténhet-e a pénzeszközökön kívüli egyéb vagyontárgyakkal is? .....</i>	<i>51</i>
<i>Szükséges-e megőrizni a pénztárnak a belépési nyilatkozat eredeti példányát? .....</i>	<i>51</i>
<i>Mikor kezdődik a tagsági jogviszony kötelező pénztártagság esetén? .....</i>	<i>52</i>
<i>Hogyan kell megfizetni a foglalkoztatói tagdíj kiegészítést? .....</i>	<i>52</i>
<i>Szükséges-e külön nyilatkozat tagdíj kiegészítés fizetéséhez? .....</i>	<i>53</i>
<i>Lehet-e eltérő a munkáltatói hozzájárulás mértéke? .....</i>	<i>53</i>
<i>Hogyan lehet behajtani a tagdíjhátralékot? .....</i>	<i>53</i>
<i>Hogyan kell megfizetni a késedelmi pótlékot?.....</i>	<i>54</i>
<i>Hogyan kell eljárni átlépés során bekövetkezett téves kifizetés esetén? .....</i>	<i>55</i>
<i>Mely esetben szükséges hozamkorrekció? .....</i>	<i>56</i>
<i>Hogyan állapítható meg az átlépés napja? .....</i>	<i>56</i>
<i>Hogyan lehet átadni a pénztártagok személyes adatait üzleti célú felhasználás érdekében?.....</i>	<i>57</i>
<i>Rendelkezhet-e magánnyugdíjpénztár a késedelmi pótlék felől?.....</i>	<i>58</i>
III./ A tag halála; kedvezményezett, örökös	58
<i>Milyen mértékű az árvaellátás, amennyiben az elhalt magánnyugdíjpénztári tag volt? .....</i>	<i>58</i>
<i>Hogyan járjon el a pénztár kedvezményezett jelölése esetén a tag felhalmozási időszakban bekövetkező halálakor? .....</i>	<i>59</i>
IV./ A pénztár átalakulása, megszűnése	59
<i>Mi a teendő az átalakulással érintett, valamint a jogutód nélkül megszűnő magánnyugdíjpénztárak átlépő tagjai, illetve a munkáltatók értesítése tekintetében? .....</i>	<i>59</i>
<i>Lezárva: 2002. december 31-én.....</i>	<i>60</i>

2008. év

A magánnyugdíjpénztárakkal kapcsolatban kialakított állásfoglalások

I. A pénztár szervezete, működése, gazdálkodása

Magánnyugdíjpénztárnál működtetett választható portfóliós rendszer esetén van-e lehetőség a beérkezett összegeket a befizetések beazonosításáig a függő portfólió helyett az egyes befektetési portfóliókba helyezni a későbbi megoszlásra vonatkozó becslés alapján?

Az Ön által is idézett, a magánnyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási tevékenységéről 282/2001. (XII. 26.) Korm. rendelet II/a. számú melléklete II/10. pontja egyértelműen tartalmazza, hogy a pénztári befizetések azonosításáig azokat egy elkülönült portfólióban (függő portfólió) kell elhelyezni. A függő portfóliót a klasszikus portfólió befektetési szabályai szerint kell befektetni.

A fentiek alapján nincs lehetőség arra, hogy a pénztár e szabályt mellőzve, a be nem azonosított összegeket a különböző, az egyéni számlákhoz tartozó befektetési portfóliókba helyezze egy általa becsült arányban. A jogalkotó egyebek mellett éppen a levelében felvetett nehézségeket is figyelembe véve írta elő a külön portfólió működtetését a még be nem azonosított összegek kezelésére. Mivel a beazonosításig a beérkezett összegek sorsa bizonytalan, a jogalkotó arról is rendelkezett, hogy a függő portfóliót a klasszikus portfólióra vonatkozó szabályok szerint, vagyis viszonylag szigorú szabályok szerint kell befektetni.

2. Készíthető-e elektronikus másolat a gazdálkodó szervezetek által kiállított papír alapú bevallásokról, illetve a bevallásokhoz készült papír alapú összesítőkről az iratok elektronikus úton történő megőrzése céljából?

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 167. § (5) bekezdése szerint számviteli bizonylatként az elektronikus aláírásról szóló törvény szerinti legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással és időbélyegzővel ellátott elektronikus dokumentum, irat is alkalmazható, ha megfelel a törvény előírásainak.

Az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény, továbbá a papíralapú dokumentumokról elektronikus úton történő másolat készítésének szabályairól szóló 13/2005. (X. 27.) IHM rendelet és a digitális archiválás szabályairól, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokkal kapcsolatos elektronikus archiválás szabályairól szóló 7/2005. (VII. 18.) IHM rendelet (2008. január 15-től a digitális archiválás szabályairól szóló GKM rendelet) lehetővé teszi a gazdálkodó számára, hogy az iratok megőrzési kötelezettségét elektronikus úton teljesítse.

A pénztárak központi nyilvántartásával összefüggő egyes feladatokról, a pénztáraknak, valamint a foglalkoztatóknak a pénztártagokra vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettségéről szóló 172/1997. (X. 6.) Korm. rendelet 5/C. §-a szerint, a magánnyugdíjpénztárak nyilvántartása a Felügyelet engedélye alapján elektronikus vagy optikai adathordozón is megőrizhető, ha az alkalmazott módszer biztosítja a nyilvántartás összes adatának késedelem nélküli előállítását, folyamatos leolvashatóságát, illetőleg kizárja az utólagos módosítás lehetőségét.

A magánnyugdíjpénztári tagdíjbevallás megfelel a teljes bizonyító erejű magánokiratra előírt, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 196. § (1) bekezdésében részletezett feltételeknek.

A 13/2005. (X. 27.) IHM rendelet hatálya kiterjed a papíralapú teljes bizonyító erejű magánokiratokról történő elektronikus másolat készítésére is, következésképpen a tagdíjbevalló nyomtatványokról elektronikus úton készített másolatok előállításánál a pénztáraknak meg kell felelnie az ebben a rendeletben előírtaknak is.

A másolatok készítésének általános szabályait a nevezett rendelet 4. §-a rögzíti. A nevezett rendelet 5. § (2) bekezdése szerint a gazdálkodó által kiállított vagy őrzött okiratokról történő elektronikus másolatokat elektronikus aláírással és időbélyegzővel kell ellátni.

A fenti jogszabályi rendelkezések szerint tehát a gazdálkodó szervezetek által kiállított papír alapú bevallásokat, illetve a bevallásokhoz készült papír alapú összesítőket – a Felügyelet engedélyének birtokában – a pénztárak elektronikus és optikai adathordozón is megőrizhetik, amennyiben eleget tesznek a jogszabályokban előírt feltételeknek. Ennek megfelelően az elektronikus másolatok készítésekor és megőrzésekor úgy kell eljárni, hogy mind az archiválási eljárás, mind az elektronikus másolat maradéktalanul megfeleljen a jogszabályi követelményeknek.

3. A magánnyugdíjpénztárnak el kell-e fogadnia a foglalkoztató állítását és korrigálnia kell-e a foglalkoztató által számított pótlék összegével az általa megállapított késedelmi pótlékot?

Az állásfoglalást kérő által feltett kérdéskör a 2006. előtti időszakra vonatkozik.

Mivel az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2006. évi CXXXI. törvény 163. §-ában foglalt rendelkezés alapján, a 2006. december 31-én hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni az ezen időpontot megelőző bevallási időszak(ok)ra vonatkozó magánnyugdíjpénztári tagdíj megfizetésére, a bevallás pótlására, a bevallás önellenőrzéssel történő helyesbítésére, valamint a tagdíjbevallás ellenőrzésére és a tagdíjtartozás végrehajtására irányuló adóhatósági megkeresésekre, ezért állásfoglalásunkat a 2006. december 31-én hatályos jogszabályi rendelkezések alapján készítettük el.

A késedelmi pótlékot, a bevallás és befizetés összehasonlítása alapján kimutatott tagdíjtartozás összegére, a „késedellel érintett” bevallás alapján, az esedékesség időpontjától a tényleges megfizetés időpontjáig lehet (kell) felszámítania a magánnyugdíjpénztárnak.

Ennek során figyelemmel kell lenni arra, hogy a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 24. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján akkor keletkezik a foglalkoztató kötelezettsége a nyugdíjjárulék-tagdíj adóhatóság és magánnyugdíjpénztár közötti elszámolására, amikor a pénztártagság ténye a tudomására jut, az részére dokumentálásra kerül.

Mindaddig, amíg a foglalkoztatónak nem áll rendelkezésére hiteles dokumentum arról, hogy a munkavállalója melyik magánnyugdíjpénztárban tag, nincs és nem is lehet késedelme, illetve mulasztása a tagdíj bevallásával és megfizetésével kapcsolatban.

Ilyen dokumentum lehet például:

a munkavállaló nemleges nyilatkozata arról, hogy magánnyugdíjpénztártag-e, vagy sem, amelyet a jogviszony létesítésekor adott a foglalkoztatónak,

a munkavállaló utólagos bejelentése a pénztártagság tényéről, vagy nyilatkozata, amelyben elismeri, hogy utólagosan mely időpontban jelentette be a munkáltatónak, a pénztártagságának tényét.

Ezek mellett a foglalkoztató értesülhet a munkavállalójának pénztártagságáról, az érintett pénztár tájékoztatásából, felszólító leveléből is. Lényegében a munkáltatónak azt az időpontot kell tudni dokumentálnia, hogy ténylegesen mikor jutott tudomására a munkavállalója pénztártagságának ténye.

A késedelmi pótlék a foglalkoztató mulasztása esetén felszámítható szankció, ennek felszámítására a pénztártag bejelentési kötelezettségének elmulasztása esetén nem kerül sor, így arról a tag lemondani sem tud. A tag „szankciója” az elmaradt hozam, amit ilyen esetben a késedelmi pótlék sem kompenzál. (Ilyen esetben tehát a foglalkoztatónak nem kell kérnie a tagtól „késedelmi pótlékról lemondó nyilatkozatot” és azt nem is kell a pénztár részére benyújtania.)

Az állásfoglalást kérő kérdésének második része arra vonatkozik, hogy a pénztárnak korrigálnia kell-e a foglalkoztató által számított pótlék összegével az általuk megállapított késedelmi pótléket. Értelemszerűen igen, ha a számítás téves volt, vagy a foglalkoztatóval történő egyeztetés alapján olyan körülmény merül fel, ami ezt indokolja. Abban az esetben viszont, ha a foglalkoztató és a pénztár közötti egyeztetések nem vezetnek eredményre és a késedelmi pótlék alapját, összegét illetően nem születik megegyezés, azt a foglalkoztató továbbra is vitatja, a pénztárnak a vonatkozó jogszabályok alapján (a Tbj. 51/B. § (2) bekezdése, valamint a végrehajtására kiadott 195/1997. (XI. 5.) Korm. rendelet (R.) 20. § (1) bekezdése) adóhatósági ellenőrzést kell kezdeményeznie.

Az állami adóhatóság, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban: Art.) 72. § (2) bekezdése alapján látja el a magánnyugdíjpénztári tagdíjfizetési kötelezettséggel kapcsolatban az ellenőrzési, az utólagos tagdíj, valamint késedelmi pótlék megállapítási feladatokat. A magánnyugdíjpénztár megkeresésére az adóhatóság az ellenőrzést és a végrehajtást külön jogszabályban meghatározott feltételekkel folytatja le.

Mindezek alapján tehát, a tényleges, konkrét dokumentumokkal alátámasztott tényállás tisztázásával kizárólag az adóhatóság jogosult a foglalkoztatónál megvizsgálni azt, hogy jogszerű-e a késedelmi pótlék felszámítása, vagy sem.

4. Mi a hozam adatok bejelentésének és internetes honlapon történő közzétételének határideje?

A magánnyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási tevékenységéről szóló 282/2001. (XII. 26.) Kormányrendelet 20. § (2) bekezdése szerint a pénztárnak a tárgyévre vonatkozó bruttó, nettó pénztári hozamrátáját, referenciahozamát, illetve az elmúlt 5 naptári év 21. § (3) bekezdésében foglaltak szerint számított átlagos hozamrátáját a tárgyévet követő év február 28-ig a Felügyeletnek be kell jelentenie és azt a Felügyelet március 15-ig a honlapján közzéteszi. (...)

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 70. § (6) bekezdése szerint nyilvánosságra kell hozni: (...) i) a pénztár teljesítménymérésének főbb mutatóit (változását) (...).

A 70. § (8) bekezdés szerint a (6) bekezdésben meghatározott adatokat a pénztár SzMSz-ében meghatározott módon megtekinthetővé kell tenni, és a pénzügyi év lejártát követő 180 napon belül a Pénzügyi Közlönyben nyilvánosságra kell hozni. Az internetes honlappal rendelkező pénztár ezen adatokat, illetve azok változását a változást, illetve változtatásról hozott döntést

követő 2 munkanapon belül - a változások kiemelésével - köteles honlapján közzétenni, egyidejűleg a Felügyeletnek elektronikus adatszolgáltatás útján megküldeni.

A fentiek alapján a Felügyelet álláspontja szerint a kérdéses adatok változásának időpontja az, amikor ezen adatok nyilvánosságra hozható állapotba kerülnek, amely legkésőbb február 28.-a lehet, mivel eddig az időpontig kell a Felügyeletnek bejelenteni az adatokat. Az internetes honlapon történő közzétételnek pedig ettől az időponttól – a Felügyeletnek történő bejelentéstől, legkésőbb február 28-tól – számított 2 munkanapon belül kell megtörténnie.

5. Milyen összeférhetlenségi szabályok érvényesülnek a magánnyugdíjpénztár és a vagyongazdálkodó esetében?

A magánnyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási tevékenységéről szóló 282/2001. (XII. 26.) Kormányrendelet (Mbr.) 11. § (1) bekezdése a) pontja szerint a pénztár vagyongazdálkodási tevékenységét részben vagy egészben kihelyezheti. Nem bízható meg pénztári vagyongazdálkodással az a gazdasági társaság, amelynek befolyásoló részesedéssel rendelkező tulajdonosa, vezető tisztségviselője vagy ezek közeli hozzátartozója a pénztár alkalmazottja vagy a pénztár vezető tisztségviselője vagy ezek közeli hozzátartozója.

Az idézett jogszabályhely alapján a magánnyugdíjpénztár nem bízhat meg olyan vagyongazdálkodót, amelynél a pénztár igazgatótanácsának tagja egyidejűleg az igazgatóság tagja is. A szabályozás logikájából kiindulva adódik az, hogy nem kell az adott személynek egyik tisztségéről sem lemondania, ha a pénztár – adott esetben akár az érintett pénzügyi csoportba tartozó, a jogosultsági feltételeknek megfelelő – más szervezetet bíz meg a vagyongazdálkodással.

Az Ön által hivatkozott, a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mny.tv.) 49. §-ának (8) bekezdése a pénztár egyes tisztségviselőivel szemben tartalmaz összeférhetlenségi szabályokat, míg az Mbr. 11. §-ának (1) bekezdése a pénztár befektetési tevékenységének kihelyezésével kapcsolatban állapít meg negatív követelményeket. Mivel a szabályozás tárgya nem azonos, így a Felügyelet álláspontja szerint nincsen ütközés a törvényi és a rendeleti szintű szabályozás között. Nincsen ütközés a törvényi és a rendeleti szintű szabályozás között azért sem, mert - a vagyongazdálkodást végző szervezet részéről - az Mbr. a vezető tisztségviselőkkel, az Mny.tv. pedig a portfóliókezeléssel közvetlenül foglalkozó alkalmazottakkal kapcsolatban fogalmaz meg összeférhetlenségi szabályokat.

II. A tagsági jogviszony létrejötte, tartalma, átlépés, kilépés

1. Milyen szabályok vonatkoznak a dél-koreai állampolgárságú magánnyugdíjpénztári tagok kilépésére 2006. május 12-e előtt és után?

A Magyar Köztársaság és a Koreai Köztársaság között a szociális biztonságról szóló, Budapesten, 2006. május 12-én aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 2006. évi LXXIX. törvénynek, a személyi hatályról szóló 3. cikke szerint, a jelen Egyezmény mindazon személyekre alkalmazandó, akik korábban vagy jelenleg is valamelyik Szerződő Fél joghatósága alá tartoztak vagy tartoznak, valamint e személyek azon hozzátartozóira és hátramaradottaira, akik az adott Szerződő Fél hatályos jogszabályai szerint annak minősülnek.

A fenti jogszabályi hivatkozás értelmében, az Egyezmény hatálya kiterjed az állásfoglalást kérő levele szerinti 34 dél-koreai állampolgárságú személyre is, akik 2005-ben létesítettek pénztártagságot, mint harmadik állam állampolgárai. Következésképpen, a pénztár

értelmezése helyes, vagyis a példa szerinti dél-koreai állampolgárságú pénztártagok az egyezmény hatálybalépését követően már nem a harmadik állam állampolgáira vonatkozó, hanem az általános szabályok szerint juthatnak hozzá a magánnyugdíjpénztári egyéni számlájukon felhalmozott összeghez.

III. A tag halála; kedvezményezett, örökös

IV. A pénztár átalakulása, megszűnése

Lezárva: 2008. szeptember 30-án.

2007. év

I. A magánnyugdíjpénztárakkal kapcsolatban kialakított állásfoglalások

I. A pénztár szervezete, működése, gazdálkodása

1. Mi tekinthető munkáltatóhoz rendelhető pénzösszegnek a magánnyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási tevékenységéről szóló 282/2001. (XII. 26.) Kormányrendelet (továbbiakban: Mbr.) 29/B. §-a szerint?

Az Mbr. 29/B. §-a az alábbiak szerint rendelkezik:

„A pénztár az adóhatóság Magyar Államkincstár által vezetett, magánnyugdíjpénztáraként megnyitott tagdíjbeszedési számláiról átutalt, munkáltatóhoz rendelhető, de bevallási adatokhoz még nem rendelhető pénzösszegnek a szervezeti és működési szabályzatban vagy a pénzügyi tervben meghatározott tagdíjmegosztás arányában a működési kiadások fedezetére a tárgyhónapra elhatárolt részéből az előző hónapban a működésre és likviditási kockázatok fedezetére ténylegesen jóváírt összeget használhatja fel.”

E jogszabályi rendelkezés alapján azon befizetések tekinthetők munkáltatóhoz rendelhetőnek, amelyekre vonatkozóan az Adó és Pénzügyi Ellenőrzési Hivataltól a pénzforgalmi analitikus adatok a pénztárhoz megérkeztek.

A pénztárnak

1. első lépésként meg kell állapítania, az adott tárgyhóban befolyt, az adóhatóság Magyar Államkincstár által vezetett, magánnyugdíjpénztáraként megnyitott tagdíjbeszedési számláiról átutalt, munkáltatóhoz rendelhető, de bevallási adatokhoz még nem rendelhető pénzösszeget. Munkáltatóhoz rendelhetőnek tekinthető az adott összeg, ha az Adó és Pénzügyi Ellenőrzési Hivataltól a pénzforgalmi analitikus adatok a pénztárhoz megérkeztek.
2. második lépésként a pénztárnak meg kell állapítania a tagdíjbeszedési számláról átutalt, munkáltatóhoz rendelhető, de bevallási adatokhoz még nem rendelhető pénzösszegeből tárgyhóra elhatárolható részt,
3. harmadik lépésként a pénztárnak meg kell állapítania a tárgyhónapban a működésre és likviditási kockázatok fedezetére ténylegesen jóváírt összeget,
4. negyedik lépésként a pénztárnak meg kell állapítania az előző hónapban a működésre és likviditási kockázatok fedezetére ténylegesen jóváírt összeget, (2007. január hónapban a 2006. decemberre jóváírt részt kell figyelembe venni)
5. ötödik lépésként a pénztárnak össze kell hasonlítania az előző hónapban ténylegesen jóváírt összeget és az adott hónapban jóváírt részt. Amennyiben az előző hónapban ténylegesen jóváírt rész nagyobb, mint az adott hónapban jóváírt összeg, akkor a pénztár jóváírásnak tekinti a működésre és likviditási kockázatok fedezetére az előző hónapban ténylegesen jóváírt összeget, amely értékig finanszírozhatja az adott hónapban működési kiadásait. (A pénztárak a 2006. decemberre vonatkozó befizetések (tagdíj, tagdíjkiegészítés) működésre és likviditási tartalékra jóváírt összegének megfelelő nagyságú összeget használhatnak fel minden egyes hónapra vonatkoztatva a 2007. januári, februári, márciusi működési kiadásaik fedezetére.)
6. a következő hónapban – az előző eljárást kell lefolytatni azzal, hogy az előző hónapra vonatkozó jóváírásnak azon összeget kell tekinteni, amelyet az 5. lépésben is jóváírásnak tekintett a pénztár.

2. Köteles-e a magánnyugdíjpénztár a felszámolási eljárás során tagdíjkövetelés fejében a munkáltató könyveit átvenni?

Mint az állásfoglalást kérő leírja, a tagdíjkövetelés érvényesítése során az „E” kategóriába tartozó hitelezői igény teljes körű kielégítésére könyvkészlet átadásával került sor. A Bíróság egyezséget jóváhagyó végzésében kimondta, hogy a pénztár a könyvek átvételére nem köteles, azonban másként a hitelezői igény kiegyenlítését nem kérheti.

A Felügyelet álláspontja szerint a pénztárnak a tagok érdekének szem előtt tartásával kell mérlegelnie azt, hogy a felajánlott könyveket a felszámolótól átveszi vagy sem. Ennek során figyelembe kell venni azok értékesíthetőségét, az értékesítéssel járó költségeket stb., (a Felügyelet ismeretei szerint más pénztár dolgozóik, antikváriumok részére kínálta fel megvételre a könyveket) és az ügylet eredményét (nyereségét, vagy veszteségét) a hozam terhére kell elszámolni.

Amennyiben a pénztár a könyveket nem veszi át, abban az esetben a munkáltatóval szemben fennálló teljes tagi követelést hitelezési veszteséggént kell elszámolni.

Amennyiben a pénztár a könyveket elfogadja, akkor az átvételt követően az elszámolás első lépéseként a pénztárnak az áruk értékét kell növelni (a könyvek egyidejű nyilvántartásba vételével) a tagdíjkövetelések egyidejű csökkentése mellett és a tagok egyéni számláján a könyvek átvételi értékének megfelelő tagdíjbefizetést jóvá kell írni.

A könyvek értékesítésekor a befolyt vételárat egyéb bevételként, míg az értékesített könyvek nyilvántartási értékét az egyéb ráfordítások között javasoljuk elszámolni és az ügylet eredményt a pénztárnak a hozamfelosztás részeként a tagok egyéni számláján jóvá kell írni.

Amennyiben a pénztár a könyveket nem tudta értékesíteni és azt a selejtezés szabályai szerint selejtezte, akkor a könyvek nyilvántartási értékét az egyéb ráfordítások között javasoljuk elszámolni és az ügylet veszteségét a pénztárnak a hozamfelosztás részeként a tagok egyéni számlájára kell terhelni.

II. A tagsági jogviszony létrejötte, tartalma, átlépés

1. Köteles-e a magánnyugdíjpénztár a belépési nyilatkozatokon a foglalkozatói aláírás cégszerűségét ellenőrizni?

Egy társaság panaszában arra hivatkozott, hogy néhány munkavállalója tagsági jogviszonya 1997–1998-ben többek között azért nem jött létre, mert a belépési nyilatkozatokat az üzemegység azon vezetője írta alá, akinek önálló aláírása joga nem volt. Álláspontjuk szerint a pénztárak nem kötelesek, és nem is képesek a belépési nyilatkozatokon a foglalkozatói aláírás cégszerűségét ellenőrizni, és a kérdésben a Felügyelet állásfoglalását kérték.

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 1997–98-ban hatályos 22. §-a szerint a tagsági jogviszony kezdő időpontja az önkéntes belépéssel keletkező pénztártagsági jogviszony esetén a belépési nyilatkozat pénztár által történő elfogadásának napja. A panaszos társaság munkavállalói a szóban forgó belépési nyilatkozatokat nem vitásan aláírták, azokat a pénztár záradékolta, ezzel a tagsági jogviszony létrejött. Mivel sem a munkáltató, sem a munkavállalók nem vitatták, hogy maguk a tanúsított adatok, mindenekelőtt a belépési szándékot tükröző nyilatkozatok hitelesek, nem volt döntő jelentősége annak, hogy a munkáltató részéről aláíró személy egyébként cégjegyzésre jogosult-e.

Noha a konkrét ügyben a munkáltatói aláírás cégszerűségének hiánya miatt nem lehetett érvénytelennek tekinteni a belépési nyilatkozatot, ebből azonban nem következik, hogy az minden esetben közömbös. A tagsági jogviszony létrejöttét érintő utólagos vita esetén ugyanis a bizonyítás szempontjából minden olyan mozzanatnak jelentősége lehet, amely a nyilatkozatot rögzítő okirat hitelességét érinti.

A pénztárnak értelemszerűen vissza kell utasítania a kellékhányos belépési nyilatkozatot, de nem feltétlenül köteles a cégjegyzék alapján ellenőrizni, hogy az azon szereplő aláírás a cégjegyzésre jogosult személytől származik-e. Ha az aláírás szabálytalannak bizonyul, a pénztár mindenesetre viselni kénytelen az ebből fakadó bizonyítási nehézséget, ha utólag az okirat tartalmi hitelességét, a belépési szándék valóságát vitatják.

2.

a) Az Mpt. 24. § (1) bekezdése alapján a bejelentés negyedévét követő negyedév végével akkor is át kell-e lépni a tagot, ha eddig az időpontig még nem rendelkezik féléves tagsági jogviszonnal?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.), 2006-ban és jelenleg is hatályos 23. § (4) bekezdése kimondja:

„A tagsági viszony átlépéssel való megszüntetésére legkorábban a pénztárbeli tagsági viszony kezdő időpontjától számított fél év eltelte után kerülhet sor, kivéve az (1) bekezdés c) pontja alatti esetet.” [A kivételként szabályozott eset a feltett kérdésekben nem releváns.]

Az Mpt. 24. § (1) bekezdése 2006-ban az alábbiak szerint rendelkezett:

„A pénztártag átlépésére, a tag erre irányuló írásbeli bejelentése alapján, az esetleges - a tagsági viszony megszűnésének napját megelőző negyedéves zárás alapján kimutatott - tagdíjhátralék kiegyenlítését követően kerülhet sor. A pénztár a tagsági viszony megszűnésének napját magában foglaló negyedévben keletkezett tagdíjhátralék behajtása, végrehajtása iránt a Tbj. 51/B. §-ának rendelkezései szerint intézkedik, és erről értesíti az átlépő pénztártagot és az új pénztárat is.”

A fenti szabály 2007. január 1-jétől az alábbiak szerint módosult:

„A pénztártag átlépésére, a tag erre irányuló írásbeli bejelentése alapján, legkésőbb a bejelentés napját magában foglaló negyedévet követő negyedév utolsó napjával kerül sor. A bejelentést az átlépéssel érintett pénztárakhoz kell benyújtani.”

A magánnyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási szabályairól szóló 282/2001. (XII. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 29. §-ának a kérdésben releváns alábbi (1)–(5) bekezdései 2006. december 31-jét követően annyiban változtak, hogy a kurzívval jelölt (3) bekezdést hatályon kívül helyezték:

„(1) Az egyik pénztárból a másikba átlépni kívánó pénztártagnak átlépési nyilatkozatot kell benyújtania az érintett pénztárakhoz (a továbbiakban: Átadó, illetve Átvevő pénztár). A pénztártag írásbeli felhatalmazása alapján az átlépési nyilatkozatot az Átvevő pénztár is benyújthatja az Átadó pénztárhoz. Az átlépési nyilatkozat nyomtatványt a tag kérésére a pénztár saját költségére haladéktalanul a tag rendelkezésére bocsátja. Az átlépés a választott pénztár belépési nyilatkozatának kitöltésével is történhet, amennyiben a belépési nyilatkozat az átlépéshez szükséges adatokat és a pénztártag felhatalmazását is tartalmazza.

(2) A nyilatkozat alapján a pénztárak megvizsgálják az átlépés feltételeinek meglétét. A vizsgálat eredményéről az érintett pénztárak az átlépési kérelem beérkezését követő hónap 8. napjáig értesítést küldenek egymásnak oly módon, hogy az (5) bekezdés szerinti határidők

tarthatók legyenek. Amennyiben az átlépés feltételei nem állnak fenn, erről az Átadó pénztár értesíti a pénztártagot.

(3) A pénztártag átlépése nem engedélyezhető, ha a tagsági viszony megszűnésének napját megelőző negyedéves zárás alapján a pénztártagnál ki nem egyenlített tagdíjhátralék mutatható ki. Amennyiben a hátralék rendezésére az átlépési kérelem benyújtását követő negyedévben nem kerül sor, az átlépő tagot értesíteni kell, hogy az átlépésre csak az egyéni számla ismételt felülvizsgálatával kerülhet sor. Ez esetben a tag tagsági viszonya - eredeti átlépési kérelme alapján - annak a negyedévnek az utolsó napjával szűnik meg, amelyet megelőző negyedéves zárás alapján ki nem egyenlített tagdíjhátralék már nem mutatható ki.

(4) Az Mpt. 23. § (4) bekezdésében előírt, az átlépéshez az Átadó pénztárban szükséges féléves tagsági jogviszonynak a tagsági viszony megszűnésének (5) bekezdése szerinti időpontjában kell fennállnia.

(5) Amennyiben az átlépés jogszabályi feltételei fennállnak, a tag tagsági viszonya annak a negyedévnek az utolsó napjával szűnik meg, amelyben a tag, illetve a tag írásbeli felhatalmazása alapján az átvevő pénztár az átlépési nyilatkozatot (vagy az átlépési szándékot és a tag felhatalmazását tartalmazó belépési nyilatkozat másolatát) az átadó pénztárhoz benyújtotta.”

Az Mpt. 24. (1) bekezdése nem az Mpt. 23. § (4) bekezdésével szemben értelmezendő, hiszen így a féléves kötelező tagsági viszonyra vonatkozó előírást lerontaná, hanem a Rendeletre vonatkozóan. A Rendelet idézett 29. § (2) bekezdése a pénztárak számára a kérelem megvizsgálását és kölcsönös értesítési kötelezettséget ír elő, amelyet úgy kell teljesíteni, hogy a tagsági jogviszony megszűnhessen annak a negyedévnek az utolsó napjával, amelyben az átlépési nyilatkozatot az átadó pénztárhoz benyújtották. Az Mpt. 24. § (1) bekezdése arra az esetre vonatkozik, ha az átlépési kérelem a negyedév végén érkezik be az átadóhoz, és emiatt a Rendelet 29. (2) bekezdésben foglalt kötelezettséget a negyedév végéig nem lehet teljesíteni. E szabály tehát nem megrövidíti, hanem a következő negyedév végéig meghosszabbítja az átadó pénztárnál töltendő tagsági jogviszonyt.

b) A 2006-ban benyújtott, de a hátralék miatt nem teljesített átlépési kérelmeket a pénztárnak 2007-ben újabb nyilatkozat nélkül is teljesítenie kell-e?

A Rendelet 29. § (5) bekezdése kimondja, hogy mennyiben az átlépés feltételei fennállnak, a tag tagsági viszonya annak a negyedévnek az utolsó napjával szűnik meg, amelyben az átlépési nyilatkozatot az átadó pénztárhoz benyújtották. 2007-től mint átlépési feltétel megszűnt a hátralékmentesség, de a fenti szabály miatt a 2006-ban benyújtott kérelmet 2007-ben ismét be kell nyújtani.

Megjegyezzük, ha a 2007-ben benyújtott kérelmet a féléves tagsági viszony hiánya miatt utasítják el, és a következő negyedév végéig a tag letölti a féléves tagsági jogviszonyt, újabb kérelem nélkül át kell léptetni, hiszen az Mpt. 24. § (1) bekezdéséből ez is következik. Ez a 2007-ben hatályossá vált szabály azonban a 2006-os kérelmekre nem alkalmazható.

3. Átutalható-e magánnyugdíjpénztárba az EU nyugdíjalapjában felhalmozott megtakarítás?

A Tanács az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzatának, valamint az Európai Közösségek egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételeinek módosításáról szóló 723/2004/EK, Euratom rendeletével (2004. március 22.) módosított, az Európai Közösségek

tisztviselőinek személyzeti szabályzata és egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételeiről szóló 259/68/EGK, Euratom, ESZAK rendeletének – a továbbiakban: Rendelet – VIII. melléklete 12. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„12. cikk

(1) Az a 63 évesnél fiatalabb tisztviselő, akinek szolgálati jogviszonya nem elhalálozás vagy rokkantság miatt szűnik meg, és aki azonnali vagy elhalasztott öregségi nyugdíjra nem jogosult, a szolgálati jogviszonyának megszűnésekor az alábbiak kifizetésére jogosult:

a) amennyiben egy évnél rövidebb szolgálati időt teljesített, és nem élt a 11. cikk (2) bekezdésében megállapított rendelkezéssel, a nyugdíjjáruléki tekintetében az alapilletményéből visszatartott összegek háromszorosának megfelelő távozási díj, az egyéb alkalmazottak alkalmazási feltételeinek 42. és 112. cikke szerint fizetett összegek levonása után;

b) más esetekben a 11. cikk (1) bekezdésében előírt juttatásokra vagy az ilyen juttatások biztosításmatematikai egyenértékének egy általa választott magán biztosítótársaság vagy nyugdíjpénztár részére történő kifizetése, feltéve, hogy az ilyen társaság vagy pénztár garantálja a következőket:

i. a tőkét nem fizeti vissza;

ii. legkorábban 60, de legkésőbb 65 éves kortól havi jövedelmet fizet;

iii. rendelkezik a túlélő hozzátartozói ellátásokról;

iv. az átruházást másik biztosítótársaság vagy pénztár részére csak akkor engedélyezi, ha az megfelel az i., ii. és iii. pontban megállapított feltételeknek.

(2) Az (1) bekezdés b) pontjától eltérve, az a 63 évesnél fiatalabb tisztviselő, aki a nyugdíjjogosultság megszerzése vagy fenntartása érdekében szolgálata megkezdése óta egy általa választott, az (1) bekezdésben meghatározott kritériumoknak megfelelő nemzeti nyugdíjrendszerbe, magán nyugdíjrendszerbe vagy nyugdíjpénztárba fizetett be, és akinek szolgálati jogviszonya nem elhalálozás vagy rokkantság miatt szűnik meg anélkül, hogy a tisztviselő azonnali vagy elhalasztott öregségi nyugdíjra jogosult lenne, a szolgálat megszűnésekor távozási díjra jogosult, amelynek összege megfelel az intézménynél teljesített szolgálat során szerzett nyugdíjjogosultság biztosításmatematikai értékének. Ilyen esetekben az egyéb alkalmazottak alkalmazási feltételeinek 42. vagy 112. cikke alkalmazásával a nemzeti nyugdíjrendszerben való nyugdíjjogosultság megszerzése vagy fenntartása érdekében történt kifizetéseket le kell vonni a távozási díjból.

(3) Amennyiben a tisztviselő szolgálati jogviszonya hivatalvesztéssel szűnik meg, a kifizetendő távozási díjat vagy – adott esetben – annak átruházni kívánt biztosításmatematikai egyenértékét a IX. melléklet 9. cikke (1) bekezdésének h) pontjával összhangban meghozott határozat alapján határozzák meg."

A fentiekben idézett (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feltételeknek való megfeleléssel kapcsolatban a magánnyugdíjpénztárakra vonatkozóan az alábbiak állapíthatók meg:

i) feltétel: tőke-visszafizetés tilalma

A magánnyugdíjpénztár a tag részére tőke-visszafizetést nem biztosít, e feltételnek tehát megfelel.

ii) feltétel: havi jövedelem fizetése legkorábban 60, de legkésőbb 65 éves kortól

A magánnyugdíjpénztár tagja pénztári szolgáltatásban a nyugdíjkorhatár betöltése után juthat hozzá. A nyugdíjkorhatár a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 4. §-a (2) bekezdésének b) pontja értelmében az az életkor, amelynek

betöltését a magyar társadalombiztosítási jogszabályok az öregségi nyugdíjra való jogosultság feltételéül előírják. Az iii) feltételben előírt minimális és maximális életkor (60. ill. 65. életév) nem feltétlenül esik egybe a magyar társadalombiztosítási jogszabályokban jelenleg meglévő életkorokkal, ezen túlmenően, pedig a magánnyugdíjpénztár tagjának lehetősége van arra, hogy a nyugdíjkorhatár betöltése után bármikor kérjen a pénztárától nyugdíjszolgáltatást, akár a 65. életévét meghaladó életkorban is (Mpt. 30. § (1) bekezdés).

A magánnyugdíjpénztár tagja, meghatározott feltételek fennállása esetén részesülhet egyösszegű készpénzkifizetésben (Mpt. 28. § (1) b) pont), ebben az esetben nem biztosít havi jövedelmet.

A magánnyugdíjpénztár tehát a ii) feltételnek a fenti két ok miatt nem felel meg.

iii) feltétel: hozzátartozói ellátások biztosítása

A túlélő hozzátartozói ellátások a magyar társadalombiztosítási fogalmak szerint a hozzátartozói ellátásokat jelenti. Ebben az értelemben, a magánnyugdíjpénztár szolgáltatásai között nem szerepelnek a hozzátartozói ellátások, „jogosult túlélők” ellátására a kedvezményezettek jelölésén keresztül van lehetőség (de a kétféle konstrukció nyilvánvalóan lényegesen különbözik egymástól).

A magánnyugdíjpénztár iii) feltételnek nem felel meg maradéktalanul.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a magyar magánnyugdíjpénztár a ii) és iii) feltételnek nem felel meg maradéktalanul, így a Rendeletben előírt feltételek nem teljesülnek, ezért a Felügyelet álláspontja szerint a megtakarítás magánnyugdíjpénztárba való átutalása nem lehetséges.

III. A tag halála; kedvezményezett, örökös

IV. A pénztár átalakulása, megszűnése

Lezárva: 2007. november 21-én.

2006. év

I. A magánnyugdíjpénztárakkal kapcsolatban kialakított állásfoglalások

I. A pénztár szervezete, működése, gazdálkodása

1. Milyen szabályok vonatkoznak a magánnyugdíjpénztárak által készített ismertetőkre és hirdetésekre?

A magánnyugdíjpénztárak által készített ismertetőkre, hirdetésekre vonatkozóan a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 70. §-a (7) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„A pénztár által készített ismertető, tájékoztató és hirdetmények nem tartalmazhatnak félrevezető adatokat és közléseket, továbbá a pénztár bármilyen teljesítményének leírásakor óvatos és szakmailag megalapozott becslések alkalmazhatók, különösen a jövőbeni hozamok vonatkozásában, amelyeknél fel kell tüntetni, hogy ezek nem kötelező érvényű előírások és teljesülésük nem garantált. Múltra vonatkozóan kizárólag az e törvény alapján egyébként is nyilvánosságra hozandó adatok és tények szerepeltethetők. A pénztár teljesítményének bemutatásakor az ugyanazon időszakra vonatkozó hivatalos fogyasztói árnövekedést (inflációs rátát) is fel kell tüntetni.”

Abban az esetben, ha az ismertető, hirdetés hozamrátát is tartalmaz, akkor figyelembe kell venni a magánnyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási tevékenységéről szóló 282/2001. (XII. 26.) Korm. rendelet 21. §-a (3) bekezdését is, ami a következőket tartalmazza:

„A pénztár tájékoztatóiban, hirdetéseiben és bármilyen adat, információ nyilvánosságra hozatala esetén a saját vagy más pénztár teljesítményére vonatkozóan megtevesztésre alkalmas módon adatokat, információkat nem közölhet. Amennyiben a közlés hozamrátát tartalmaz (ide nem értve a kötelező nyilvánosságra hozatal során történő hozamráta közlést), akkor az elmúlt 5 naptári év átlagos hozamát (hozamrátáját) is fel kell tüntetni, a többi hozamrátával azonos méretben. Az átlagos hozam a nyilvánosságra hozatalt megelőző 5 teljes naptári évre vonatkozó, hivatalosan közzétett pénztári szintű nettó éves hozamráta mértani átlaga alapján számítandó. Amennyiben az adott pénztár alapítási időpontja miatt 5 teljes naptári évre vonatkozó hozam nem áll rendelkezésre, akkor a pénztár alapítása óta eltelt teljes naptári évek fenti módszerrel számított átlagos hozamát kell megjelölni, annak feltüntetésével, hogy az mely időszak adataiból került számításra. Amennyiben a pénztár a hozamát más, előre kiválasztott pénztárakkal, csoporttal kívánja összevetni, akkor az összehasonlításnál a kiválasztott pénztárakra, csoportra is be kell mutatni az elmúlt 5 év fentiek szerint számított vagyonnal súlyozott átlagos hozamát. Csoporttal való összehasonlítás esetében a nyilvánosságra hozatal során a csoport kiválasztási elvét is definiálni kell.”

2. Átruházhatja-e a Pénztár a felszámolás alatt lévő foglalkoztatóval szemben fennálló tagdíjkövetelését egy magánszemélyre a tőketartozás és a késedelmi pótlék összegével megegyező vételáron?

Egy magánnyugdíjpénztár az általa megkötendő engedményezési szerződés aláírásához kérte a Felügyelet engedélyét. A benyújtott szerződés-tervezet szerint a Pénztár a felszámolás alatt lévő foglalkoztatóval szemben fennálló tagdíjkövetelését ruházná át egy magánszemélyre a tőketartozás és a késedelmi pótlék összegével megegyező vételáron.

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) 51/B. § (5) bekezdése szól a felszámolási eljárásban érvényesíthető követelés mellőzéséről, az engedményezésről azonban nem rendelkezik.

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 81. § (1) bekezdése az alábbiakat mondja ki: „Az e törvényben szabályozott eljárásokban a központi költségvetést, az elkülönített állami pénzalapokat, a Nyugdíjbiztosítási és az Egészségbiztosítási Alapot, illetve a helyi önkormányzatot megillető követelésről a követelés behajtására jogosult szervezet lemondhat, vagy a követelést engedményezheti. A követelés behajtására jogosult szervezet a felszámolási eljárásban követelésének bejelentését mellőzheti, amennyiben a felszámolási eljárás kezdeményezését közvetlenül megelőzően általa lefolytatott eredménytelen végrehajtási eljárás megállapításai szerint valószínűsíthető, hogy követelésének a nyilvántartásba vételért fizetendő összeget elérő megtérülése sem várható. Ezekről a követelésekről a követelés behajtására jogosult szervezet külön nyilvántartást vezet, feltüntetve benne azokat az adatokat is, melyek a végrehajtás alá vonható vagyon hiányában a követelés megtérülését nem teszik lehetővé. (...)”

Az adóhatóságot az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalról szóló 2002. évi LXV. törvény 2. §-ának (9) bekezdése felhatalmazza arra, hogy a felszámolási eljárás során követelését engedményezze, egyúttal a jogszabály rendelkezik az engedményes személyéről, az engedményezés feltételeinek meghatározásáról is. A magánnyugdíjpénztárra azonban nem ezek, hanem a Tbj. rendelkezései alkalmazandók.

A Tbj. 51/B. §-a (5) bekezdése a következőket mondja ki:

„A tagdíjkövetelést a magánnyugdíjpénztár a felszámolás során hitelezői igényként érvényesíti. A hitelezői igény benyújtása akkor mellőzhető, ha a felszámolási eljárás kezdeményezését közvetlenül megelőzően az adóhatóság által lefolytatott eredménytelen végrehajtási eljárás megállapításai szerint valószínűsíthető, hogy a pénztár követelésének a nyilvántartásba vételért fizetendő összeget elérő megtérülése sem várható. A felszámolási eljárás során a pénztár a követelésről nem mondhat le, ha ezt megelőzően a tagdíjtartozás végrehajtását - az 5000 forintot meg nem haladó tartozás kivételével - az adóhatóságnál nem kezdeményezte.”

A Tbj. 51/B. § (3) bekezdésének és a Cstv. 81. § (1) bekezdésének szövegezése láthatóan hasonló, azzal a lényeges különbséggel, hogy a Tbj. csak a követelésről való lemondást teszi lehetővé, az engedményezést nem.

A követelésről való lemondás a reálisan behajthatatlan követelés ellenérték nélküli elengedését jelenti. Az engedményezés annyiban eltérő tartalmú ügylet, hogy üzleti alapon engedményezni azt a követelést lehet, amelynek valamilyen megtérülésére kalkulálható esély van. A magánnyugdíjpénztár csak a Tbj. kifejezett felhatalmazásával, a törvényben meghatározott feltételek mellett, kivételesen mondhat le követelésről a felszámolási eljárás során. A Tbj. az engedményezés jogáról azonban hallgat, amiből az következik, hogy a jogalkotó nem kívánta biztosítani ezt a jogot a magánnyugdíjpénztár részére.

A fentiek alapján kifejezett jogalkotói felhatalmazás hiányában a magánnyugdíjpénztár a tagdíjkövetelésre szóló engedményezési szerződést nem kötheti meg, még a követeléssel azonos ellenérték fejében sem.

II. A tagsági jogviszony létrejötte, tartalma, átlépés

1. Mik a magánpénztári tagdíj és tagdíj kiegészítés fizetésének korlátai?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 26. §-a a következőket tartalmazza:

(1) A tagdíj alapja a Tbj.-ben meghatározott nyugdíjjárulék-alapot képező adóköteles jövedelem.

(2) A tagdíj mértékét a Tbj. határozza meg.

(3) A tagdíj megfizetéséről, illetve a tagdíjfizetési kötelezettség alapján a pénztárhoz befolyt tagdíj összegéről a pénztár a tagdíjbevallást és befizetést teljesítő foglalkoztató, egyéni vállalkozó részére negyedévente, a negyedévet követő 45. napig a bevételek és befizetések részletezésével igazolást (értesítőt) állít ki, illetőleg küld meg.

(4) A tagdíj megfizetésének módjáról a Tbj. rendelkezik.

(5) A munkáltató egyoldalú kötelezettségvállalással munkavállalója tagdíját vagy a tag saját tagdíját a tagdíjalap mértékének 10 százalékáig kiegészítheti. A munkáltató kötelezettségvállalása minden munkavállalóra azonos mértékben és egyforma feltételekkel vonatkozik.

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) 24. § (2) bekezdése szerint a foglalkoztatott a nyugdíjjárulékot a járulékalapul szolgáló jövedelme, legfeljebb azonban a Magyar Köztársaság költségvetéséről szóló törvényben az egy naptári napra meghatározott összeg naptári évre számított összege után fizeti meg (a továbbiakban: járulékfizetési felső határ). Ez az összeg jelenleg napi 17.330, illetve évi 6.325.450 forint. A Tbj. 33. § (1) bekezdése szerint a magánnyugdíjpénztár tagja a nyugdíj-járulékalapot képező jövedelme után – kötelezően – 8 százalék tagdíjat fizet.

A fentieket összefoglalva: a munkavállaló jövedelmének 8 %-át köteles a magánnyugdíjpénztárba tagdíjként befizetni. Ezt a 8 %-os mértékű tagdíjat a munkáltató, vagy a pénztártag további, összesen 2 %-kal, azaz 10 %-os mértékig kiegészítheti, azonban ez nem köteleesség, csupán lehetőség. A munkáltató és/vagy a pénztártag 2006-ban a 8 (+2) % tagdíjat addig köteles fizetni, amíg a munkavállaló jövedelme a napi 17.330 forint naptári évre számított 6.325.450 forintos felső határát el nem éri. Ez a határ tehát nem a tagdíjra, hanem a tagdíj alapjára vonatkozik, amely után a 8 (+2) %-ot számítani kell.

A Tbj. 24. §-a (3) bekezdése alapján a járulékfizetési felső határt évente január 1-jétől, év közben kezdődő jogviszony esetében a biztosítással járó jogviszony kezdete napjától az adott év december 31. napjáig kell számítani. A Tbj. 31. §-a pedig rendelkezik az egyidejűleg több biztosítási jogviszonyban álló biztosítottak esetében a járulékfizetési felső határ figyelembevételéről, a nyugdíjjárulék és tagdíj fizetésének szabályairól.

A hivatkozott rendelkezések alapján a biztosított a naptári év folyamán mindaddig köteles tagdíjat fizetni, amíg a biztosítási jogviszonyából (több jogviszony esetén valamennyi jogviszonyából) származó jövedelme együttesen eléri a járulékfizetési felső határ napi összegének a naptári évre számított összegét, azaz a 6.325.450 forintot.

Ha a munkavállaló biztosítási jogviszonya teljes naptári évben fennáll, a 17.330 forint napi felső határ számításával megállapított 6.325.450 forint éves felső határ a tagdíjalap objektív felső határa, amelynél magasabb tagdíjalap után akkor sem lehet több tagdíjat befizetni, ha a munkavállaló éves jövedelme ennél magasabb. Ez természetesen azt is jelenti, hogy ha a

munkavállaló éves jövedelme nem éri el a járulékfizetési felső határt, azaz a 6.325.450 forintot, akkor a teljes éves jövedelem 10 %-a lesz a tagdíjbefizetés maximuma, további kiegészítésre nincs lehetőség.

2.

a) Az Mpt. 24. § (3) bekezdésében foglalt tagsági jogviszony megszűnési jogcímek közé sorolandó-e a tagsági jogviszony Mpt. 24/A. §-a alapján történő megszűnése?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Mpt.) 24/A §-ában foglalt kifizetést nem kell az Mpt. 24. § (3) bekezdésében foglalt megszűnések szerinti jogcímek szerint minősíteni, tekintettel arra, hogy az Mpt. 24/A §-a speciális szabályozást tartalmaz az eljárásra:

(1) Amennyiben a pénztártag a 23. § (1) bekezdésének g) pontja szerinti választási lehetőségével élve magán-nyugdíjpénztári tagsági jogviszonyát meg kívánja szüntetni és az egyéni számlán felhalmozott összeget - bármely országban működő - időskori megélhetést szolgáló megtakarítási formába kívánja utalni, arról a pénztár részére a nyugdíj-biztosítási jogviszony megszűnését követő 90 napon belül írásban nyilatkozik. A nyilatkozatban meg kell jelölni a pénztártag által választott megtakarítási formát, valamint az ezt működtető intézmény címét és bankszámlaszámát.

(2) A pénztár a pénztártag egyéni számláján nyilvántartott, az (1) bekezdés szerinti nyilatkozat pénztárhoz történő megérkezésének napját magában foglaló negyedév fordulónapi követelésének összegét - a 24/A. § (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a fordulónapot követő 50 napon belül köteles átutalni a tag nyilatkozatában megjelölt intézmény részére. Az átutalt összeg más jogszabályok alkalmazásában a magánnyugdíjpénztár által nyújtott nyugdíj szolgáltatással esik egy tekintet alá.

(3) A (2) bekezdés szerinti követelés összegét a pénztár a tagsági jogviszony megszüntetésének tényleges költségeivel csökkentheti.

b) Hogyan kell megállapítani a törtidőszaki hozamot?

A magánnyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási tevékenységéről szóló 282/2001. (XII. 26.) kormányrendelet 29. § (15) bekezdése szerint a pénztárak a kedvezményezett részére történő egyösszegű kifizetés, valamint más pénztárba való átlépés esetén a tagsági jogviszony megszűnésének fordulónapja és az átutalás napja közötti időszakra fizetendő hozamot a napi eszközértékelésre támaszkodva is megállapíthatják. A tagsági jogviszony előzőek szerinti megszűnéséből fakadó kifizetés elszámolására több szakaszban is sor kerülhet. Ebben az esetben a tagi követelés legalább 90 százalékát az átlépésre, illetőleg a 29/A. §-ban előírt elszámolási határidőn belül kell kifizetni, a fennmaradó követelést legkésőbb a bejelentés negyedévet követő második negyedév 50. napjáig kell elszámolni. A részletszabályokat a Hozamfelosztási szabályzatban kell rögzíteni.

A Pénztár a törtidőszaki - a tagsági jogviszony megszűnésének fordulónapja és a kifizetés napja közötti időszakra eső - hozamot a napi eszközértékeléssel is megállapíthatja. Amennyiben a Pénztár a törtidőszaki hozam megállapítására nem a napi eszközértékelés piaci értékelésen alapuló tényadatait használja, akkor - a 282/2001. (XII. 26.) kormányrendelet 28. § (2) bekezdése szerint - a kifizetendő hozamot a negyedévben ténylegesen elszámolt hozam tagok közötti felosztásával kell megállapítani. A Pénztár választása, döntése abban van, hogy

vagy a napi eszközértékelést használja, vagy a negyedéves hozamosztással állapítja meg az egyéni számlán a hozamot.

c) Kell-e törtdíszaki hozamot fizetni abban az esetben, ha a tagsági jogviszony az Mpt. 24/A. §-a alapján szűnik meg?

Az Mpt. 24/A. §-a alapján – történő tagsági jogviszony megszűnése esetén is kell törtdíszaki hozamot fizetni.

d) Kell-e törtdíszaki hozamot fizetni abban az esetben, ha a tagsági jogviszony az Mpt. 24. § (8) bekezdése alapján szűnik meg?

Az Mpt. 24. § (8) bekezdése szerint a társadalombiztosítási nyugellátás összegének - a Tny. 12. §-a (6) bekezdésén alapuló - megállapításáról a nyugdíjbiztosítási szerv értesíti a magánnyugdíjpénztárt. A magánnyugdíjpénztár a pénztártag egyéni számláján nyilvántartott, a tagsági jogviszony megszűnése napját magában foglaló negyedév fordulónapi követelésének a tagdíjkiegészítéssel csökkentett összegét a Nyugdíjbiztosítási Alap részére köteles átutalni a fordulónapot követő 50 napon belül, illetve amennyiben erre nincs lehetőség, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv értesítése alapján az értesítést követő 15 napon belül. Tekintettel arra, hogy a kifizetés a megszűnés negyedévének utolsó napját követő 50. napig esedékes, így a Pénztár ezen időpontig a tagsági jogviszony megszűnésének negyedévére járó hozamot még el tudja számolni, az értesítést követő 15 napon belüli utalás esetén a számla aktuális egyenlegét kell elszámolni. Ezen esetekben törtdíszaki hozamot nem kell fizetni.

e) Eltérnek-e egymástól a tag halála esetén az örökösnek, kedvezményezettnek való kifizetésre vonatkozó magánnyugdíjpénztári és önkéntes pénztári szabályok?

A tag halála esetén az örökösnek, kedvezményezettnek való kifizetésre vonatkozó magánnyugdíjpénztári és önkéntes pénztári szabályok eltérnek egymástól, ami eltérő pénztári gyakorlatot eredményez.

3. Milyen szabályok vonatkoznak az Európai Közösségek személyzetéhez tartozó személyek magánnyugdíjpénztári tagdíjkövetelésének átruházhatóságára?

Az Európai Bizottság azért kért információkat a közösségi alkalmazott tagról, hogy az alkalmazott részére megtehesse a nyugdíjakra vonatkozó ajánlatát. Az ajánlat elfogadása esetén a megtakarítást a Közösségek részére át kell utalni.

3.1.

A Tanács az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzatának, valamint az Európai Közösségek egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételeinek módosításáról szóló 723/2004/EK, Euratom rendeletével (2004. március 22.) módosított, az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzata és egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételeiről szóló 259/68/EGK, Euratom, ESZAK rendeletének – a továbbiakban: Rendelet – VIII. melléklete 11. cikkének (2) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„11. cikk

[...]

(2) Az a tisztviselő, aki azt követően lép a Közösségek szolgálatába, hogy:

- egy közigazgatási hatóság, illetve nemzeti vagy nemzetközi szervezet szolgálatából kilépett, vagy

- munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként tevékenykedett,

beiktatását követően, de az öregségi nyugdíjra a személyzeti szabályzat 77. cikke szerinti jogosultság elnyerése előtt /jogosult¹/ az ilyen szolgálat vagy tevékenység révén szerzett nyugdíjjogosultság - az átruházás tényleges időpontjának megfelelően naprakésszé tett – tőkeértékét a Közösségnek befizettetni.

[...]

A tisztviselők minden érintett tagállam és nyugdíjpénztár tekintetében csak egyszer élhetnek ezzel a rendelkezéssel.”

Ez alapján a közösségi tisztviselő jogosult kérni, hogy a korábban megszerzett jogosultságának tőkeértékét a Közösségnek befizessék.

3.2.

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 23. § (1) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik a tagsági jogviszony megszűnéséről:

„A tagsági viszony megszűnése

23. § (1) A pénztártag tagsági jogviszonya

a) más pénztárba való átlépéssel, az átlépés napját megelőző nappal;

b) elhalálozással, az elhalálozás napjával;

c) zárt pénztárban a tagsági viszony SzMSz szerinti feltételének megszűnésével; vagy

d) a Tny. szerint megállapított rokkantsági nyugdíjra jogosulttá válásával, a rokkantsági nyugdíj megállapításának napját megelőző nappal, a tag döntése szerint; illetőleg

e) a törvény 123. §-ának (2) bekezdése szerinti visszalépéssel;

f) a törvény 123. §-ának (6) bekezdése szerinti visszalépéssel, a nyugellátás megállapításának napját megelőző nappal;

g) a törvény 3. § alapján magánnyugdíjpénztárba belépett személy - amennyiben a Tbj.-ben foglaltak alapján harmadik állam állampolgárának vagy hontalannak minősül - döntése szerint, a nyugdíj-biztosítási jogviszonya megszűnésének napjával

szűnik meg.”

A 23. § (1) bekezdés g) pontja szerint tehát csak harmadik állam állampolgára és a hontalan személy dönthet úgy, hogy a biztosítási jogviszonya megszűnésével együtt a pénztártagsága is megszűnjön, és az egyéni számláján felhalmozott összeget más időskori megélhetést szolgáló megtakarítási formába utaltassa, a tagállam állampolgára azonban nem. A közösségi tisztviselők csak valamely tagállam állampolgárai lehetnek, így rájuk ez a rendelkezés nem alkalmazható.

3.3.

A fenti 1-2. pontban kifejtettek alapján a Rendelet és az Mpt. szabályozása eltér. A Felügyelet Pénzügyminisztériummal egyeztetett álláspontja szerint – tekintettel arra, hogy a közösségi rendelet egyrészt minden tagállamban közvetlenül alkalmazandó, másrészt a közösségi jog a

---

¹ A magyar fordításból a „jogosult” szó hiányzik, de a szöveg értelme és az angol változat alapján a mondat ezzel a kiegészítéssel helyes.

tagállami joggal szemben elsőbbséget élvez – a Rendelet szabályai alkalmazandók, ennek megfelelően az információ nyújtás és a követelés átutalása a magánnyugdíjpénztárak részéről nem tagadható meg.

4. A függőszámlán nyilvántartott összeget a jogszabály szerint az átvevő pénztár részére kell-e átutalni, vagy egy korábbi felüyeleti állásfoglalás szerint kell kifizetni annak a pénztárnak, amelyben a tag a kifizetés idején tagsági viszonyban áll, illetve magának a tagnak, ha a tagsági jogviszony megszűnt?

A szóban forgó felüyeleti állásfoglalás arra az álláspontra helyezkedett, hogy ha a pénztár tévesen túlfizetést teljesít a tagjának, az összeget attól a pénztártól – vagy ha a tagsági jogviszony időközben megszűnt, magától a tagtól – követelheti vissza, amelyben a visszakövetelés idején a tagsága fennáll, függetlenül attól, hogy a tag eredetileg nem ebbe a pénztárba lépett át.

A magánnyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási szabályairól szóló 282/2001. (XII. 26.) Korm. rendelet hivatkozott 29. § (10) bekezdése az alábbiakról rendelkezik: „Amennyiben az átlépést megelőző bevallási időszakban befizetett és függőszámlán nyilvántartott tagdíj vonatkozásában érkezik be az átlépés napját követően pótbevallás, úgy azt a pénztár a függőszámla rendezése érdekében feldolgozza. Az átlépett tagra eső fedezeti tartalékra jutó tagdíj összegét és a függőszámla alapján megállapított hozamot - utólagos adatszolgáltatás mellett - az Átvevő pénztár részére át kell utalni.”

A függőszámlán lévő tagdíjat és hozamát a jogszabály szerint tehát az átvevő pénztárnak kell kifizetni, ezt a rendelkezést az állásfoglalás természetesen nem érvényteleníti. És fordítva: a jogszabály sem cáfolja az állásfoglalást.

A függőszámlán lévő összeget az átadó pénztár az átvevő pénztárnak utalja át, és ha a tag időközben újabb pénztárba lépett át, az összeg „kézről kézre” jár, amíg a címzetthez vagy pénztárához el nem jut. Ebből azonban nem következik az, hogy a pénztár által tévesen kifizetett összegre ugyanez a módszer lenne alkalmazható fordított sorrendben. Ez ugyanis az átvevő pénztárakra többletterhet róna, a legnagyobbat a sorban utolsóra, hiszen adott esetben annak kellene visszaszereznie a tagtól azt az összeget, amelynek téves kifizetéséért egyébként semmilyen felelősség nem terheli. Analógia alapján a pénztárak részére kötelezettséget megállapítani azonban akkor sem lehetne, ha a két esetkör között valódi hasonlóság állna fenn. Erről azonban nincs szó: a rendelet a pénztár által önhibáján kívül el nem számolt összeg kifizetéséről, az állásfoglalás a (feltehetően a pénztár hibájából történt) téves kifizetés visszaköveteléséről szól.

Mivel az eredeti kérdésről a pénztárszabályok kifejezetten nem rendelkeznek [az Mpt. 21. § (4) bek e) pont csak a pénztár és tagja közötti megtérítési kötelezettséget szabályozza], valóban csak a jogalap nélküli gazdagodás szabályainak alkalmazása jöhet szóba. Ezek szerint pedig a jogosulatlanul kifizetett összeget attól lehet visszakövetelni, akinél a gazdagodás megállapítható, vagyis attól a pénztártól, amelyben a tag éppen tagsági viszonyal rendelkezik, ennek hiányában magától a tagtól.

5. Nem magyar állampolgár magánnyugdíjpénztári tag átléphet-e külföldi nyugdíjpénztárba ?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 3. §-a az alábbiak szerint rendelkezik a pénztártagságról:

„3. § (1) Törvény alapján az a természetes személy válik pénztártaggá, aki Magyarországon első ízben létesít nyugdíj-biztosítási jogviszonyt, és ebben az időpontban még nem töltötte be a 35. életévét (a továbbiakban: pályakezdő).

(2) Önkéntes döntése alapján pénztártaggá válhat az a pályakezdőnek nem minősülő természetes személy, aki

a) Magyarországon nyugdíj-biztosítási jogviszonyban áll, és nem töltötte be a 30. életévét;

b) első ízben létesít Magyarországon nyugdíj-biztosítási jogviszonyt;

c) a Tbj.-ben meghatározottak szerinti harmadik állam állampolgára, illetőleg hontalan, ha Magyarországon nyugdíj-biztosítási jogviszonyban áll.”

Az Mpt. 23. §-a (1) bekezdése az alábbiakat tartalmazza a tagsági jogviszony megszűnésével kapcsolatban:

„23. § (1) A pénztártag tagsági jogviszonya

a) más pénztárba való átlépéssel, az átlépés napját megelőző nappal;

b) elhalálozással, az elhalálozás napjával;

c) zárt pénztárban a tagsági viszony SzMSz szerinti feltételének megszűnésével; vagy

d) a Tny. szerint megállapított rokkantsági nyugdíjra jogosulttá válásával, a rokkantsági nyugdíj megállapításának napját megelőző nappal, a tag döntése szerint; illetőleg

e) a törvény 123. §-ának (2) bekezdése szerinti visszalépéssel;

f) a törvény 123. §-ának (6) bekezdése szerinti visszalépéssel, a nyugellátás megállapításának napját megelőző nappal;

g) a törvény 3. § alapján magánnyugdíjpénztárba belépett személy - amennyiben a Tbj.-ben foglaltak alapján harmadik állam állampolgárának vagy hontalannak minősül - döntése szerint, a nyugdíj-biztosítási jogviszonya megszűnésének napjával

szűnik meg.”

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) 4. §-a z) pontja értelmében harmadik állam: az Európai Gazdasági Térség és a Magyar Köztársaság által kötött kétoldalú szociális biztonságról szóló egyezmény hatálya alá nem tartozó állam.

A fentiek alapján a külföldi nyugdíjalapba történő utalás lehetősége tekintetében a szabályozás különbséget tesz a tag állampolgársága szerint. Az egyik csoportba tartoznak az EGT országainak állampolgárai (ideértve a magyar állampolgárokat is) és azon országok állampolgárai, amelyekkel Magyarországnak kétoldalú szociálpolitikai egyezménye van hatályban. A másik csoportot a harmadik államok állampolgárai és a hontalanok alkotják.

A pénztártagok főszabály szerint csak az Mpt. 23. §-a (1) bekezdése a) pontja alapján léphetnek át más pénztárba. A „pénztár” kifejezés az Mpt. 2. § (1) bekezdés a) pontja értelmében az Mpt. szerinti magánnyugdíjpénztárat jelenti, így főszabály szerint – állampolgárságtól függetlenül – átlépés csak az Mpt. alapján működő, magyar magánnyugdíjpénztárak között lehetséges. E szabály érvényesül az első csoportba tartozó személyeknél minden esetben, valamint a második csoportba tartozó személyek esetén a nyugdíjbiztosítási jogviszonyuk fennállása alatt.

A hontalanok és a harmadik államok állampolgárai azonban – eltérően az első csoportba tartozó személyektől – az Mpt. 23. §-a (1) bekezdésének g) pontja alapján megszüntethetik

magánnyugdíjpénztári tagsági jogviszonyukat akkor, ha megszűnik a nyugdíjbiztosítási jogviszonyuk. Az Mpt. 24/A. §-a erről a lehetőségről az alábbiak szerint rendelkezik:

„24/A. § (1) Amennyiben a pénztártag a 23. § (1) bekezdésének g) pontja szerinti választási lehetőségével élve magán-nyugdíjpénztári tagsági jogviszonyát meg kívánja szüntetni és az egyéni számlán felhalmozott összeget - bármely országban működő - időskori megélhetést szolgáló megtakarítási formába kívánja utalni, arról a pénztár részére a nyugdíj-biztosítási jogviszony megszűnését követő 90 napon belül írásban nyilatkozik. A nyilatkozatban meg kell jelölni a pénztártag által választott megtakarítási formát, valamint az ezt működtető intézmény címét és bankszámlaszámát.

(2) A pénztár a pénztártag egyéni számláján nyilvántartott, az (1) bekezdés szerinti nyilatkozat pénztárhoz történő megérkezésének napját magában foglaló negyedév fordulónapi követelésének összegét - a (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a fordulónapot követő 50 napon belül köteles átutalni a tag nyilatkozatában megjelölt intézmény részére. Az átutalt összeg más jogszabályok alkalmazásában a magánnyugdíjpénztár által nyújtott nyugdíjszolgáltatással esik egy tekintet alá.

(3) A (2) bekezdés szerinti követelés összegét a pénztár a tagsági jogviszony megszüntetésének tényleges költségeivel csökkentheti.”

Összefoglalva:

A magyar állampolgárok, az EGT államok állampolgárai, valamint azon országok állampolgárai, amelyekkel Magyarországnak kétoldalú szociálpolitikai egyezménye van, ha magánnyugdíjpénztári tagok, akkor kizárólag másik, magyar magánnyugdíjpénztárba léphetnek át, mégpedig attól függetlenül, hogy fennáll-e nyugdíjbiztosítási jogviszonyuk vagy sem.

A harmadik országok állampolgárai és a hontalanok a nyugdíjbiztosítási jogviszony fennállása alatt kizárólag másik, magyar magánnyugdíjpénztárba léphetnek át. A nyugdíjbiztosítási jogviszony megszűnésekor azonban ezen személyek dönthetnek úgy, hogy tagsági jogviszonyukat megszüntetik és a megtakarításukat bármely országban működő, időskori megélhetést szolgáló megtakarítási formába utaltathatják.

III. A tag halála; kedvezményezett, örökös

IV. A pénztár átalakulása, megszűnése

Lezárva: 2006. december 31-én

2005. év

I. A pénztár szervezete, működése, gazdálkodása

Hogyan kell kialakítani az informatikai rendszer biztonságos működtetését felügyelő informatikai ellenőrző rendszert?

A pénztár álláspontja szerint a jogszabályokban szereplő informatikai rendszer kifejezésből az következne, hogy ellenőrző szoftvert szükséges megalkotni, noha az előzetes egyeztetések szerint csak megfelelő kontroll elemek rendszeres alkalmazását írták volna elő.

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 77/A § (4) bekezdése, valamint az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény (Öpt.) a következőket mondják ki: „A pénztárnak ki kell dolgoznia az informatikai rendszerének biztonságos működtetését felügyelő informatikai ellenőrző rendszert és azt folyamatosan működtetnie kell.”

A Pénztár, a jogszabály egyéb pontjainak megfelelően, az informatikai rendszer biztonsági kockázatelemzése alapján alakítja ki és működteti üzleti és informatikai kontrollrendszerét. A hivatkozott pont a kontrolllok működésének ellenőrzéséről rendelkezik. A kidolgozandó ellenőrző rendszer alatt nem egy – az állásfoglalást kérő levélben említett – integrált, minden ellenőrzési funkciót magába foglaló szoftvert ért a Felügyelet. Az idézett rendelkezésből az következik, hogy ki kell alakítani egy mechanizmust arra vonatkozóan, hogy milyen folyamatba épített vezetői ellenőrzéseket, milyen rendszerességgel kell elvégezni ahhoz, hogy a kontrolllok megfelelő működését követni tudják, és a szükséges beavatkozásokat a pénztár időben, a veszély bekövetkezését megelőzően meg tudja tenni.

Az ellenőrizendő kontrollrendszer fő elemeiről a jogszabály egyes pontjai részletesen rendelkeznek. A pénztárnak a biztonsági kockázatfelmérés és elemzés alapján kell eldöntenie azt, hogy ez a kontrollrendszer egy adott társaság informatikai rendszerében részletesen milyen kontrollokat tartalmazzon.

A pénztártörvényeknek az informatikai rendszer védelméről szóló rendelkezéseit az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló törvények módosításáról szóló 2004. CI. törvény 319. §-a szerint csak 2006. január 1-jétől kell alkalmazni.

Hogyan kell meghatározni a hozamrátát?

A magánnyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási tevékenységéről szóló 282/2001. (XII. 26.) kormányrendelet 4. számú mellékletében foglaltak szerint a pénztári eszközök piaci értéke alapján kell a hozamrátát meghatározni. A 8. § szerint a pénztárnak ezzel az értékkel kell a pénztárra vonatkozó hozamelőírásokat összehasonlítani, hogy megállapíthassa a hozamkiegyenlítés szükségességét.

A hozamelvárából számított hozamrátát, valamint a pénztári hozamrátát azonos módszerrel és ugyanazon alapadatok segítségével szükséges meghatározni. Ebből kiindulva

- a pénztár helyesen jár el, amikor a hozamráta számításához – amennyiben a letétkezelő elkülönítetten meg tudja adni a fedezeti tartalék bruttó piaci értékét - a letétkezelő által igazolt értéket veszi figyelembe,

- a negyedéves nyitó állomány bruttó piaci értéke megegyezik az előző negyedév záró állomány bruttó piaci értékével,

- a hozamelvárás számításakor nyitó bruttó piaci értéként – az azonos időszakra vonatkozóan – a hozamráta számításakor használt fedezeti nyitó bruttó piaci értéket szükséges figyelembe venni.

Köteles-e a pénztár a részére megküldött, az elektronikus úton történő bevallási kötelezettségre vonatkozó, harmadik fél számára kiállított meghatalmazás esetén a meghatalmazó társaság képviselőjében eljáró személy képviselői jogosultságáról meggyőződni?

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény végrehajtásáról szóló 195/1997. (XI. 5.) Korm. rendelet 17/A. § (5) bekezdése értelmében, a bevallásra kötelezett a bevallását elektronikus úton is megteheti, ha ezt az igényét a bevallási kötelezettség teljesítésének határidejét megelőző hónap 15. napjáig az érintett pénztárnak bejelenti.

A pénztárnak indokolt lehet meggyőződni a bevallásra kötelezett vállalkozás képviselőjében eljáró személy képviselői jogáról, ha alapos kétsége merül fel annak valódiságáról. Alapos kétség hiányában nem látszik indokoltnak minden, a pénztár részére megküldött, az elektronikus úton történő bevallási kötelezettségre vonatkozó bejelentés, harmadik fél számára kiállított meghatalmazás esetén a meghatalmazó társaság képviselőjében eljáró személy képviselői jogosultságának ellenőrzése.

Hogyan kell közzétenni az éves beszámolót?

A magánnyugdíjpénztárak beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 222/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet - a továbbiakban: R. - 50. § (1) bekezdését a 236/2003. Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése úgy módosította, hogy a 2004. évben induló üzleti évre vonatkozó közzétételi kötelezettségnek a Magyar Közlöny mellékletében kell eleget tenni. A R. 50. § (1) bekezdésének 2005. január 1-jétől hatályos (a 352/2004. (XII. 22.) Korm. rendelet 19. § (1) bekezdése által megállapított) előírásai szerint a mérleget, az eredménykimutatást és a könyvvizsgálói jelentést a Pénzügyi Közlönyben vagy egy országos napilapban kell közzétenni. Tekintettel arra, hogy a R. erre vonatkozóan átmeneti rendelkezést nem tartalmaz, az előírást a 2005. január 1-je utáni közzétételre, azaz a 2004. évi beszámolóra vonatkozóan is lehet alkalmazni.

A R. 50. § (4) bekezdése kimondja továbbá, hogy az internetes honlappal rendelkező pénztár a 2004. évben induló üzleti évről készített éves beszámolóját (tehát a mérleg és eredménykimutatás mellett a kiegészítő mellékletét is) a könyvvizsgálói jelentéssel együtt az internetes honlapján is köteles közzé tenni.

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 70. § (6) bekezdés c) pontja szerint a nyilvánosságra hozatali kötelezettség a mérleg kivonatára vonatkozik, azaz csak a beszámoló mérlegkivonatát kötelező - az eredménykimutatást nem kell - a többi pénzügyi adattal együtt nyilvánosságra hozni. A Felügyelet álláspontja szerint kivonatként legalább a betűvel és római számmal jelzett sorokat kell nyilvánosságra hozni mind a tárgyév, mind a tárgyévet megelőző év vonatkozásában.

Kiszervezheti-e a pénztár az értékpapír nyilvántartását a vagyonkezelőhöz?

Jogszály nem ad lehetőséget arra, hogy a pénztár az értékpapír nyilvántartást a vagyonkezelőhöz kiszervezze. Annak azonban nincs akadálya, hogy a pénztár illetve nyilvántartója felhasználja a vagyonkezelő által szolgáltatott analitikus adatokat az értékpapír analitika vezetése és a főkönyvi könyvelés során.

1. A Felügyelet egyetért azzal, hogy a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (továbbiakban: Mpt.) 74. § (1) bekezdés d) és e) pontjai alapján a vagyongazdálkodónak kötelessége bizonyos nyilvántartási feladatokat ellátni. Ez a nyilvántartási tevékenység azonban a vagyongazdálkodáshoz kapcsolódóan valósul meg és nem helyettesíti és nem is helyettesítheti a Pénztár nyilvántartási kötelezettségeit.

2. Az Mpt. 73. § (1) és (2) bekezdéseiből következően nem csak az vezethető le, hogy vagyongazdálkodással nem bízható meg a pénztári adminisztrációt és nyilvántartást végző szervezet, hanem magától értetődően az is, hogy a vagyongazdálkodó sem végezhet pénztári adminisztrációt és nyilvántartást. Azaz a pénztári vagyongazdálkodást végző szervezet nem bízható meg a pénztári nyilvántartások és adminisztráció végzésével.

3. A 2. pontban leírtak természetesen nem zárják ki annak lehetőségét, hogy a vagyongazdálkodó naprakész adatokat szolgáltatson a pénztári nyilvántartást végző szervezetnek. A vagyongazdálkodó által szolgáltatott adatok ellenőrzés után a Pénztár (illetve a nyilvántartó) analitikus nyilvántartása alapadatokként felhasználhatók, azonban a pénztárnak önálló értékpapír nyilvántartással kell rendelkeznie.

4. Az értékpapírokkal kapcsolatos nyilvántartási kötelezettségekről az Mpt-n túl a 222/2000. (XII. 19.) Kormányrendelet előírásait is figyelembe kell venni. A fenti jogszabály 42/A § (9) bekezdése szerint a pénztárnak a befektetett pénzügyi eszközök, valamint a forgóeszközök között kimutatott értékpapírokhoz kapcsolódóan folyamatos, naprakész analitikus nyilvántartást kell vezetnie.

5. A 4. pontban megfogalmazott kötelezettség és tevékenység a nyilvántartóhoz értelemszerűen kiszervezhető, de nem szervezhető ki a vagyongazdálkodást végző szervezethez.

II. A tagsági jogviszony létrejötte, tartalma, átlépés

Betéti társaság és korlátolt felelősségű társaság formájában működő foglalkoztató a tagsági jogviszony keretében személyesen közreműködő tagjának fizethet-e munkáltatói tagdíj kiegészítést?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Mpt.) 26. § (5) bekezdése így rendelkezik:

A munkáltató egyoldalú kötelezettségvállalással munkavállalója tagdíját vagy a tag saját tagdíját a tagdíjalap mértékének 10 százalékáig kiegészítheti. A munkáltató kötelezettségvállalása minden munkavállalóra azonos mértékben és egyforma feltételekkel vonatkozik.

Az Mpt. 4. § (2) bekezdés x) pontja szerint:

munkáltató az, akivel a pénztártag munkaviszonyban, közalkalmazotti, közszolgálati jogviszonyban, bírósági, ügyészségi szolgálati viszonyban áll, illetve a fegyveres erők és rendvédelmi szervek, polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, a hivatásos állományú tagjaik vonatkozásában, tekintet nélkül arra, hogy teljes vagy részmunkaidőben történik a foglalkoztatás, továbbá a 26. § (5) bekezdése alkalmazásánál a Tbj. 4. §-a a) pontjának 1-3. alpontja, a 22. § alkalmazásánál a Tbj. 4. §-ának a) pontja szerinti foglalkoztató,

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) 4. § a) pontjának 3. alpontja szerint társas vállalkozó esetén a társas vállalkozás foglalkoztatónak minősül.

A Tbj. 4. § c) pontjának 2. és 3. alpontja a betéti társaságot és a korlátolt felelősségű társaságot társas vállalkozásnak minősíti.

A Tbj. 4. § d) pontjának 1. alpontja meghatározza a társas vállalkozó fogalmát:

1. a betéti társaság bel- és kültagja, a közkereseti társaság tagja, a korlátolt felelősségű társaság, a közhasznú társaság, a közös vállalat, az egyesülés, valamint az európai gazdasági egyesülés tagja, ha a társaság (ideértve ezen társaságok előtársaságként történő működésének időtartamát is) tevékenységében ténylegesen és személyesen közreműködik, és ez nem munkaviszony vagy megbízási jogviszony keretében történik (tagsági jogviszony).

Mindezek alapján a Felügyelet álláspontja az, hogy a betéti társaság, továbbá a korlátolt felelősségű társaság foglalkoztató a tagsági jogviszony keretében személyesen közreműködő tagjának munkáltatói tagdíj kiegészítést fizethet.

Az Mpt. 26. § (5) bekezdése szerint vállalt kötelezettség alapján a betéti társaság és a korlátolt felelősségű társaság (foglalkoztató) a tagsági jogviszony keretében személyesen közreműködő tagjának ugyanúgy köteles a munkáltatói tagdíj kiegészítést megfizetni, mint a vele munkaviszonyban álló alkalmazottainak.

Érvényesítheti-e a pénztár az átlépéskor levonható költségeket a tagsági jogviszony megszűnésének más eseteiben is?

A Pénztár a tagsági jogviszony megszűnésének minden formája (átlépés, haláleset, TB-be visszalépés, szolgáltatás teljesítése) esetén érvényesítheti a ténylegesen felmerülő költségeit a jogviszonyát megszüntetni kívánó tag követelésének terhére, azzal a feltétellel, hogy a levonni kívánt összeg nem haladhatja meg a tag követelésének egy ezrelékét.

A fentiekre vonatkozó szabályozást a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 24. § (3) bekezdése tartalmazza, mely szerint ... a pénztár a tagsági jogviszony megszüntetésével kapcsolatos tényleges költségeket, legfeljebb azonban a tag követelésének egy ezrelékét vonhatja le a tag követeléséből.

Sérti-e a jogszabályi előírásokat, ha a magánnyugdíjpénztár eltérő tagdíjmegosztási arányokat alkalmaz a pénztártagjai között az általuk befizetett tagdíjak összegétől függően?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (továbbiakban: Mpt.) 35. § f) pontja alapján az SzMSz-nek tartalmaznia kell a pénztári bevételek tartalékok közötti megosztási arányait és elveit - a pénztár működési szükségleteinek megfelelően -, a tagdíj fizetésének rendjét, ideértve a tagdíjtvállalással kapcsolatos szabályokat is. Ennek megfelelően a sávos megosztás abban az esetben nem sérti a jogszabályi előírásokat, ha az az SzMSz-ben egyértelműen meghatározásra került.

Sérti-e a jogszabályi előírásokat, ha a magánnyugdíjpénztár eltérő megosztási arányokat alkalmaz a tagsági jogviszony egyes időszakaira, azaz mintegy belépési díjat fizettet a tagjaival?

A magánnyugdíjpénztárak tevékenységéhez kapcsolódó biztosításmatematikai és pénzügyi tervezési szabályokról, valamint a szolgáltatási szabályzatra és a tartalékok kezelésére vonatkozó előírásokról szóló 170/1997. (X. 6.) Korm. rendelet 13. § (3) és (4) bekezdése szerint a meghatározott mértéktől csak a tagsági jogviszony létesítését követő első havi tagdíj esetében lehet eltérni. Más szóval az egyéni számla terhére az általános felosztástól csak az első hónapban lehet eltérni.

„170/1997. (X. 6.) Korm. rendelet 13. § (3) A pénzügyi tervnek - összhangban a pénztár SzMSz-ében foglaltakkal - tartalmaznia kell, hogy egy adott időszakban a tagdíjbefizetések legalább mekkora hányada kerül a tagok egyéni számláira, illetve mekkora hányad kerül egyéb, a jogszabályok előírásaival összhangban álló felhasználásra.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott mértéktől csak a tagsági jogviszony létesítését követő első havi tagdíj esetében lehet eltérni. A tagdíjbefizetésből az eltérés következtében nem kerülhet az egyéni számlára a tagdíjbefizetés kisebb hányada, mint a (3) bekezdésben meghatározott mértékből adódó hányadok különbsége.”

Sérti-e a jogszabályi előírásokat, ha a magánnyugdíjpénztár az SzMSz-ében csak az átlagos tagdíjbevételek százalékában adja meg az egyes tartalékok közti megosztási arányokat és a tartalékképzés részletes szabályait a nyilvánosságra nem hozott pénzügyi tervében szabályozza?

Az Mpt. 35. § f) pontja alapján az SzMSz-nek tartalmaznia kell a pénztári bevételek tartalékok közötti megosztási arányait és elveit - a pénztár működési szükségleteinek megfelelően -, a tagdíj fizetésének rendjét, ideértve a tagdíjtvállalással kapcsolatos szabályokat is.

Sérti-e a jogszabályi előírásokat, ha a magánnyugdíjpénztár a közzétett ajánlataiban más felosztási arányokat közöl, mint amelyek a nyilvánosság számára hozzáférhető SzMSz-ben szerepelnek?

A fentiekben kifejtettek értelmében az SzMSz-ben egyértelműen meg kell határozni a felosztási arányokat. Ha a pénztár ettől eltérő felosztási arányt közöl a tájékoztatójában, akkor az sértheti az Mpt. 70. § (7) bekezdésében foglaltakat, amely szerint a pénztár által készített ismertető, tájékoztató és hirdetések nem tartalmazhatnak félrevezető adatokat és közléseket.

III. A tag halála; kedvezményezett, örökös

IV. A pénztár átalakulása, megszűnése

Lezárva: 2005. december 31-én.

2004. év

I./ A pénztár szervezete, működése, gazdálkodása

Mely szabály irányadó az OTC árfolyamok 30 napos érvényességére?

A magánnyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási tevékenységéről szóló 282/2001. (XII.26.) Kormányrendelet, valamint az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási szabályairól szóló 281/2001. (XII.26.) Kormányrendelet 3. sz. melléklete

egyaránt a következőket írja elő a tőzsdére bevezetett hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok értékelésére vonatkozóan:

„ha tőzsdére bevezetett hitelviszonyt megtestesítő értékpapírnak - az elsődleges forgalmazói rendszerbe bevezetett állampapírokat kivéve - nincsen 30 napnál nem régebbi árfolyama, akkor a piaci érték meghatározása a tőzsdén kívüli kereskedelem szerinti regisztrált és a fordulónapig közzétett utolsó, forgalommal súlyozott nettó átlagár és a fordulónapig felhalmozott kamat felhasználásával történik, ha ez az adat nem régebbi 30 napnál. Ugyanezen módszert kell alkalmazni a tőzsdére be nem vezetett hitelviszonyt megtestesítő értékpapírra;”

A fentiek alapján, az OTC árfolyamok 30 napos érvényessége, a Felügyelet álláspontja szerint a vonatkozási időszak utolsó napjától számítandó.

Eszerint tehát a 30 napos rendelkezés arra az esetre vonatkozik, amikor a közzétett adatok vonatkozási időszakának utolsó napjától számítva 30 nap már eltelt, így ekkor a rendeletekben soron következő értékelési szabályt kell alkalmazni.

Hogyan kezelendő az EU-ban keletkezett, járulékalapot képező jövedelem?

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) végrehajtását szabályozó 195/1997. (XI. 5.) Korm. Rendeletet (Rendelet) a Kormány a 129/2004. (IV. 29.) Korm. Rendelettel 2004. május 1-jei hatállyal módosította. A Rendelet módosított 16. §-a szerint a külföldi pénznemben keletkezett járulékalapot képező jövedelmet a Magyar Nemzeti Bank (MNB) hivatalos, a megszerzés napját megelőző hónap 15. napján érvényes devizaárfolyamának alapulvételével kell forintra átszámítani. A fenti rendelkezés alapján tehát a megszerzés napját megelőző hónap 15. napján érvényes MNB árfolyam az irányadó, függetlenül attól, hogy hol történik az euró-forint átváltás, ezáltal tehát az MNB árfolyamtól függően alakul a magánnyugdíjpénztári tagdíj összege és ennek megfelelően fizetendő a Tbj. 33. § (1) bekezdése szerinti 8%-os, illetve a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 26. § (5) bekezdésének megfelelően a legfeljebb 10%-os tagdíj.

A Tbj. 51. § (1) bekezdése szerint a foglalkoztató a biztosítottnak a tárgyhónapban kifizetett (juttatott) járulékalapot képező jövedelme alapján köteles a tagdíj összegét megállapítani és levonni. Ugyanezen § (3) bekezdése alapján a tagdíjat (egyéb befizetési kötelezettséget) forintban kell feltüntetni és teljesíteni.

Ezt támasztja alá a Tbj. fent idézett (3) bekezdésének 2. mondata, amely kimondja, hogy a magánnyugdíjpénztári tagdíj bevallásánál és önellenőrzésénél az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) rendelkezéseit kell alkalmazni. Az Art. 17. § (6) bekezdése szerint a munkáltatónak és a kifizetőnek e minőségét akkor is be kell az állami adóhatósághoz jelentenie, ha más adókötelezettség nem terheli. Ebben az esetben a bejelentést az első adóköteles kifizetéstől számított 15 napon belül kell megtenni. E bejelentési kötelezettség a munkáltatót akkor is terheli, ha külföldre helyezte székhelyét, de a Magyar Köztársaság területén vagyonnal rendelkező vagy bevételt, jövedelmet (nyereséget) elérő magánszemélynek, jogi személynek vagy egyéb szervezetnek minősül (Art. 3. § (1) bekezdés c) pontja). Az Art. 38. § (1) bekezdése kimondja, hogy a fizetési kötelezettséget a pénzforgalmi bankszámlával rendelkező adózónak belföldi pénzforgalmi bankszámlájáról átutalással, pénzforgalmi bankszámlával nem rendelkező adózónak belföldi postautalvánnyal vagy belföldi bankszámlájáról történő átutalással kell teljesítenie. Az átutalás pénzneméről az

Art. 39. §-a rendelkezik, amikor kimondja, hogy az e törvény hatálya alá tartozó fizetési kötelezettség forintban teljesíthető, a költségvetési támogatás forintban utalható ki.

A fentiek alapján az ezzel kapcsolatos költségek, így az átváltás során felmerülő költségek megfizetése is a foglalkoztatót terhelik. Nem csökkenthető ugyanis a biztosított (munkavállaló) jövedelme amiatt, hogy munkabérét euróban kapja.

Köteles-e a pénztár az internetes honlapján közzétenni a 2003. évi beszámolót?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. tv. (Mpt.) ez év január 1-jétől hatályos 70. § (9) bekezdése kimondja, hogy a pénztár köteles a 106. § (2) bekezdésében szereplő, a gazdálkodás szempontjából érdemi információval bíró adatait, továbbá éves beszámolóját internetes honlapján évente, a tárgyévet követő év június 30-áig nyilvánosságra hozni.

Az Mpt.-t módosító törvény átmeneti rendelkezést ugyan nem tartalmaz, de a magánnyugdíjpénztárak beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 222/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet ugyancsak ez évtől hatályos 50. § (4) bekezdése az internetes közzétételre vonatkozó kötelezettséget ugyancsak előírja, és a következőket mondja ki: Az internetes honlappal rendelkező magánnyugdíjpénztár az éves pénztári beszámolóját a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt a tárgyévet követő év június 30-áig az internetes honlapján is köteles közzétenni. Az 50. §-t megállapító jogszabály, a pénztárakat érintő számviteli kormányrendeletek módosításáról szóló 236/2003. (XII. 17.) rendelet 19. §-a kimondja, hogy a rendelet 2004. január 1. napján lép hatályba, de rendelkezéseit először a 2004. évben induló üzleti évről készített beszámolókra kell alkalmazni.

A fentiek szerint a 2003. évi beszámolót az internetes honlapon 2004-ben még nem kell közzétenni.

Elfogadható-e, ha a pénztár az Interneten a kiegészítő melléklet helyett az üzleti jelentést teszi közzé?

Az Mpt. 70. § (9) bekezdése és a 222/2000. Korm. rendelet 50. § (4) bekezdése egyöntetűen a beszámolóknak az internetes honlapon való közzétételére kötelezi a pénztárakat. A rendelet 9. § (1) bekezdése szerint az éves pénztári beszámoló mérlegből, eredménykimutatásból és kiegészítő mellékletből áll. E szerint a kiegészítő melléklet közzétételét nem lehet mellőzni, és nem elégséges az sem, ha csupán a kivonatát hozzák nyilvánosságra.

Nyilvánosságra kell-e hoznia honlapján a pénztárnak a vezető tisztségviselők és képviselők lakcímét?

Az Mpt. 106. § (2) bekezdése kimondja, hogy a Felügyelet az egyes pénztárak alábbi dokumentumait, adatait az érdeklődők számára folyamatosan és térítésmentesen hozzáférhetővé teszi

- a) alapító okirat,
- b) SzMSz,
- c) szolgáltatási szabályzat,
- d) közgyűlések jegyzőkönyvei és határozatai,
- e) székhely, telephely(ek), fiók(ok), kirendeltség(ek),
- f) adószám,
- g) a pénztár vagyona,
- h) képviselőre jogosultak neve és lakcíme, tisztsége,
- i) a képviselő módja,

- j) vezető tisztségviselők neve, lakcíme,
- k) könyvvizsgáló neve, lakcíme,
- l) az éves beszámolók.

Az Mpt. 70. § (9) bekezdése a fent felsorolt adatok közül azok interneten való közzétételét rendeli el, amelyek a gazdálkodás szempontjából érdemi információval bírnak. Hogy melyek azok, annak eldöntését a jogalkotó alapvetően a pénztár mérlegelésére bízta, de e tekintetben útmutatóul szolgál a PSZÁF elnökének a magánnyugdíjpénztárak által nyilvánosságra hozandó adatok köréről szóló 2/2002. számú ajánlásának 18. pontja is. A felsorolás a képviselőre jogosultak és a vezető tisztségviselők lakcímét nem tartalmazza. A törvény a Felügyelet számára írja egyértelműen elő, hogy a nevezett személyek lakcímét hozzáférhetővé tegye.

A fentiek szerint a pénztárnak nem kötelező a honlapján a képviselők és tisztségviselők lakcímét nyilvánosságra hoznia.

Mely időpontig kell legkésőbb megszereznie szakmai gyakorlatát a pénztári minősítésű könyvvizsgálók névjegyzékébe felvett könyvvizsgálónak?

Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény (Öpt.) 64/A. § (1) bekezdése és a Magánnyugdíjról és a Magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 46. § (1) bekezdése szerint a könyvvizsgálói feladatok ellátására csak akkor adható az érvényes könyvvizsgálói engedéllyel rendelkező, bejegyzett könyvvizsgáló (könyvvizsgáló társaság) részére megbízás, ha a Felügyelet az általa vezetett pénztári minősítésű könyvvizsgálók névjegyzékében a könyvvizsgálót határozatával nyilvántartásba vette.

Az Öpt. 81. § (2) bekezdése és az Mpt. 123/B. § (2) bekezdése alapján azonban a pénztári területen szerzett szakmai gyakorlat követelményének csupán 2007. 01. 01-jétől kell megfelelnie a könyvvizsgálónak. Ha a könyvvizsgáló az egyéb törvényes feltételeknek megfelel, nincs akadálya annak, hogy a pénztári minősítésű könyvvizsgálók névjegyzékébe jelenleg pénztári gyakorlat nélkül is felvételt nyerjen.

II./ A tagsági jogviszony létrejötte, tartalma, átlépés

Biztosítható-e kizárólag a dolgozók egy meghatározott csoportja részére a magánnyugdíjpénztári tagdíj-kiegészítés?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 26. §-ának (5) bekezdése szerint a munkáltató egyoldalú kötelezettségvállalással munkavállalója tagdíját vagy a tag saját tagdíját a tagdíjalap mértékének 10 százalékáig kiegészítheti. A munkáltató kötelezettségvállalása minden munkavállalóra azonos mértékben és egyforma feltételekkel vonatkozik.

A fentiek alapján a magánnyugdíjpénztári tagdíj-kiegészítésnek mindössze a dolgozók egy meghatározott csoportja részére történő biztosítására, a Felügyelet álláspontja szerint nincs lehetőség.

III./ A tag halála; kedvezményezett, örökös

IV./ A pénztár átalakulása, megszűnése

Lezárva: 2004. december 31-én.

2003. év.

I./ A pénztár szervezete, működése, gazdálkodása

Mennyi ideig köteles megőrizni a magánnyugdíjpénztár a bevallási dokumentumokat?

A Magyar Országos Levéltár szakvéleménye alapján a magánnyugdíjpénztár nem minősül közfeladatot ellátó szervnek, így irataik nem tartoznak a köziratok körébe, így az iratok őrzésére a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény 32. §-a (1) bekezdések irányadók.

A bevallási dokumentumok a levéltári törvény értelmében nem minősülnek maradandó értékűnek. A bevallási dokumentumok mindaddig megőrzendők, amíg az állampolgári jogok érvényesítéséhez szükségesek, ezen idő eltelte után azonban selejtezhetők.

A megőrzés a munkáltató és az egyes magánnyugdíjpénztárak feladata. Az iratkeletkeztetőknek - a munkáltatónak és a magánnyugdíjpénztárnak - iratkezelési szabályzatában és irattári tervébe olyan hosszú őrzési időt kell megállapítani a bevallási iratokra, hogy azok fennmaradása az állampolgári jogok érvényesítéséhez szükséges legyen. Az őrzési időt a hatályos jogszabályi rendelkezések figyelembevételével általában az irat keletkezésétől számított 50 évben állapítják meg.

Szükséges-e könyvvizsgálónak a magánnyugdíjpénztárak pénzügyi tervét megvizsgálnia?

A 2003. január 1-jétől hatályos jogszabályváltozások ebben a kérdésben nem jelentenek módosítást a magánnyugdíjról és magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt) számára, mivel a 39.§ nem módosult, a jelenlegi 46.§ (7) bekezdése pedig tartalmilag megegyezik a múlt évben hatályos Mpt 46.§ (6) bekezdésével, amely könyvvizsgálat-kötelessé tette a pénzügyi tervet. Zavart okozhat valóban, hogy a szöveg „...a pénztár közgyűlése elé terjesztett beszámolót...”-ra változott a múlt évi „...a pénztár közgyűlése elé terjesztett beszámolót és pénzügyi tervet...”-ról, azonban a hivatkozás ezen beszámolókra (39.§ (1) bek. e)-f) pont) egyértelműen tartalmazza a pénzügyi tervet is. Ebből következően a pénzügyi tervet is a közgyűlés elé terjesztendő beszámolónak tekinti a jelenleg hatályos Mpt.

Mely szabályok irányadóak a könyvvizsgáló pénztárak általi megbízására, valamint összeférhetlenségére?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) hivatkozott rendelkezéseinek együttes értelmezése alapján a Felügyelet a könyvvizsgálót nyilvántartásba veszi abban az esetben is, ha a jogszabály által előírt feltételeknek - egyelőre - nem felel meg. Ezzel összefüggésben ugyanakkor nem adható megbízás csak az ún. pénztári minősítésű könyvvizsgálók névjegyzékébe bejegyzett, azaz nyilvántartásba vett könyvvizsgálók részére.

Amennyiben 2003. májusában jár le a jelenleg érvényes könyvvizsgálói szerződés, oly módon hosszabbítható meg, hogy az Mpt. 123/B. § (3) bekezdésében foglaltak szerint összességében ne haladja meg az öt évet.

Az Mpt. 46. §-ának (2) és (3) bekezdése együttes értelmezése szerint amennyiben a pénztár, valamint a pénztár gazdálkodása nyilvántartását végző szervezet könyvvizsgálatát közvetlenül ellátó természetes személy nem egyezik meg, úgy megválasztható ugyanazon társaság a két szervezet könyvvizsgálójának, miután a vonatkozó rendelkezéseket a társaság könyvvizsgálói tevékenységet végző dolgozójára kell alkalmazni

Kiegészítheti-e a munkáltatón kívül harmadik személy a pénztártag tagdíját?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 2002. december 31-ig hatályos 24. §-a (4) bekezdésének második mondata szerint a megállapodás alapján vállalt tagdíj fizetését más is átvállalhatja. E rendelkezéssel azonos a 2003. január 1-jével hatályba lépett 24. § (5) bekezdésének ötödik mondata. Az átvállalás lehetősége ezen jogszabályhely alapján kizárólag a tagdíjra vonatkozik.

Az Mpt. 26. §-a (5) bekezdése szerint

- egyrészt a munkáltató kiegészítheti a munkavállalója tagdíját,
- másrészt a munkavállaló kiegészítheti a saját tagdíját.

Az Mpt. a munkáltatón és a munkavállalón kívül más személynek nem ad lehetőséget a tagdíj kiegészítésére, így harmadik személy támogató sem jogosult a tagdíj kiegészítésére. Tekintettel arra, hogy harmadik személy általi tagdíj-kiegészítésre jogszabályi lehetőség nincs, ezért adókedvezmény igénybevétele fel sem merülhet.

A tagdíj kiegészítésnek a munkáltatón és a munkavállalón kívüli harmadik személy támogatók számára való lehetővé tétele (és ehhez kapcsolódóan adókedvezmény biztosítása) csak megfelelő törvényi szabályozás esetén lehetséges, amelynek bevezetése a jogalkotó döntésén múlik.

Mely időszakot kell figyelembe venni a tagdíj mértékének meghatározásánál?

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) 33. § (1) bekezdése szerint a magánnyugdíjpénztár tagja a nyugdíjjárulék-alapot képező jövedelme után a 2003. évben 7 % tagdíjat fizet. A Tbj. 18 § (1) bekezdéséből következően a tagdíjat a tagdíjalapot képező jövedelem kifizetésekor irányadó tagdíjmérték szerint kell megfizetni.

Az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló törvények módosításáról szóló 2002. évi XLII. törvény 312 § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy, a törvénynek a Tbj.-t módosító rendelkezéseiben előírt csökkentett, illetőleg emelt összegű járulékait a 2003. január 1-jétől kezdődő időszakra juttatott és megszerzett jövedelmek után első ízben február hónapban kell megfizetni.

A Tbj. végrehajtására kiadott 195/1997. (XI. 5.) Korm. rendelet módosításáról szóló 294/2002. (XII. 27.) Korm. rendelet 17. § (3) bekezdése a következőket mondja ki: a 2002. évi XLII. törvény 312. §-a (1) bekezdésének alkalmazásánál a tárgyévét követő év január 15-ig kifizetett december havi járulékalapot képező jövedelem (kereset, jutalom, prémium, 13. havi juttatás) után a járulékokat a 2002. évben érvényes járulékmértékek figyelembevételével kell megfizetni.

A fentiekből az következik, hogy a 2002. december havi járulékalapot képező jövedelem után a 2002-ben érvényes 6 % százalékos tagdíj fizetendő, ha a jövedelmet 2003. január 15-ig kifizették, de az ezt követően teljesített kifizetésekre a 7 %-os tagdíjmérték vonatkozik.

Kihelyezhető-e a pénztárak ingatlanvagyonának kezelése?

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. CXII. törvény (Hpt.) 3. §-a 1) és m) pontja szerint az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárak, illetve a magánnyugdíjpénztárak részére végzett vagyonkezelés pénzügyi szolgáltatás, amely üzletszerűen csak a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete engedélyével végezhető.

E két pénzügyi szolgáltatás nyújtására kizárólag az alábbi szervezetek kaphatnak engedélyt:

- pénzügyi intézmény [Hpt. 4.§-a (2) bekezdés];
- befektetési vállalkozás [a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (Tpt.) 88. §-a (1) bekezdése g) és h) pont]
- befektetési alapkezelő [Tpt. 229. §-a (1) bekezdése b) és c) pont];
- biztosító részvénytársaság [a biztosító intézetekről és a biztosítási tevékenységről szóló 1995. évi XCVI. törvény (Bit.) 5. §-a (4) bekezdés d) pont].

A pénztári vagyonkezelésre irányadó feltételeket a Hpt. 18/A. §-a alapján a Tpt. 11-13. számú mellékletei szabályozzák.

A felsorolt szervezetek azonban - tekintettel a tevékenységüket korlátozó szabályokra [Hpt. 4. §-a (3) bekezdés; Tpt. 88. §-a (1) és 229. §-a (1) bekezdése, Bit. 5. §-a (4) bekezdése] - közvetlenül nem jogosultak ingatlanügyletek bonyolítására [TEÁOR 70.].

A jogszabályi rendelkezések egymásra vetítésével ezért megállapítható, hogy a nem mindenben koherens jogi szabályozás következtében a pénztári ingatlanvagyon kezelése nem helyezhető ki, azt csak a pénztár maga végezheti, mégpedig az I. pontban idézett jogszabályhelyek szerinti feltételekkel.

Milyen módon kezelhetik a pénztárak tagjaik lakcím adatait?

Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény (Öpt.) 40/A-B. §-ai tartalmazzák a pénztártitokra vonatkozó rendelkezéseket:

Az üzleti titok és pénztártitok

40/A. § (1) [...]

(2) Pénztártitok minden olyan, a pénztártagról és a munkáltatói tagról a pénztár vagy a pénztári szolgáltató rendelkezésére álló, általa nem gyűjthető, nem kezelhető, de tevékenysége folytán tudomására jutó tény, információ vagy adat, amely a pénztártag, a pénztártag kedvezményezettjének, örökösének, közeli hozzátartozójának személyére, adataira, vagyoni helyzetére, üzleti tevékenységére, tulajdonosi, üzleti kapcsolataira, valamint egyéni számláján nyilvántartott összegre, illetve, amely a munkáltatói tag, illetve a támogató adataira, vagyoni helyzetére, üzleti tevékenységére, tulajdonosi, üzleti kapcsolataira vonatkozik.

[...]

(5) A pénztár igazgatótanácsának és az ellenőrző bizottságának tagja, a pénztár alkalmazottja, ideértve a megbízás alapján foglalkoztatott személyeket, szervezeteket, illetőleg ezek alkalmazottait is, köteles a pénztár működésével kapcsolatban tudomására jutott üzleti titkot és pénztártitkot - időbeli korlátozás nélkül, ezen minősége megszűnését követően is - megtartani.

(6) A (3) bekezdésben meghatározott titoktartási kötelezettség kiterjed arra a személyre és szervezetre is, aki, illetve amely üzleti titoknak vagy pénztártitoknak minősülő információhoz jutott.

[...]

40/B. § [...]

(2) A pénztártitok csak akkor adható ki harmadik személynek, ha

a) a pénztártag vagy annak törvényes képviselője a rá vonatkozó kiszolgáltatható adatkört pontosan megjelölve közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban erre felhatalmazást ad,

b) a törvény a pénztártitok megtartásának kötelezettsége alól felmentést ad.

(3) Aki üzleti titok vagy pénztártitok birtokába jut, nem használhatja fel arra, hogy annak révén saját maga vagy más személy részére közvetlen vagy közvetett módon előnyt szerezzen, továbbá, hogy a pénztárnak vagy a pénztártagoknak hátrányt okozzon.

[...]

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 78-79. §-a lényegében azonos szabályokat tartalmaznak a magánnyugdíjpénztárakra vonatkozó pénztártitokra, így a következőkben tett valamennyi megállapítás a magánnyugdíjpénztárakra egyaránt értendő.

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) releváns rendelkezései az alábbiak:

2. § E törvény alkalmazása során

[...]

4. a) adatkezelés: az alkalmazott eljárástól függetlenül a személyes adatok gyűjtése, felvétele és tárolása, feldolgozása, hasznosítása (ideértve a továbbítást és a nyilvánosságra hozatalt) és törlése. Adatkezelésnek számít az adatok megváltoztatása és további felhasználásuk megakadályozása is;

b) adatfeldolgozás: az adatkezelési műveletek, technikai feladatok elvégzése, függetlenül a műveletek végrehajtásához alkalmazott módszertől és eszköztől, valamint az alkalmazás helyétől.

5. adattovábbítás: ha az adatot meghatározott harmadik személy számára hozzáférhetővé teszik;

6. nyilvánosságra hozatal: ha az adatot bárki számára hozzáférhetővé teszik;

[...]

Az adatkezelés célhoz kötöttsége

5. § (1) Személyes adatot kezelni csak meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében lehet. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie e célnak.

(2) Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas, csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig.

(3) Kötelező adatszolgáltatáson alapuló adatkezelést közérdekből lehet elrendelni.

6. § (1) Az érintettel az adat felvétele előtt közölni kell, hogy az adatszolgáltatás önkéntes vagy kötelező. Kötelező adatszolgáltatás esetén meg kell jelölni az adatkezelést elrendelő jogszabályt is.

(2) Az érintettet tájékoztatni kell az adatkezelés céljáról és arról, hogy az adatokat kik fogják kezelni, illetve feldolgozni. Az adatkezelésről való tájékoztatás megtörténik azzal is, hogy jogszabály rendelkezik a már létező adatkezelésből továbbítással vagy összekapcsolással az adat felvételéről.

[...]

Adattovábbítás, az adatkezelések összekapcsolása

8. § (1) Az adatok akkor továbbíthatók, valamint a különböző adatkezelések akkor kapcsolhatók össze, ha az érintett ahhoz hozzájárult, vagy törvény azt megengedi, és ha az adatkezelés feltételei minden egyes személyes adatra nézve teljesülnek.

(2) Az (1) bekezdést kell alkalmazni az ugyanazon adatkezelő, valamint az állami és az önkormányzati szervek által kezelt adatok összekapcsolására is.

A fentiek együttes értelmezése alapján az alábbiak állapíthatóak meg:

Az Avtv. 5. §-ában meghatározott, ún. célhoz kötöttségi elv alapján a személyes adatok, és így a személyes adatnak minősülő pénztártitok is csak az adatkezelés - jelen esetben a pénztári működés - céljához elengedhetetlen mértékben kezelhető.

Ugyancsak ehelyütt szükséges rögzíteni, hogy az Öpt. 40/B. §-ának (3) bekezdése és az Mpt. 79. §-ának (3) bekezdése egyértelműen és általánosságban tiltja, hogy a pénztártitkot a pénztártitok birtokosa olyan módon használja fel, hogy annak révén saját maga, vagy más személy részére közvetlen, vagy közvetett előnyt szerezzen, továbbá a pénztárnak, vagy a pénztártagoknak hátrányt okozzon.

Amennyiben a pénztártag vagy annak törvényes képviselője a rá vonatkozó adatkört és a felhasználás célját pontosan megjelölve közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban előzetesen felhatalmazást ad, akkor a pénztár által a pénztártitok - így a pénztártag lakóhelye is - a felhatalmazásban megjelölt harmadik személy részére átadható.

Milyen szabályok érvényesek a könyvvizsgáló szerződésének meghosszabbítása során?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) hivatkozott rendelkezéseinek együttes értelmezése alapján, amennyiben 2003. január 1. napját követően jár le a jelenleg érvényes könyvvizsgálói szerződés, oly módon hosszabbítható meg, hogy az összességében ne haladja meg az öt évet.

A könyvvizsgáló szerződésének meghosszabbítása is választásnak minősül tartalmilag, ezért a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik, és szükséges a nyílt pályázat kiírása.

II./ A tagsági jogviszony létrejötte, tartalma, átlépés

Milyen gyakorisággal köteles tagdíjbevallást készíteni az egyéni vállalkozó?

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) 51. § (2) bekezdése kimondja, hogy az egyéni vállalkozó a magánnyugdíjpénztári tagdíját negyedévenként állapítja meg és fizeti meg az érintett magánnyugdíjpénztárnak.

Ugyanezen bekezdés második mondata szerint az egyéni vállalkozó tagdíjbevallási kötelezettségének évi egyszeri bevallással tehet eleget, ha a tagdíjat a minimálbér alapulvételével megfizeti és a tagdíjkülönbözetet a bevallással egyidejűleg rendezzi.

A Tbj. végrehajtásáról szóló 195/1997. (XI. 5.) Korm. rendelet 19. § (3) bekezdése arról rendelkezik, hogy ha az egyéni vállalkozó a negyedévenkénti tagdíjbevallás helyett az évi egyszeri bevallást választja, e választásáról a tárgyév február 15-ig írásban értesíti a pénztárat.

A fentiek alapján a főszabály a negyedéves bevallási kötelezettség, amely alól a pénztárhoz intézett nyilatkozattal - a tárgyévre vonatkozóan - el lehet térni, de a következő évben újra nyilatkozni kell, ellenkező esetben az egyéni vállalkozóra a negyedéves bevallási kötelezettség vonatkozik.

Hogyan kell elszámolni a társadalombiztosítási rendszerbe visszalépő tagok vonatkozásában?

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) 45. §-ának (4) bekezdése a következőket mondja ki: „A társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történt visszalépés, valamint az Mpt. 24. §-ának (7) bekezdése és az Mpt. 29. §-a (2) bekezdésének b) pontja szerinti átutalás esetén a tag egyéni számláján a visszalépési kérelem kézhezvételét magában foglaló negyedév fordulónapi követelésének a tagdíj-kiegészítéssel csökkentett összegét a Nyugdíjbiztosítási Alapba kell átutalni. Az átutalásról a magánnyugdíjpénztár a visszalépési kérelem kézhezvételének negyedévet követő 50 napon belül gondoskodik, hivatkozva a pénztártag személyi adataira és TAJ számára, egyidejűleg az átutalás megtörténtéről, az átutalt összegéről a foglalkoztatót és a volt pénztártagot is tájékoztatja.”

Az Mpt. 24. §-ának (7) bekezdése és az Mpt. 29. § (2) bek b) pontja szerinti átutalások határidejéről a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. tv. (Mpt.) 24. § (7), illetve a 29. § (5) bekezdése rendelkeznek. E jogszabályhelyek szerint a pénztár a nyugdíjbiztosítási szerv értesítésének kézhezvételétől számított 60 napon belül utalja át a Nyugdíjbiztosítási Alapba a pénztártag egyéni számláján nyilvántartott jogszerű követelésének megfelelő összeget.

A Tbj. 45 § (4) bekezdésében említett, a társadalombiztosítási rendszerbe történő visszalépés különböző jogcímű eseteiben közös az, hogy a visszautalt összeget csökkenteni kell a tagdíj-kiegészítés összegével, de az utalás határidejére vonatkozó szabályok nem teljesen azonosak. Az Mpt. 123. § (2)–(4) bekezdéseiben meghatározott jogcímen történő visszalépésekre ugyanis kizárólag a Tbj. 45. § (4) bekezdésében foglalt, a visszalépési kérelem kézhezvételének negyedévet követő 50 napos utalási határidő vonatkozik. Az egyéb jogcímen történő visszalépésekre pedig ezt a határidőt és az Mpt.-ben meghatározott határidőt egyaránt figyelembe kell venni. Ha a két határidő ütközne, az Mpt.-ben meghatározott speciális határidő az érvényes.

Hogyan kezelendő a társadalombiztosítási rendszerbe visszalépő tagok tagdíj-kiegészítése?

A pénztárhoz a visszalépést követően befolyt tagdíj, tagdíj-kiegészítés kezelésével kapcsolatban a 2003. január 1-jétől hatályos 294/2002. (XII. 27.) Kormányrendelet 17. §-a (4) bekezdésben foglaltak az irányadóak.

E szerint, ha a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe 2002. december 31-ig történt visszalépés miatt a Tbj. 45. §-a (4) bekezdése szerinti átutalásra 2002. december 31-ét követően kerül sor, a magánnyugdíjpénztár az egyéni számlakövetelés tagdíj kiegészítéssel

csökkentett összegét utalja át a Nyugdíjbiztosítási Alap részére. Az így befolyt tagdíj-kiegészítés tag részére való kifizetését a pénztár a Tbj. 45. § (4) bekezdésben foglaltak szerint teljesíti. Ebből a szempontból annak nincs jelentősége, hogy 2003-ban a teljes egyéni számla-egyenleg, vagy csak egy részösszeg átutalására kerül e sor.

Megszünteti-e a tagági jogviszonyt a tagdíj meg nem fizetése?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szól 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 3. §-a tartalmazza a tagsági jogviszony létrejöttének feltételeit.

Ha a magánnyugdíjpénztári tagsági jogviszony jogszerűen létrejött, akkor kizárólag az Mpt. 23. §-ában foglaltak szerint szűnhet meg. Az Mpt. 23. §-a (2) bekezdése külön nevesíti, hogy a tagdíj fizetésének elmulasztása a tagsági jogviszonyt nem szünteti meg. A tagdíjnemfizetés oka (így a biztosított jogviszony megszűnése) ebből a szempontból közömbös.

A pénztári szolgáltatásokra vonatkozó szabályokat az Mpt. 27-33. §-ai tartalmazzák, amelyek minden pénztártagra nézve egységesek.

III./ A tag halála; kedvezményezett, örökös

Mi a teendő abban az esetben, ha a jogerős hagyatékátadó végzésben örökösként a törvényes örökös helyett más személyt jelölt meg a közjegyző, valamint ha a jogerős hagyatékátadó végzésbe nem foglalta bele az elhunyt tag egyéni számláján szereplő összeget, továbbá figyelembe kell-e vennie a Pénztárnak a jogerős közjegyzői végzéssel jóváhagyott egyezséget, ajándékozási illetve egyéb ügyleteket?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 29. § (1) bekezdése szerint a pénztártag halála esetére egyéni számlájára, illetve nyugdíjszolgáltatására vonatkozóan kedvezményezettet jelölhet. Ha a tag kedvezményezettet nem jelöl, a tag természetes személy törvényes örökösét kell kedvezményezettnek tekinteni.

A kedvezményezett-jelölés lehetőségéből következően a pénztári egyéni számla a pénztártag halála esetén a hagyatékának nem része. Kedvezményezett jelölése esetén a pénztártag nyilatkozatának megfelelően, az esetleges hagyatéki eljárástól függetlenül kell a pénztárnak eljárnia.

Ha a pénztártag kedvezményezettet jelölése nélkül hunyt el, a pénztár nem hagyhatja figyelmen kívül a közjegyző határozatát. Ez az elv érvényes akkor is, ha a végzés egyezség alapján rendelkezik az egyéni számlán szereplő összeg sorsáról. Az előzőekből következik, hogy a közjegyző határozata nem csak a számlakövetelés sorsa, hanem az örökösök személyére nézve is irányadó.

A törvényes öröklés szabályai szerint a túlélő házastársat megilleti az özvegyi haszonélvezet [Ptk. 615. § (1)], ezért a túlélő házastárs is a pénztártag törvényes örököse. Az Mpt. 29. §-a nem csak a kedvezményezettek személyét jelöli meg, de meghatározza a kedvezményezetti jogosultság tartalmát is. A túlélő házastárs ennek megfelelően igényt tarthat az özvegyi haszonélvezeti jog megváltására is [Ptk. 616. § (3)–(5) bekezdés]. Ezt a lehetőséget a hagyatéki eljárásról szóló 6/1958. (VII. 4.) IM rendelet 72/A §-ának (3) bekezdése kifejezetten biztosítja, amikor kimondja, hogy „a megváltásra vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell abban az esetben is, ha a biztosítási szerződés kedvezményezettje az örökös (Ptk. 560 §).” E rendelkezés mint analógia alkalmazásával tehát nincs akadálya annak, hogy a pénztárral szembeni követelésen fennálló özvegyi jog megváltása tárgyában a

közjegyző határozzon, az eljárás csak annyiban kifogásolható, amennyiben a követelést hagyatékként tünteti föl.

Az Mpt. 29. § (2) bekezdése szerint a tag felhalmozási időszakban bekövetkező halála esetén a kedvezményezett választhat, hogy az egyéni számlán ráeső részt egy összegben felveszi, hozzátartozói nyugellátás megállapítása esetén átutaltatja a Nyugdíjbiztosítási Alap részére, vagy más pénztárba viszi át. Ha a közjegyző a jogerős hagyatékátadó végzésbe nem foglalta bele az elhunyt pénztártag egyéni számláján szereplő összeget, a haszonélvezet gyakorlásának mikéntje a haszonélvező és az egyéni számla állagára jogosult személy közötti megegyezés tárgya, és a pénztár a kedvezményezettek egybehangzó nyilatkozata alapján köteles eljárni. Ilyen megállapodás hiányában az állagörökös(ök) rendelkezése az irányadó, mert az Mpt.-ben biztosított fenti választási lehetőségek az özvegyi jog gyakorlását lényegesen korlátozzák, gyakorlatilag ki is zárják.

A Pénztár a törvényes képviselőnek vagy a gyámügyi betét javára teljesítsen akkor, ha a gyámügyi szerv az utóbbiról rendelkezik, holott a kifizetendő összeg nem éri el a 100 000 Ft-os összeghatárt?

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (Gyer.) 25. § (1) bekezdés i) pontja szerint a szülői jognyilatkozat érvényességéhez a gyámhivatal jóváhagyása szükséges, ha a jognyilatkozat a gyermek személyes tulajdonát képező, százezer forint értéket meghaladó mértékű ingó és készpénzvagyonát érintő jogügyletre vonatkozik. A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (Csjt.) 82. § (2) bekezdése szerint a szülők a gyermek pénzét és értéktárgyait, amennyiben azokat a rendes vagyonkezelés szabályai szerint folyó kiadásokra vagy egyéb okból készen tartani nem kell, kötelesek a gyámhatósághoz beszolgáltatni.

A fentiek szerint a beszolgáltatási kötelezettség nem a százezer forintos értékhatárhoz igazodik, hiszen a kötelezettség fennállása a Csjt. szerint attól függ, hogy az összeget folyó kiadásokra készen kell-e tartani. Ennek esetenkénti elbírálása gyámhatósági hatáskör, ezért a pénztárnak a gyámhatóság határozata szerint kell a törvényes képviselő vagy a gyámhatósági fenntartásos betét javára teljesítenie. Ha a gyámhatóság határozata nem áll a pénztár rendelkezésére, százezer forintot meghaladó kifizetendő összeg esetén annak beszerzése a Gyer. idézett 25. §-ból levezethetően kötelező, ennél kisebb összeg esetén a határozat beszerzése legfeljebb javasolható.

IV./ A pénztár átalakulása, megszűnése

Mely esetekben írhatóak le a tagdíjkövetelések a foglalkoztató fizetése képtelensége esetén?

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Sztv.) 3. §-a (4) bekezdésének 10. pontja az alábbiak szerint határozza meg a behajthatatlan követelés fogalmát:

10. behajthatatlan követelés: az a követelés,

a) amelyre az adós ellen vezetett végrehajtás során nincs fedezet, vagy a talált fedezet a követelést csak részben fedezi (amennyiben a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik, az óvatosság elvéből következően a behajthatatlanság - nemleges foglalási jegyzőkönyv alapján - vélelmezhető),

b) amelyet a hitelező a csődeljárás, a felszámolási eljárás, az önkormányzatok adósságrendezési eljárása során egyezségi megállapodás keretében elengedett,

- c) amelyre a felszámoló által adott írásbeli igazolás (nyilatkozat) szerint nincs fedezet,
- d) amelyre a felszámolás, az adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet,
- e) amelyet eredményesen nem lehet érvényesíteni, amelynél a végrehajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével (a végrehajtás veszteséget eredményez vagy növeli a veszteséget), amelynél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása "igazoltan" nem járt eredménnyel,
- f) amelyet bíróság előtt érvényesíteni nem lehet,
- g) amely a hatályos jogszabályok alapján elévült.

A behajthatatlanság tényét és mértékét bizonyítani kell. A devizában fennálló követelések behajthatatlanná minősítése során a devizajogszabályok előírásait figyelembe kell venni.

A c) pont alapján a felszámolás jogerős befejezése előtt leírható az a követelés, amelyre nézve a felszámoló írásban nyilatkozatot tesz, hogy arra nincs fedezet.

Az d) pont alapján írhatók le a felszámolás befejezését követően kielégítetlenül maradt követelések.

Az e) pont alapján írhatók le a cégjegyzékből hivatalból törölt cégekkel szemben fennálló követelések.

Lezárva: 2003. december 31-én.

2001-2002. év

I./ A pénztár szervezete, működése, gazdálkodása

Mennyi időre választhatók meg a vezető tisztségviselők?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 40.§-ának (1) bekezdése, valamint a 43.§-ának (1) bekezdése értelmében az igazgatótanács és az ellenőrző bizottság megbízatása, megválasztásától számított 5 évig, illetőleg addig tart, amíg az öt évre megválasztott küldöttközgyűlés mandátumának lejártát követően az új küldöttközgyűlés mandátumának lejártát követően az új közgyűlés alakuló ülésén új igazgatótanácsot, illetve ellenőrző bizottságot nem választ.

A fenti szabályozás értelmében a vezető tisztségviselők megbízatása a megválasztásuktól számított maximum 5 évre szól, azonban az 5 évente kötelezően tartandó küldötti tisztújítás, új küldöttközgyűlés alakítás következtében minden esetben új vezető tisztségviselőket kell választani. Amennyiben a küldöttközgyűlés 5 éves mandátuma alatt került sor a vezető tisztségviselő megválasztására, akkor ezáltal az 5 éves megbízatási ideje rövidebb lesz.

Az Mpt. nem zárja ki a vezető tisztségviselők újraválasztását, ez azonban nem hosszabbítja meg a korábbi mandátumot, hiszen ez egy új mandátum, amit egy újonnan alakított küldöttközgyűléstől kapott, ilyen értelemben tehát az igazgatótanács és az ellenőrző bizottság a küldöttközgyűlés, és rajtuk keresztül a tagság vezető testületei.

Továbbá az Mpt. 39.§-a (1) bekezdésének c.)-d.) pontjai alapján a tisztségviselők bármikor vissza is hívhatók.

Milyen felelősség terheli a pénztár tisztségviselőit?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló LXXXII. törvény (Mpt.) 49.§-ának (2) és (3) bekezdései értelmében a pénztár vezető tisztségviselője és vezető állású személye, valamint a pénztár aktuáriusi, könyvvizsgálói, jogász feladatait nem munkaviszony keretében ellátó személy az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában elvárható gondossággal kötelesek eljárni. Kötelezettségeik megszegésével a pénztárnak okozott kárért a polgári jog szabályai szerint felelősek, akkor is, ha a pénztárral munkaviszonyban álltak, illetve állnak.

Az igazgatótanács és az ellenőrző bizottság, valamint az SzMSz-ben meghatározott más testületi szerv tagjai, az adott testület döntéseiért egyetemleges felelősséget viselnek. Nem terheli a felelősség azt a személyt, aki a határozat vagy intézkedés ellen tiltakozott, és tiltakozását írásban az igazgatótanácsnak és az ellenőrző bizottságnak, igazgatótanácsai és ellenőrző bizottsági tag esetében a közgyűlésnek bejelentette.

Az Mpt. 5.§-ának (7) bekezdése szerint a jó gazda gondosságának elvét megtartva a pénztár nevében eljáró személyek kötelesek a pénztártagok érdekében különös gondossággal eljárni.

Az igazgatótanács és az ellenőrzőbizottság elleni kártérítési per megindítása – az önkéntes pénztárakhoz hasonlóan – a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik (Mpt. 39.§-a (1) bekezdésének g) pontja).

A magánnyugdíjpénztár jogi személyiségéből, valamint az Mpt. 5.§-ában rögzített működési alapelvekből következően harmadik személyek felé a vezető tisztségviselők közvetlenül nem felelnek, a harmadik személynek okozott kárt elsősorban a pénztár köteles megtéríteni. Itt sincs azonban akadálya a továbbhárításnak kártérítési per keretében.

Összefoglalva:

Az igazgatótanács és az ellenőrző bizottság tagjai, valamint vezető állású személyei az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában elvárható, különös gondossággal kötelesek eljárni. Feladatkörükben kötelezettségeik megszegésével okozott kárért a polgári jog szabályai szerint felelnek. A testületek esetében a felelősség egyetemleges, kivéve tiltakozás esetét. A vezető tisztségviselők esetében kártérítési per megindítása a közgyűlés kizárólagos jogköre.

A vezető tisztségviselők harmadik személyek felé közvetlenül nem felelősek. Ha a pénztár harmadik személy felé kártérítéssel tartozik, akkor nincs elvi akadálya annak, hogy az a vezető tisztségviselők felé továbbhárítsa az ellenül megindított kártérítési perrel (feltéve, ha ennek feltételei egyébként fennállnak).

Megvalósul-e a pénztár vezető tisztségviselőinek összeférhetlensége abban az esetben, ha a pénztár tevékenységi engedélye végelszámolás miatt kerül visszavonásra?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) a pénztár vezetőire vonatkozó felelősségi és összeférhetlenségi szabályokat tartalmazó 49.§-a (4) bekezdésének b) pontja értelmében nem választható meg a pénztár vezető tisztségviselőjének, illetve nem alkalmazható a pénztárban vezető állásúként az a személy, aki vezető tisztségviselő volt olyan önkéntes kölcsönös biztosító pénztárban, pénztárban, biztosítóintézetben, pénzügyi intézményben vagy befektetési vállalkozásban, amely öt éven belül fizetéseképtelenné vált, illetve amelynek tevékenységi engedélyét állami felügyelete visszavonta.

Az Mpt. 110.§-ának (2) bekezdése felsorolja a tevékenységi engedély visszavonásának eseteit, amelyek értelmében a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete - továbbiakban: Felügyelet - a meghatározott esetekben szankciós jelleggel, intézkedésként visszavonhatja a pénztár tevékenységi engedélyét.

A pénztár jogutód nélküli megszűnése esetén a Felügyelet legkésőbb a tevékenységet lezáró határozat meghozatalával egyidejűleg visszavonja a pénztár tevékenységi engedélyét. Az engedély visszavonása ekkor nem intézkedésként, az Mpt. 110.§-a alapján történik, hanem a pénztár megszűnése miatt.

A pénztár vezetőire vonatkozó összeférhetlenségi szabályok a jogalkotó szándéka szerint kétségtelenül az intézkedésként alkalmazott engedély visszavonásra vonatkoznak. Erre utal az is, hogy a törvény következetesen csak mint szankciós intézkedést kezeli a tevékenységi engedély visszavonását, és nem említi a végelszámolással való jogutód nélküli megszűnést mint az engedély visszavonásának esetét.

A fentieknek megfelelően nem okoz összeférhetlenséget az, ha a pénztár tevékenységi engedélyét a Felügyelet nem szankcióként vonta vissza az Mpt. 110.§-a alapján, hanem a pénztár jogutód nélküli megszűnésére tekintettel.

Ellenőrizheti-e a beolvadó pénztár könyvvizsgálója az átalakulási vagyommérleg-tervezeteket?

Az Mpt. 79/B.§-ának (7) bekezdése pontja értelmében átalakulás esetében főszabályszerűen az átalakulási vagyommérleg-tervezeteket és vagyonleltár-tervezeteket az átalakuló pénztár könyvvizsgálója nem ellenőrizheti. Az átalakulással létrejövő pénztár könyvvizsgálójává a pénztár bírósági nyilvántartásba vételétől számított három éven belül nem választható meg az a könyvvizsgáló, aki az átalakulási vagyommérleg-tervezeteket ellenőrizte.

Ennek alapján, átalakulás esetén az átalakuló (jogelőd) pénztár könyvvizsgálója nem végezheti az átalakulási vagyommérleg és vagyonleltár-tervezetek könyvvizsgálatát.

Aki a átalakulási vagyommérleg-tervezetek vizsgálatát végezte, az a bírósági bejegyzést követő három évig nem végezheti a jogutód pénztár könyvvizsgálatát.

Az átalakulásra vonatkozó általános szabályoktól eltérően az Mpt. 80.§-ának (5) bekezdése egyesülés esetén lehetővé teszi, hogy az egyesüléssel érintett pénztárak közgyűlésének döntése alapján a vagyommérleg-tervezetek ellenőrzése során valamennyi pénztár esetében ugyanaz a független könyvvizsgáló eljárhat. Vagyis a közgyűlések dönthetnek úgy, hogy az egyesülés teljes folyamatának könyvvizsgálatával (jogelődök és jogutód mérlegeinek vizsgálata) egy független könyvvizsgálót bíznak meg, aki egyik jogelőd könyvvizsgálatát sem látta el. Ebben az esetben is alkalmazandó az az általános szabály, hogy az átalakulási mérlegeket ellenőrző könyvvizsgáló a bírósági bejegyzéstől számított 3 éven belül a jogutód pénztár könyvvizsgálatát nem láthatja el.

A beolvadó pénztár könyvvizsgálója az átalakulási vagyommérleg-tervezeteket az Mpt. 79/B.§-ának (7) bekezdése értelmében tehát nem ellenőrizheti.

A nyugdíjpénztárak piaci eszközértékelése során a megkötött, de még el nem számolt kamatozó értékpapírügyleteket milyen módon lehet a piaci értékben követelésként, kötelezettséggént érvényesíteni?

Olyan fix kamatozású értékpapír vétele esetén, amelynek elszámolási napja későbbi, mint az értékelés napja (továbbiakban: átnyúló értékpapír) az értékpapírt az értékelés napjáig megszolgált kamattal növelt piaci áron kell a portfólió teljes piaci értékébe beállítani. Ennek oka, hogy az értékpapír a kötésnapot követően a pénztár tulajdonában áll, annak ellenére, hogy birtokába még nem került.

Az átnyúló értékpapírok piaci értékének meghatározását az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási szabályairól szóló 281/2001. (XII.26.) Korm. rendelet, illetve a magánnyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási szabályairól szóló

282/2001. (XII.26.) Korm. rendelet 3. számú melléklete alapján kell elvégezni. Tekintettel arra, hogy az értékelési napon az átnyúló értékpapír ellenértéke még nem került kifizetésre, ezért a portfólióállomány értékét az ellenértékkel – kötelezettségek beállításával – korrigálni kell. A korrekció módja eltérő a könyvvezetésben, valamint a teljes piaci érték és a hozamráta megállapítása esetén.

A könyvvezetés során kötelezettségként az átnyúló értékpapír kötési árát, azaz az elszámolási napig megszolgált kamattal növelt vételárat kell figyelembe venni, tekintettel arra, hogy a pénztár könyvvezetése során a vagyongazdálkodóval szembeni kötelezettségként a teljes vételárat kell lekönnyvelni, összhangban a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 29. §-a (1) bekezdésében foglaltakkal.

A könyvvezetés során alkalmazott korrekció számviteli szempontból helyes, azonban nem veszi figyelembe a pénz időértékének elvét, így összességében a valóságnál kisebbnek mutatja a portfólió értékét. A torzítás elkerülése és a portfólió valós értékének kimutatása érdekében ezért a teljes piaci érték és a hozamráta megállapítása során az átnyúló értékpapír piaci árát kell figyelembe venni, vagyis az értékelés napjáig megszolgált kamattal növelt értékkel kell a korrekciót elvégezni.

A letétkezelői, vagyongazdálkodó kimutatások pénztári nyilvántartással való egyeztetetőségének érdekében célszerű a kimutatásokban, portfóliójelentésekben a kötelezettségek értékét mind az értékelési napra, mind az elszámolás napjára kimutatni.

Átnyúló értékpapír eladása esetén a fentiekhez hasonló módon, követelések beállításával kell korrigálni a portfólióállomány értékét.

A magánpénztári egyéni számla része-e a házastársi vagyontöredéknek? Mit tehet a pénztár, ha a közjegyző a számlán szereplő összeg felét ezen a címen adja át az özvegynek?

A kedvezményezett-jelölés lehetőségéből következően a pénztári egyéni számla a pénztártag halála esetén a hagyatékának nem része. Az egyéni számlára a túlélő házastárs az örökös minőségéből eredő kedvezményezett jogcímen kívüli más jogalapon, így házastársi vagyontöredék címén sem tarthat igényt.

A pénztár azonban nem hagyhatja figyelmen kívül a közjegyző határozatát. Jogorvoslattal csak az érdekelt felek élhetnek, ennek hiányában a pénztár a jogerős hagyatékátadó végzésben foglaltaknak megfelelően köteles eljárni.

Szavazhat-e a magánnyugdíjpénztár tagja a közgyűlésen tagtársai nevében állandó meghatalmazás alapján?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) az önkéntes pénztárakról szóló törvénytől eltérően a tagi képviselet kérdésére nem tér ki, de a polgári jog szabályai szerint jognyilatkozatot, ha jogszabály másként nem rendelkezik, képviselő útján is lehet tenni. Tiltó jogszabály hiányában nincs akadálya annak, hogy a magánnyugdíjpénztár tagja – legalább teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt meghatalmazással – a közgyűlésen képviseltesse magát.

A meghatalmazás célja azonban elsősorban a személyes megjelenésben átmenetileg akadályozott tagok képviseletének biztosítása lehet, és nem egyes tagok tartós képviselete. Ha ugyanis a meghatalmazott rendszeresen képvisel egy-egy csoportot, voltaképpen a küldött szerepét tölti be, azzal az eltéréssel, hogy az eljárás mögött nem állnak a küldött-választás kidolgozott, nyilvános szabályai.

A rendeltetésszerű joggyakorlás elvének megfelelően hosszú távon a tagság képviselőinek hatékony, egyúttal garanciális keretek közötti biztosítását a küldött-rendszer bevezetésével lehet megoldani.

Mit tehet a pénztár abban az esetben, ha az öröklési bizonyítvány beszerzésének költsége meghaladja az egyéni számla összegét?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXII. törvény (Mpt.) nem rendelkezik arról, hogy milyen dokumentumokkal kell igazolnia magát a pénztártag halála következtében jogosulttá váló örökösnek. Erre vonatkozóan ezért a magánnyugdíj-pénztárnak kell kialakítania a gyakorlatát.

Elméletileg az öröklési bizonyítványon kívül más dokumentum is alkalmas lehet az örökös minőség bizonyítására. Ha az örökös a halotti anyakönyvi kivonatot bemutatja, és a pénztár felé írásban, teljes bizonyító erejű okiratban nyilatkozatot tesz a pénztár felé, hogy ő örökös, továbbá a Pénztárnak ezt cáfoló tényről, vagy kétséget adó okról nincs tudomása, akkor a Pénztár jóhiszeműen tekintheti őt örökösnek. Ha ezt követően más személy jogosultként fellép, akkor igényét az örökössel szemben érvényesítheti.

Mi az eljárás, ha a törölt cégre a függő számlán befizetés van, de az több tagot illet, milyen elv szerint kerülhet a pénztártagok egyéni számlájára?

Amennyiben egyértelműen meghatározható a befizetés jogosultja, akkor az az egyéni számlára leosztható.

Ha a jogosult személye nem egyértelmű, akkor a pénztárnak a Számviteli politikában, vagy a be nem azonosított tételek beazonosításával foglalkozó szabályzatában célszerű rögzítenie a megszűnt munkáltatók befizetésével kapcsolatos eljárást.

Ha a törölt cégre a függő számlán van befizetés, de az több tagot illet, akkor a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. LXXX. törvény (Tbj.) 51. §-a (7) bekezdésében foglalt rendelkezések szerint kell eljárni.

Hogyan történik az elszámolás a társadalombiztosítási rendszerbe év végén visszalépő tagokkal?

A IV. negyedévben átlépő tagokkal kapcsolatban is alkalmazni kell a magánnyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási tevékenységéről szóló 282/2001. (XII. 26.) Korm. rendelet (10) bekezdését, amelynek értelmében az Átadó pénztárban a taggal való elszámolást a tagsági viszony megszűnésének napjára vonatkozóan kell elvégezni. A tag egyéni számláját is ezzel a nappal, mint fordulónappal kell lezárni, az azon addig elért hozamok és értékelési különbözetek egyidejű jóváírása mellett. A megállapított követelésnek az Átvevő pénztár részére történő átutalását, legkésőbb az Átadó pénztárnál a tag tagsági jogviszonyának megszűnése napját követő 50 napon belül kell elvégezni.

A fentiek értelmében az átlépési szándékukat bejelentő tagokkal - függetlenül az átcsoportosítástól – legkésőbb a negyedévet követő 50. napig el kell számolni. Ebben az időpontban azonban az esetlegesen átcsoportosításra kerülő összeg még nem ismert, a tagok egyéni számlájára nem írható jóvá.

A tagsági jogviszonyukat megszüntető tagokkal kapcsolatos elszámolások során az átcsoportosításra vonatkozó határozat időbeli hatályát kell figyelembe venni.

Amennyiben a határozat szerint a december 30-én egyéni számlával rendelkező tagok részére kell az átcsoportosítást elszámolni, akkor azok a pénztártagok is részesednek az átcsoportosított összegből, akik átléptetésére a IV. negyedévet követő 50. napig került sor.

Ha a határozat szerint az átcsoportosított összegből csak az átcsoportosítás időpontjában, vagy a december 31-én tagsági viszonyal rendelkező tagok közül az átcsoportosítás időpontjában egyéni számlával rendelkezők részesülnek, akkor az átlépő tagok részére átcsoportosítást nem kell elszámolni.

Mi a szolgáltatókra vonatkozó előírás?

Az Mpt. 4. §-a (2) bekezdésének z) pontja értelmében a pénztár részére tagszervezést nyújtó szolgáltatónak minősül. Az Mpt. 77. §-a (1) bekezdése szerint a pénztár nem bízhatja meg a letétkezelési feladatok ellátásával a szolgáltatási feladatokkal megbízott gazdálkodó szervezetet.

Erre tekintettel a letétkezelés és a tagszervezői tevékenység mint szolgáltatási feladat között az Mpt 77. §-a (1) bekezdése értelmében összeférhetetlen.

Mi az eljárás a tag felhalmozási időszakban bekövetkező halála esetén?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 2000. január 1-jétől hatályos 29. §-a (2) bekezdésének b) pontja szerint a tag felhalmozási időszakban bekövetkező halála esetén a kedvezményezett (örökös) dönthet úgy, hogy az egyéni számlán ráeső részt hozzátartozói nyugellátás megállapítása esetén átutaltatja a Nyugdíjbiztosítási Alap részére.

Ha a tag kedvezményezettet nem jelölt, akkor örököse jogosult a döntésre. Amennyiben az örökös kiskorú, akkor nevében a törvényes képviselője járhat el, azonban jognyilatkozata a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 13. §-a (1) bekezdésének b) pontja értelmében csak a gyámhatóság jóváhagyásával érvényes.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. LXXXI. törvény (Tny.) 44/C. §-a (1) bekezdése szerint a jogszerzőnek halála esetén, ha a magánnyugdíjpénztári egyéni számláján lévő összeget a hozzátartozója az Mpt. 29. § (2) bekezdés b) pontja szerinti döntése alapján a Nyugdíjbiztosítási Alapnak átutalták, akkor a hozzátartozói nyugellátások összegét a 12. § (6) bekezdésének alapulvételével [vagyis teljes összegben] kell meghatározni.

A fentiek értelmében, ha a magánnyugdíjpénztári tag kiskorú örökösének törvényes képviselője a gyámhatóság jóváhagyásával úgy döntött, hogy az egyéni számlán lévő összeget a Nyugdíjbiztosítási Alap részére átutalják, akkor teljes összegű hozzátartozói nyugellátásra jogosult.

A törvényes képviselőnek a magánnyugdíjpénztár felé kell megtenni a nyilatkozatot, amely ezt követően 60 napon belül átutalja az összeget a Nyugdíjbiztosítási Alap részére. A hozzátartozói nyugellátás megállapítására az illetékes nyugdíjbiztosítási szerv rendelkezik hatáskörrel, ezért kérelme elbírálásáért hozzájuk lehet fordulni.

Mi a teendő a felszámolás előtt, illetve a felszámolási eljárás megindítását követően keletkezett tagdíjtartozások megfizetésének elszámolása során?

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint a szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) 53. § (1) bekezdése szerint a foglalkoztató által befizetett tagdíjat az 51. § (7) bekezdésére is figyelemmel az esedékesség sorrendjében kell elszámolni. A csőd eljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 57. § (1) bekezdés a) és e), valamint a (2) bekezdés a)–

b) pontjaiból viszont az következik, hogy a kielégítési sorrendben a felszámolás előtti magánnyugdíjpénztári tagdíjtartozást mint felszámolási költség megelőzi az a tagdíj, ami a felszámolás kezdő időpontja után vált esedékessé.

A Tbj. 51. §-a (7) bekezdésében leírtak általános szabályként alkalmazandók, vagyis a munkáltató normál működése esetén. Eszerint amennyiben a foglalkoztató a kötelezettségét csak részben teljesíti, akkor az érintett pénztártagok között a tagdíjnagyság arányában kell az összeget jóváírni (mégpedig a Tbj. 53. §-ában leírt kielégítési sorrendben).

A munkáltató felszámolása esetén azonban nem kerülhetők meg a Cstv. speciális előírásai, vagyis szigorúan alkalmazni kell a Cstv. 57. §-a (1) bekezdésében leírt kielégítési sorrendet. Ennek megfelelően a felszámolás kezdő időpontját követően keletkezett tagdíjkövetelést első helyen, felszámolási költségként kell kielégíteni (és csak ezen a körön belül alkalmazhatók a Tbj.-ben leírt arányosítási eljárások).

A felszámolás kezdő időpontját megelőzően keletkezett tagdíjfizetési kötelezettségek csak a Cstv. 57. §-a (1) bekezdése e) pont szerinti besorolásnak megfelelően, az a)-d) pontokban felsorolt követelések kielégítését követően elégíthetők ki.

Mikor köteles a pénztár befektetésekért felelős vezető alkalmazni?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 48. §-ának rendelkezései alapján a pénztár köteles befektetésekért felelős vezető alkalmazni abban az esetben is, ha a vagyongazdálkodói tevékenység ellátásával vagyongazdálkodó szervezetet bíz meg.

A hivatkozott rendelkezés természetesen azzal a szándékkal került a törvénybe, hogy a pénztárnál a befektetésekért felelős vezetői pozíció folyamatosan, megfelelő kvalifikációval rendelkező személy által, és ténylegesen legyen betöltve.

Az előzőek alapján tehát a befektetésekért felelős vezető feladatát ellátó ügyvezetőnek eleget kell tennie valamennyi jogszabályban meghatározott feltételnek.

II./ A tagsági jogviszony létrejötte, tartalma, átlépés

Alkalmas-e a tagsági okirat a záradékolt belépési nyilatkozat helyettesítésére?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 22. §-a alapján a pénztártagság a belépési nyilatkozat pénztár általi elfogadásával jön létre. A pénztár a belépési nyilatkozat elfogadását a záradékolással tanúsítja.

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 196. §-ának (2) bekezdése szerint a gazdálkodó szervezet által kiállított vagy őrzött okiratról készült felvétel [195. § (2) bek.], továbbá bármilyen adathordozó útján készített okirat bizonyító ereje az eredeti okirattal, közokiratról készült másolat esetében pedig a teljes bizonyító erejű magánokirattal azonos, feltéve, hogy a gazdálkodó szervezet, amely a felvételt készítette vagy az okiratot kiállította, illetve őrzi, a felvétel vagy az okirat azonosságát szabályszerűen igazolta.

A Felügyelet álláspontja szerint a tagsági okirat akkor alkalmas a záradékolt belépési nyilatkozat helyettesítésére, ha tartalmazza a belépési nyilatkozatra vonatkozó jogszabályban előírt kellékeket és megfelel a Pp.-ben előírt feltételeknek.

Amennyiben a pénztár a belépési nyilatkozatot nem záradékolja, akkor a pénztártagi jogviszony nem jön létre. A záradék nélküli belépési nyilatkozat alapján nem lehet tagsági okiratot sem kiadni, tekintettel arra, hogy a tagsági okirat a jogviszony igazolására csak abban

az esetben alkalmas, ha a pénztár annak eredeti, jogszerűen záradékolt példányát kiállította és őrzi.

A fentiek alapján szükséges az irattárba helyezendő egy példány eredeti belépési nyilatkozatot záradékolni, és a záradék bizonyító erejű a pénztárság létrejöttét, illetve kezdetét illetően.

Az a tagoknak megküldött tagsági okirat, amely mögött nincs záradékolt belépési nyilatkozat, a tagsági jogviszony fennállását illetően a tagokat megtévesztheti, így alapvetően veszélyezteti a pénztártagok érdekeit. A záradékolás nem megfelelő gyakorlata és a pénztártagok érdekeinek veszélyeztetése esetén a Felügyelet az Mpt. 110.§-ában felsorolt intézkedéseket alkalmazhatja.

Szükséges-e a tag rendelkezésére bocsátani a belépési nyilatkozat záradékolt példányát?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 22.§-ának (3) bekezdése értelmében a tagsági jogviszony a pénztár elutasításának hiányában a jogszabály erejénél fogva létrejön.

Ez azonban nem járhat azzal a következménnyel, hogy a pénztártag ne rendelkezzen olyan okirattal, amely tartalmazza az egyébként a belépési nyilatkozat záradékolt példányán megtalálható adatokat. A belépési nyilatkozat kézhezvételétől számított 15 napon belüli elutasítás hiánya folytán létrejött tagsági jogviszony esetében is kötelező a záradékolt belépési nyilatkozat tag részére történő eljuttatása. A pénztár tehát nem mentesül ezen kötelezettsége alól azért, hogy a tagsági jogviszony kifejezett pénztári nyilatkozat hiányában, a jogszabály erejénél fogva jött létre.

A fentiek alapján a pénztár köteles a tag belépési nyilatkozatának záradékolt példányát, vagy annak hiteles másolatát a tag részére megküldeni.

Magánnyugdíjpénztár tagjává válhat-e újra az a személy, akinek állapotjavulása miatt megszűnik jogosultsága a rokkantsági nyugellátásra?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 123.§-ának (6) bekezdése kimondja, hogy ha a rokkantsági nyugellátásban részesülő személy rokkantsági nyugellátásra jogosultsága állapotjavulás miatt megszűnik, ismét élhet a pénztárválasztás jogával.

A fenti szabállyal tehát lehetővé válik, hogy a megrokkánás esetén a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe visszalépő biztosított az egészségi állapota helyreállítását követően ismét magánnyugdíjpénztár tagjává váljon.

A magánnyugdíjpénztári tag foglalkoztatójának kell-e szerződést kötnie a magánnyugdíjpénztárral?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) rendelkezései szerint abban az esetben, ha az érintett személy magánnyugdíjpénztári tag, akkor a foglalkoztatónak nem kell semmilyen szerződést kötnie a magánnyugdíjpénztárral. A foglalkoztató kötelezettsége a bevételek és a befizetések jogszabályok által előírt módon való teljesítése.

Az Mpt. 24.§-ának (4) bekezdésében foglaltak szerint az a pénztártag, aki időlegesen nem rendelkezik a tagdíj alapjául szolgáló jövedelemmel, illetőleg társadalombiztosítási ellátására megállapodást köthet, az megállapodást köthet a magánnyugdíjpénztárral tagdíjfizetésre. Ebben az esetben azonban a szerződés a pénztár és a pénztártag között áll fenn.

Lehet-e magánnyugdíjpénztár tagja kiskorú személy?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) nem ír elő korhatárt a magánnyugdíjpénztári taggá válásra.

Ebből következően az a személy, aki a szabályok szerint biztosítottnak minősül – egyéb kizáró feltételek hiányában – a kiskorúságára tekintet nélkül magánnyugdíjpénztár tagja lehet.

A fentiekre tekintettel a magánnyugdíjpénztár nem utasíthatja el a biztosított belépési nyilatkozatát a kiskorúság ténye miatt.

Fizethető-e megbízási jogviszony alapján munkáltatói tagdíj-kiegészítés?

Munkáltatói tagdíj-kiegészítés kizárólag munkaviszonyban álló (ideértve az Mpt. 4.§-a (2) bekezdésének x) pontjában felsorolt jogviszonyokat is - személynek fizethető, vagyis más jogcím (pl. megbízási jogviszony) alapján nem.

Fizethet-e magának munkáltatói tagdíj-kiegészítést egyéni vállalkozó?

Az egyéni vállalkozó saját magának nem fizethet munkáltatói tagdíj-kiegészítést. Az Mpt. 4.§-a (2) bekezdésének x) pontja szerint az ott felsoroltakon túl a munkáltatói tagdíj-kiegészítés szempontjából munkáltatónak minősülnek a Tbj. 4.§-a a) pontjában 1-3. sorszám alatt felsoroltak is, azonban az egyéni vállalkozó az ugyanezen törvényhely b) pontjában meghatározott személy.

A munkáltató bevallás nélküli befizetései (túlfizetett összegek) jóváírhatóak-e egyéb bevételként?

A pénztárak - a magánnyugdíjpénztárak beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 222/2000. (XII.19.) Korm. rendelet 7.§-a (3) bekezdésének rendelkezései alapján – a számviteli politika keretében meghatározhatják, hogy a számviteli elszámolások szempontjából mit tekintenek jelentősnek és lényegesnek.

Figyelembe véve a számviteli törvény költség-haszon elvére vonatkozó rendelkezéseit, valamint a pénztár indokait, elfogadható az a megoldás, amely szerint a pénztár abban az esetben, ha a munkáltató többszöri írásos megkeresés ellenére sem rendelkezik az általa túlfizetett összegről, a nem jelentős összegű tételeket a pénztár likviditási és kockázati tartalékában (egyéb bevételként) írja jóvá.

Természetesen a számviteli politikában meghatározott időintervallumokat és összegeket a napi működés alapján – meghatározott idő elteltével – ajánlott felülvizsgálni, és amennyiben szükséges, módosításokat kell végrehajtani.

Mikor kezdődik az átlépő tag tagsági viszonya az átvevő pénztárban?

A magánnyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási tevékenységéről szóló 282/2001. (XII.26.) Korm. rendelet 29.§-ának (6) bekezdése értelmében az átlépő tag tagsági viszonya az átvevő pénztárban, az átadó pénztári tagsági jogviszony megszűnését követő napon (a továbbiakban: átlépés napja) kezdődik. Az átlépés napjával kezdődő időszakra vonatkozó bevallási és tagdíjfizetési kötelezettséget az átvevő pénztár részére kell teljesíteni.

A fentiek alapján az átvevő pénztár köteles az átlépés napja után teljesített tagdíjbefizetést befogadni, függetlenül attól, hogy annak jogalapja ezt megelőzően keletkezett.

Milyen formai szabályok vonatkoznak a pénztárak közötti átlépésre?

A magánnyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási tevékenységéről szóló 282/2001. (XII.26.) Korm. rendelet 29.§-ának (1) bekezdése értelmében az átlépni kívánó pénztártagnak átlépési nyilatkozatot kell benyújtania az érintett pénztárakhoz. Ugyanezen bekezdés második mondata szerint az átlépési nyilatkozatot a pénztártag írásbeli felhatalmazása alapján az átvevő pénztár is eljuttathatja az átadó pénztárhoz.

A fenti rendelkezések értelmében nem elegendő a kitöltött belépési nyilatkozat átadó pénztárhoz való eljuttatása. A tagnak kifejezett nyilatkozatot kell tennie, hogy az átadó pénztárból át kíván lépni az átvevő pénztárba, a belépési nyilatkozat önmagában nem elég. Lehetséges olyan megoldás, hogy a pénztár olyan nyomtatványt alkalmaz, amely egyszerre szolgál belépési és átlépési nyilatkozatként is, azonban ebben az esetben a nyomtatványon egyértelműen el kell különíteni a kétféle nyilatkozathoz kitöltendő adatmezőket.

Az átlépési nyilatkozat átvevő pénztár általi továbbításához szükséges a tag írásbeli felhatalmazása. Ez a felhatalmazás akár külön lapon, akár magán a nyomtatványon is szerepelhet.

A jogszabályok nem követelik meg, hogy akár a belépési, akár az átlépési nyilatkozat teljes bizonyító értékű magánokiratba legyen foglalva. Valamely pénztár a pénztárba való belépéséhez előírhatja ezt a kritériumot az SzMSz-ében, azonban ez nem vonatkozhat az átlépési nyilatkozatra, tekintettel arra, hogy itt nem az átadó, hanem az átvevő pénztár belépési szabályai irányadók. A pénztár az SzMSz-ben csak azt szabályozhatja, hogy nála melyek a belépés formai kellékei a belépés, illetve az átlépéssel való belépés esetén, azonban ez természetesen nem érintheti az átvevő pénztárba való belépés formális feltételeit.

A fentiek alapján tehát a belépési nyilatkozat önmagában nem elegendő az átlépéshez, a tagnak egy kifejezett átlépésre irányuló nyilatkozatot is kell adnia. Amennyiben a nyilatkozatot az átvevő pénztár továbbítja, akkor ehhez szükséges a tag írásbeli felhatalmazása. A pénztár csak a hozzá való belépés formai szabályait állapíthatja meg, és ez nem vonatkozhat a más pénztárba való átlépésre.

Az átlépő pénztártaggal való elszámolás megtörténhet-e a pénzeszközökön kívüli egyéb vagyontárgyakkal is?

A magánnyugdíjpénztárak beszámoló készítési és könyvvezetési sajátosságairól szóló 222/2000. (XII.19.) Korm. rendelet 42.§-ának (8) bekezdése szerint a pénztár jogutód nélküli megszűnésekor a pénztártag más pénztárhoz történő átlépése esetén a pénztártagot megillető, a fedezeti tartalékban lévő egyéni, illetve szolgáltatási számlák, valamint a likviditási és kockázati tartalékok eszközfedezetét képező értékpapírok, egyéb vagyontárgyak és pénzeszközök értékét csökkenteni kell a megfelelő tartalékkal szemben.

A hivatkozott rendelkezés értelmében az elszámolás nem csak a pénzeszközök terhére történhet, hanem az értékpapír-állomány, valamint egyéb vagyontárgyak terhére is.

Az előzők alapján átlépések esetén az átutalási kötelezettség teljesítése történhet az értékpapír-portfolio átadásával is, amennyiben teljesülnek az átlépésre egyébként vonatkozó feltételek (pl.: beazonosítható egyéni számlákra lebontott lista, értékelési különbözetek megfelelő elszámolása, az értékpapírok a jogszabályi előírásoknak megfelelő értékelése stb.).

Szükséges-e megőrizni a pénztárnak a belépési nyilatkozat eredeti példányát?

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 196.§-ának (2) bekezdése értelmében a gazdálkodó szervezet által kiállított vagy örökött okiratról készült felvétel, továbbá bármilyen adathordozó útján készített okirat bizonyító ereje az eredeti okirattal, közokiratról készült

másolat esetében pedig a teljes bizonyító erejű magánokiratával azonos, feltéve, hogy a gazdálkodó szervezet, amely a felvételt készítette vagy az okiratot kiállította, illetve őrzi, a felvétel vagy okirat azonosságát szabályszerűen igazolta.

Ebből következik, hogy a gazdálkodó szervezet által készített felvétel, vagy másolat csak akkor szolgál teljes bizonyító erejű magánokiratként, ha a szervezet annak eredeti példányát őrzi. Nem mellőzhető tehát egy eredeti példány olyan belépési nyilatkozat, amely tartalmazza a pénztár nevében ilyen ügyben eljárni jogosult két személy eredeti aláírását, illetve a pénztár által rendszeresített eredeti pecsét lenyomatát.

A fentiek alapján nem fogadható el olyan megoldás, amely szerint a belépési nyilatkozaton csak az aláírások, illetve pecsét képi megjelenítése szerepel. Mindenképpen szükség van egy példány eredeti aláírással és pecséttel ellátott belépési nyilatkozatra, amelyet a pénztár megőriz, illetve amely alapján megfelelő gépi eljárással tetszőleges számú, - a szükséges igazolás megléte esetén - az eredeti okirattal azonos bizonyító erejű tagsági okiratot állíthat ki.

Mikor kezdődik a tagsági jogviszony kötelező pénztártagság esetén?

Az Mpt. 22.§-a kimondja, hogy kötelező pénztártagság esetén a tagsági jogviszony kezdő időpontja a Tbj-ben meghatározott biztosítási jogviszony keletkezésének napja. A tagsági jogviszony a belépési nyilatkozat pénztár által történő elfogadásával, a biztosítási jogviszony keletkezésének időpontjára *visszaható hatállyal* jön létre.

A visszaható hatály szabályából eleve következik, hogy a bejelentett időpont nem lehet jövő idejű, más szóval a belépési nyilatkozatnak a munkába lépés *tényét*, és nem a munkaszerződésben tervezett napját kell tartalmaznia.

Mivel a biztosítási jogviszony keletkezése szempontjából kizárólag a munkába lépés tényleges időpontjának van jelentősége, a pénztárnak az Mpt. 22.§ (4) bekezdése alapján el kell utasítania az olyan belépési nyilatkozat elfogadását, amely a fenti adatot nem tartalmazza.

Az Mpt. a tagsági jogviszony törléssel való megszüntetését nem ismeri.

Hogyan kell megfizetni a foglalkoztatói tagdíj kiegészítést?

Az Mpt. 26.§-a (1) bekezdésének rendelkezése alapján a tagdíj alapja a Tbj-ben meghatározott nyugdíjjáradék-alapot képező adóköteles jövedelem.

A kötelező mértékű tagdíj kiegészítésének lehetősége a magánnyugdíj rendszer sajátos eleme, az Mpt. alkalmazásában azonban a tagdíj kiegészítés (akár tagi, akár munkáltatói) tagdíjnak minősül, megfizetése esetén a tagdíjra vonatkozó szabályok az irányadóak.

A tagdíj alapjául szolgáló jövedelmek meghatározására, a tagdíjfizetési kötelezettség teljesítésére – fő szabályként – tehát a Tbj. járulékra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. A Tbj. 51.§-ának (9) bekezdése alapján az Mpt. 26.§-a szerinti kötelezettségvállalás alapján megállapított tagdíj-kiegészítés megállapítására, bevallására és befizetésére, ellenőrzésére, behajtására és végrehajtására a tagdíjra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

A fentiek alapján a járulékfizetési felső határ érvényesítése szempontjából a tagdíj kiegészítés alapja megegyezik a tagdíj alapjával (azaz a nyugdíjjáradék alapot képező jövedelem összegével), melyet egyidejűleg fennálló többes jogviszony esetén összeszámítva kell figyelembe venni. Ezért a járulékfizetési határ túllépése miatt elvégzett elszámolás során, a munkáltatói tagdíj kiegészítést is korrekciónia kell a jogszabály szerint arra kötelezett munkáltatónak.

Megjegyezzük, a tagdíj és a tagdíj kiegészítés alapja a Gyed, Gyes esetében is megegyezik, csupán a munkajövedelem helyett (annak hiányában) az ellátás összege után áll fenn a kötelezettség.

Szükséges-e külön nyilatkozat tagdíj kiegészítés fizetéséhez?

Az Mpt. 26.§-a szerinti, a munkáltató vagy a tag részéről tagdíj kiegészítés vállalása külön szándéknyilatkozat (kötelezettségvállalás) alapján történhet.

A tagdíj kiegészítés bevallására és befizetésére a szándéknyilatkozat szerint kerülhet sor.

A bevallások feldolgozása szempontjából ez az eljárás célszerű, hiszen a bevallásból hiba miatt is kimaradhat a tagdíj kiegészítés, nyilatkozat hiányában pedig követhetlenné válik hogy mely bevallásban kell várni a pénztárnak a tagdíj kiegészítést mint bevallási tételt. A munkáltatói és/vagy tagi szándéknyilatkozat előírása a pénztár számára nyilvántartási szempontból egy átláthatóbb, kezelhetőbb helyzetet teremt.

Az egy más kérdés, hogy mind a munkáltató, mind a tag által vállalt tagdíj kiegészítés csak a bevallás alapján válik behajthatóvá.

Lehet-e eltérő a munkáltatói hozzájárulás mértéke?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 26.§-ának (5) bekezdése alapján a munkáltató egyoldalú kötelezettségvállalással munkavállalója tagdíját vagy a tag a saját tagdíját a tagdíjalap mértékének 10 százalékáig kiegészítheti. A munkáltató kötelezettségvállalása minden munkavállalóra azonos mértékben és egyforma feltételekkel vonatkozik.

A hivatkozott jogszabályhely alapján a munkáltatói hozzájárulás mértékének minden munkavállaló részére azonosnak kell lennie.

Az „egyforma feltételekkel” kifejezés arra utal, hogy a munkáltatói tagdíj kiegészítés nem lehet diszkriminatív, az egyes munkavállalók között nem tehető hátrányos különbség.

Félállásban alkalmazott személyek esetében a kizárás diszkriminációt jelentene, mivel ezen személyek is munkavállalónak minősülnek, és jogosultak a munkabér és a juttatások arányos részére. Ennek megfelelően a munkáltató kötelezettségvállalása esetén a tagdíj kiegészítés a többi munkavállalóra meghatározott mértékére a nem teljes munkaidőben foglalkoztatottak is jogosultak (mivel a juttatás egyébként is a tagdíjalapot képező munkabérhez igazodik, ezért a kiegészítés mértékében sem tehető különbség).

Nem jogsértő azonban, ha a munkáltató a nála eltöltött munkajogviszony meghatározott hosszához köti és belső szabályzatában rögzíti a munkáltatói kiegészítés fizetését (így kezelhető a még próbaidőn lévő személyek helyzete is).

Hogyan lehet behajtani a tagdíjhátralékot?

Az adózás rendjéről szóló XCI. törvény (Art.) rendelkezéseiből következően az APEH-nak a magánnyugdíjpénztári tagdíj behajtására vonatkozó hatásköre a végrehajtás lefolytatásáig terjed. Amennyiben ez eredménytelen, vagy a foglalkoztatóval szembeni felszámolás miatt megszűnik, a hitelezői igények érvényesítése a felszámolás során már közvetlenül a magánnyugdíjpénztár feladata.

A csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi IL. törvény (Csődtörvény) a hitelező számára a kifogástól a hitelezői választmányban való részvételig számos eszközt biztosít. Ezek közül a pénztárnak a jó gazda gondosságával kell

megválasztania azokat, amelyek alkalmazását a tagdíjhátralék megtérülése érdekében célszerűnek tartja.

A pénztárnak mindenekelőtt észlelnie kell a felszámolás elrendelésének Céggközlöny-beli közzétételét. Alig van gyakorlati esély ugyanis arra, hogy valamennyi határidőben érkezett követelés (az 1991. évi XLIX. törvény – Csódtörvény – 28.§-a (2) bekezdésének f.) pontja) kielégítése után még határidőn túli igények kielégítésére is sor kerüljön.

A pénztártagok a felszámolás elrendeléséről közvetlenül a munkáltatótól is tudomást szerezhetnek, feltéve hogy az teljesíti a Csódtörvény 31.§-a (1) bekezdésének e) pontjában előírt tájékoztatási kötelezettségét.

Természetesen előfordulhat, hogy a felszámolás a hitelezői igények kielégülése nélkül fejeződik be, a tagdíjhátralék a pénztár minden erőfeszítése ellenére behajthatlan marad. Az erre az esetre vonatkozó számviteli előírásokat az alábbiakban ismertetjük.

A magánnyugdíjpénztárak beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 222/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet 42.§-ának (1) bekezdése alapján behajthatatlannak kell tekinteni a pénztártaggal szembeni tagdíjkövetelést abban az esetben is, ha a tagdíj befizetésére kötelezett munkáltatóval (egyéni vállalkozóval) szemben a Számviteli törvény (Sztv.) 3.§-a (4) bekezdésének 10. pontjában foglalt feltételek fennállnak.

A fenti kormányrendelet 34.§-a (3) bekezdésének e) pontja alapján különféle egyéb ráfordításként kell kimutatni az Sztv. 81.§-a (2) bekezdésének a)–b) pontjai szerint elszámolt káreseményekkel kapcsolatos kifizetéseket, a fizetett bírságok, kötbérek, késedelmi kamatok, kártérítések összegét, továbbá az Sztv. 81.§-a (3) bekezdésének b)–c) pontjai szerint a behajthatatlannak minősített – külön nem nevesített – követelésnek az üzleti évben leírt összegét, az eladott immateriális javak, működtetett ingatlanok és működésre szolgáló egyéb tárgyi eszközök könyv szerinti értékét.

A kormányrendelet, illetve az Sztv. fenti rendelkezései alapján a tagdíjkövetelés egyéb ráfordításként történő leírására lehetőség van akkor, ha a pénztár meggyőződik arról, hogy a behajtásra nincs lehetőség, a követelés megtérülésére nincs esély. A Számviteli törvény kimondja, hogy a behajthatatlanság tényét és mértékét bizonyítani kell.

Hogyan kell megfizetni a késedelmi pótlékot?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 3.§-ának (3) bekezdésében foglalt rendelkezés és a társadalombiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) 56.§-ának (1) bekezdése alapján a késedelmi pótlék fizetési kötelezettség során az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. Törvény (Art.) rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

Az Art. 67.§ szerint késedelmes fizetés esetén az esedékesség napjától késedelmi pótlékot kell fizetni.

Az Art. 69.§-ában foglaltak értelmében a késedelmi pótlékot az adóhatóság állapítja meg, azonban a foglalkoztató, egyéni vállalkozó a késedelmi pótlékot saját számítása szerint, az értesítéstől függetlenül is megfizetheti.

A késedelmi pótlék megfizetése jogszabályi előíráson alapuló kötelezettség, melynek megfizetésére az igazgatási szerv értesítése, vagy a mulasztó saját számítása szerint kerülhet sor. Ebben az esetben tehát a kötelezettség előírására nem határozatban kerül sor.

Az Art. hivatkozott szakaszainak megfelelő alkalmazása során, a pénztári rendszerben a befizetés késedelmét a befizetés jogosultjaként a pénztár tudja megállapítani, a rendelkezésére álló bevallási és befizetési adatok alapján.

A magánnyugdíjpénztári tagdíjbevallás szerinti tagdíj befizetésének késedelmes teljesítése esetén a késedelmi pótléket tehát nem az adóhatóság, hanem a magánnyugdíjpénztár állapítja (állapíthatja) meg, mely azonban – az adóra vonatkozó terminológia alapján – a pénztár értesítésétől függetlenül, a foglalkoztató, egyéni vállalkozó számítása alapján is megfizethető.

Más kérdés az, ha az adóhatósági ellenőrzés tagdíjhiányt állapít meg a foglalkoztató vagy az egyéni vállalkozó terhére, és ahhoz késedelmi pótlék fizetési kötelezettség is kapcsolódik, annak megállapítására természetesen az adóhatósági határozatban kerül sor.

Az eljárás során a kötelezettség késedelmes teljesítése esetén a magánnyugdíjpénztár a foglalkoztató folyószámláján – a rendelkezésére álló bevallási és befizetési adatok alapján – előírja a késedelmi pótléket, annak összegéről és a befizetési határidőről pedig tájékoztatja a foglalkoztatót. Ez esetben nincs szó foglalkoztatói nyilatkozat benyújtásáról.

A fentiek alapján a foglalkoztató természetesen a pénztár értesítésétől függetlenül is megállapíthatja és megfizetheti a késedelmi pótléket.

A késedelmi pótlék megfizetése során annak összegét – a tagdíjbevalló nyomtatvány kitöltési útmutatójában részletezettek szerint, a Felügyelet által javasolt adattartalmú Nyilatkozat megküldésével – a bevallásban szerepeltetni kell.

Bár a megfizetés a tagdíjtól elkülönített számlára történik, a bevallás és a Nyilatkozat adata tájékoztató jellegű a pénztár számára a beérkezett összeg jogcíme, vonatkozó időszaka vonatkozásában, mely a befizetés jóváírása során alapul szolgál a pénztár számára.

A késedelmi pótlék egyéni számlán történő jóváírása tehát a bevallás és a Nyilatkozat alapján történhet. (A bevallás és a Nyilatkozat szerinti számítás helyességét azonban a pénztárnak javasolt ellenőriznie.)

Amennyiben a foglalkoztató, egyéni vállalkozó számítása szerint bevallott és megfizetett késedelmi pótlék összege a pénztár számítása szerinti összegtől eltér, erről a pénztár értesíti a foglalkoztatót, egyéni vállalkozót. A differencia rendezése során a foglalkoztató, egyéni vállalkozó az értesítés alapján teljesíti befizetési kötelezettségét, a bevallás korrekciójára nincs szükség.

Ha a foglalkoztató belső ellenőrzése folytán állapítja meg a tévedést és ezt rendezni kívánja, nem látjuk akadályát annak, hogy az módosító Nyilatkozat benyújtásával történjen.

Abban az esetben, ha a pénztár számítása szerint többlet befizetés történt, annak rendezésére a foglalkoztató, egyéni vállalkozó nyilatkozata alapján (visszaütalás, későbbi betudás) kerülhet sor.

A késedelmi pótléket a magánnyugdíjpénztár állapítja meg a bevallás és befizetés adatai alapján. A beszédés során az adóhatóság a pénztár megkeresésében közölt (a foglalkoztató által elismert) késedelmi pótlék összegének behajtása iránt intézkedik. Ebben az esetben a bevallás szerinti tagdíjtartozás után felszámított késedelmi pótlék (az Art. 87.§-ának (2) bekezdése szerint) a bevallás mint végrehajtható okirat alapján hajtható végre.

Amennyiben a foglalkoztató a pénztár által megállapított késedelmi pótlék összegét vitatja, a pénztár kezdeményezheti a foglalkoztató adóhatósági ellenőrzését. Az ellenőrzés megállapításait rögzítő jogerős határozattal a korábban vitatott összeg behajthatóvá válik.

Hogyan kell eljárni átlépés során bekövetkezett téves kifizetés esetén?

A téves többletfizetés jogalap nélküli gazdagodás címén az általános öt éves elévülési határidőn belül visszakövetelhető.

Átlépés esetén az egyes tagokat érintő visszautalandó összeg helyességének megállapítása során a tag átlépésekor átadott dokumentumokból, adatokból kell kiindulni. Javasoljuk, hogy az átadó és befogadó pénztárak illetékes ügyintézői vegyék föl egymással a kapcsolatot.

A számviteli törvényben meghatározott költség-haszon elvére figyelemmel a pénztárnak lehetősége van arra, hogy általánosan meghatározzon egy minimális összeget, amely alatt a visszaigénylést nem teljesíti. Ezt az összeget a Pénztár számviteli politikájában rögzíteni kell, és meg kell jelölni, hogy a vissza nem utalt tételek elszámolása hogyan történik.

Mely esetben szükséges hozamkorrekció?

Amennyiben a munkáltató, vagy a pénztár hibájából a befizetés beazonosítására nem kerül sor, akkor azt a függő tételek között kell nyilvántartani. A számviteli elszámolások során a magánnyugdíjpénztárak beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 222/2000. (XII.19.) Korm. rendelet 24.§-ának (10) bekezdése, valamint a 42.§-ának (16)-(17) bekezdései alapján kell eljárni, amely szerint a be nem azonosított (függő) tételekre jutó hozamot a likviditási és kockázati céltartalékon belül kell elkülöníteni. Az azonosítatlan (függő) befizetések azonosításakor, azok befektetéséből származó nettó hozam likviditási és kockázati tartalékban kimutatott összegét az egyéni számlán belül a hozambevételekből képzett céltartalékokra kell átvezetni. A függő tételekre jutó hozam elszámolásakor „hozamkorrekcióra”, azaz a korábban egyéni számlákra elszámolt hozamok módosítására nincs szükség.

Amennyiben a munkáltató módosítja a korábbi bevallásának és/vagy befizetésének összegét, abban az esetben a pénztárnak a módosítás beérkezését figyelembe véve a korrekciót a tárgyidőszakra kell könyvelnie, nem pedig a vonatkozó időszakra. Ennek eredményeként a korábbi időszakra vonatkozóan a felosztás alapja és a felosztott összeg sem változik, és ennek következtében hozamkorrekcióra nincs szükség.

Amennyiben a felosztás alapján (azaz a tagok egyéni számlakövetelésében), vagy a felosztható hozam nagyságában a pénztár korábban elkövetett eseti hibáiból eredően történik változás (pl.: duplán könyvelt, más tagra könyvelt, stb.), abban az esetben a pénztárnak a hiba javítását el kell végeznie és az eredeti állapotot kell helyreállítania. A hibákból eredő hozamkorrekciókat a pénztárnak el kell számolnia az érintett tagok részére, függetlenül attól, hogy azok tagjai-e még a pénztárnak, vagy sem. A hozamkorrekciók kifizetésekor a pénztárnak lehetősége van arra, hogy bizonyos összeghatár alatti kifizetéseket ne teljesítsen. Ebben az esetben ezt a maximális összeget a pénztár számviteli politikájában rögzíteni kell, és meg kell jelölni, hogy a vissza nem utalt tételek elszámolása hogyan történik.

Hogyan állapítható meg az átlépés napja?

A magánnyugdíjpénztárral kapcsolatos jogszabályok két esetkörre nézve tartalmaz szabályozást az átlépés napját illetően.

A magánnyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási szabályiról szóló 282/2001. (XII.26.) Korm. rendelet 29.§-ának (5) bekezdése az „általános” átlépés (a tag kezdeményezi átlépését egyik pénztárból a másikba) esetén határozza meg az átlépés napját.

Ehhez képest speciális eset – és ennek megfelelően a szabályozása is speciális, törvényi szintű – a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 83.§-ának (5) bekezdésében foglalt végelszámolás esetén bekövetkező átlépés.

Ha a pénztárnál végelszámolás következtében kerül sor a pénztártagok átlépésére, akkor az Mpt-ben meghatározott időpont (a befogadó pénztár befogadó nyilatkozatának napja) minősül az átlépés napjának, amennyiben a végelszámolás kezdő időpontját követően kezdeményezték

az átlépést. Ebben az esetben a tag követelésének átutalása csak a végelszámolás lezárásával történik meg.

A „befogadó pénztár befogadó nyilatkozatának napja” értelmezésekor a belépési nyilatkozatok záradékolására vonatkozó szabályok alkalmazandók, mely szerint a tagsági viszony a belépési nyilatkozat pénztár általi elfogadásával jön létre, ami a nyilatkozat pénztár általi aláírásának (záradékolásának) napját jelenti.

Végelszámolás esetén az eljárás mihamarabbi lezárása érdekében – a fenti szabályozás alapján – nem kell megvárni a negyedév végét, az átlépés napja hóközi időpont is lehet.

Amennyiben viszont még a végelszámolás kezdő időpontját megelőzően került sor az átlépési szándék bejelentésére, a kormányrendeletben meghatározott általános átlépési szabályok lesznek az irányadók.

Hogyan lehet átadni a pénztártagok személyes adatait üzleti célú felhasználás érdekében?

A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) 79.§-a (2) bekezdése, illetve az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló XCVI. törvény (Öpt.) 40/B.§-a (2) bekezdése alapján törvényi felhatalmazás hiányában a pénztártagok harmadik személynek csak akkor adható ki, ha az érintett tag erre közokiratban vagy teljes bizonyító erejű magánokiratban arra felhatalmazást ad.

Ennek értelmében üzleti célú felhasználás (ideértve minden olyan esetet, amikor az adattovábbítás nem az adminisztráció és a nyilvántartások vezetése érdekében történik kizárólag) esetén olyan nyilatkozat szükséges, ami megfelel a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 196.§-a (1) bekezdésében foglalt feltételek egyikének, vagyis, ha a

a) a kiállító az okiratot sajátkezűleg írta és aláírta;

b) két tanú az okiraton aláírásával igazolja, hogy a kiállító a nem általa írt okiratot előttük írta alá, vagy aláírását előttük sajátkezű aláírásának ismerte el; az okiraton a tanúk lakóhelyét (címét) is fel kell tüntetni;

c) a kiállító aláírása vagy kézjegye az okiraton bíróilag vagy közjegyzőileg hitelesítve van;

d) a gazdálkodó szervezet által üzleti körében kiállított okiratot szabályszerűen aláírták;

e) ügyvéd (jogtanácsos) az általa készített okirat szabályszerű ellenjegyzésével bizonyítja, hogy a kiállító a nem általa írt okiratot előtte írta alá, vagy aláírását előtte saját kezű aláírásának ismerte el, illetőleg a kiállító minősített elektronikus aláírásával aláírt elektronikus okirat tartalma az ügyvéd által készített elektronikus okirattal megegyezik;

f) az elektronikus okiraton kiállítója minősített elektronikus aláírást helyezett el.

A nyilatkozat megtehető akár a belépési nyilatkozaton, akár külön lapon. Fontos, hogy az üzleti célú felhasználásra való felhatalmazás megadásának megtagadása esetén a tag felvételi kérelme nem utasítható el, a belépési nyilatkozat záradékolása nem tagadható meg. E nyilatkozat független a belépési nyilatkozat többi részétől, ezért jól láthatóan el kell különíteni a belépési nyilatkozat többi részétől.

Az üzleti célú felhasználáshoz szükséges követelmények az alábbiak:

- az üzleti célú felhasználás mint adatkezelési cél megjelenítése,
- az adatot felhasználó szervezet pontos, beazonosítható megnevezése;
- a tag a közokiratnak, vagy teljes bizonyító erejű magánokirati formában tett nyilatkozata;

- a nyilatkozat szerepelhet külön lapon, illetőleg a belépési nyilatkozaton, utóbbi esetben jól látható módon el kell különíteni a belépési nyilatkozat többi részéről.

Az adatkezelésre felhatalmazó nyilatkozatban mind az 1), mind a 2) pontban tárgyalt esetben egyértelműen rögzíteni kell, hogy a harmadik személy milyen célra kívánja az adatokat felhasználni, pusztán a „jogszabályi előírásoknak megfelelő adatkezelésre” való felhatalmazás nem elegendő.

Rendelkezhet-e magánnyugdíjpénztár a késedelmi pótlék felől?

Az adózás rendjéről szóló 1990. évi XCI. törvény (Art.) 82.§-a szerint a késedelmi pótlék mérséklése, vagy elengedése az adóhatóság jogosultsága. Az Art. 6.§-a felsorolja az adóhatóságnak minősülő szervezeteket, amelyek alapján a magánnyugdíjpénztár nem minősül adóhatóságnak. Ebből következik, hogy a jelenlegi jogszabályok szerint a magánnyugdíjpénztár nem jogosult rendelkezni a késedelmi pótlék felől, annak mérséklésére, vagy elengedésére nem köthet egyezséget.

A fentiek alapján az lehet célszerű eljárás, ha ilyen esetben a magánnyugdíjpénztár az eljáró adóhatóságnál jelzi az egyezségkötés lehetőségét.

III./ A tag halála; kedvezményezett, örökös

Milyen mértékű az árvaellátás, amennyiben az elhalt magánnyugdíjpénztári tag volt?

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) vonatkozó normatívái az alábbiak:

Tny. 12.§ (6) Az öregségi nyugdíj összegét - ha a biztosított kizárólag a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében fizetett nyugdíjárulékot, vagy a magánnyugdíjpénztárban az egyéni számláján lévő összeget a Nyugdíjbiztosítási Alaphoz átutalták - az (1) bekezdés szerint kell meghatározni.

(7) Ha a biztosítottnak a magánnyugdíjpénztárban az egyéni számláján lévő összeget saját döntése alapján nem utalták át a Nyugdíjbiztosítási Alap részére, az öregségi nyugdíj összege a (6) bekezdés szerint kiszámított összeg hetvenöt százaléka.

Tny. 44/C.§ (1) Ha az igénylőnek az elhunyt házastársa, élettársa, szülője, gyermeke (a továbbiakban: a jogszerző) kizárólag a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében fizetett nyugdíjárulékot, vagy a jogszerzőnek a magánnyugdíjpénztárban az egyéni számláján lévő összeget a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Mpt.) 123.§-ának (2) bekezdése szerinti saját döntése, illetőleg a jogszerzőnek a felhalmozási időszakban bekövetkezett halála esetén a hozzátartozónak az Mpt. 29.§-a (2) bekezdésének b) pontja szerinti döntése alapján a Nyugdíjbiztosítási Alapnak átutalták, a hozzátartozói nyugellátások összegét a 12.§ (6) bekezdésének alapulvételével kell meghatározni.

(2) Ha a jogszerzőnek a magánnyugdíjpénztárban az egyéni számláján lévő összegét saját döntése, illetőleg ennek hiányában a jogszerző felhalmozási időszakban bekövetkezett halála esetén a hozzátartozó döntése [Mpt. 29.§ (2) bekezdés b) pontja] alapján nem utalták át a Nyugdíjbiztosítási Alap részére, a hozzátartozói nyugellátások összegét a 12.§ (7) bekezdés alapján kell meghatározni.

(3) Ha a jogszerző vagy annak halála esetén a hozzátartozója az egyéni számlán levő összegnek a Nyugdíjbiztosítási Alaphoz történő átutalását kérte, és az igény érvényesítésekor

ez a tény bizonyított, a hozzátartozói nyugellátást a 12.§ (6) bekezdés megfelelő alkalmazásával kell megállapítani.

Végrehajtási rendelet 59/C.§ A Tny. 44/C.§-a (3) bekezdésének alkalmazásánál, ha a jogszerző nem kizárólag a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében fizetett nyugdíjjarulékot, és saját döntése alapján - legfeljebb 2002. december 31-ig -, illetőleg saját döntés hiányában a jogszerző halála esetén a hozzátartozói nyugellátást igénylő személy (a továbbiakban: hozzátartozó) kérte [Mpt. 29.§-a (2) bekezdésének b) pontja] a jogszerző egyéni számláján lévő összegnek, illetőleg a hozzátartozó döntése alapján az egyéni számla hozzátartozóra eső részének a Nyugdíjbiztosítási Alaphoz történő átutalását, és ezt a tényt a magánnyugdíjpénztár igazolásával hitelt érdemlően bizonyítja, a hozzátartozói nyugellátás összegét úgy kell megállapítani, mintha a jogszerző biztosítási idejének teljes tartama alatt kizárólag nyugdíjjarulékot fizetett volna.

A fentiek alapján a Tny. 44/C.§-ának (2) bekezdése, valamint a 12.§-ának (7) bekezdése értelmében a hozzátartozói nyugellátás (az árvaellátás) összege a számított összeg hetvenöt százaléka, abban az esetben, ha a jogszerző magánnyugdíjpénztár tagja volt és haláláig az is maradt, és a hozzátartozó igénylő döntése alapján nem utalták át a Nyugdíjbiztosítási Alap részére az egyéni számlán lévő összeget. Amennyiben a hozzátartozó igénylő döntése alapján az összeget a Nyugdíjbiztosítási Alap részére visszautalták, akkor az igénylő az ellátás teljes összegére jogosult.

Hogyan járjon el a pénztár kedvezményezett jelölése esetén a tag felhalmozási időszakban bekövetkező halálakor?

Amennyiben a Pénztárnál van érvényes kedvezményezett-jelölő dokumentum, és számára tisztázott a kedvezményezett személye, akkor a Pénztár köteles a kedvezményezett választása szerint (ami a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi XCVI. törvény 29.§-ának (2) bekezdése szerint nem csak egyösszegű kifizetés lehet) eljárni.

Ebben az esetben nem szükséges sem hagyatékátadó végzés, sem bírói ítélet a számlakövetelés kifizetéséhez, tekintettel arra, hogy a követelés nem része a hagyatékknak.

Amennyiben a Pénztár nem tartja tisztázottnak a kedvezményezett(ek) személyét, akkor a törvény erejénél fogva az örökösöket kell kedvezményezettnek tekintenie (Mpt. 29.§-ának (1) bekezdése), és a továbbiakban az Mpt. 29.§-ának (2) bekezdése szerint eljárnia.

A bírói letétbe helyezés a kedvezményezett választási lehetőségére tekintettel nem jogszerű, hiszen akár a tagsági viszony folytatása mellett is dönthet a kedvezményezett.

IV./ A pénztár átalakulása, megszűnése

Mi a teendő az átalakulással érintett, valamint a jogutód nélkül megszűnő magánnyugdíjpénztárak átlépő tagjai, illetve a munkáltatók értesítése tekintetében?

A magánnyugdíjpénztárak átalakulása, megszűnése okán, a tagsági jogviszonyok jogszerű fennállásának, illetve a tagsághoz kapcsolódó tagdíjbevallások és befizetések teljesítésének jogszabályi hátterét - a korábbi gyakorlat rögzítésével - 2001. január 01. napjától a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Mpt.) biztosítja.

E problémakör kezelésénél alapvetően az Mpt. pénztárak átalakulására vonatkozó közös szabályait, illetve a 282/2001. (XII.26.) Korm. rendelet pénztárak közötti átlépésre irányadó rendelkezéseit kell alkalmazni.

A pénztár átalakulása során - az Mpt. 79/B.§-ának (9) bekezdése alapján -, azt a munkáltatót, amelyik az átalakulás miatt újabb pénztárral való kapcsolat kialakítására kényszerül, az átalakulásról, a kapcsolat kialakításához szükséges információkról és teendőkről az átalakulási vagyongmérleg-tervezetek elfogadásáról határozó közgyűlést követő 30 napon belül értesíteni kell.

A munkáltatót - ideértve a foglalkoztatónak minősülő befizetőt is - a vele újonnan kapcsolatba kerülő pénztár értesíti.

A pénztár végelszámolása, felszámolása esetén a pénztártagok más pénztárban folytathatják tagsági jogviszonyukat az Mpt. 83-84.§-ai szerint.

A felszámolással megszűnő pénztár esetében, amennyiben a tag másik pénztárat nem választott, a Felügyelet a területileg illetékes pénztárat jelöli ki a tagsági jogviszony folytatására. A pénztárak közötti elszámolás tekintetében a pénztárak közötti átlépésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A fentebb hivatkozott rendelet 29.§-ának (7)-(9) bekezdéseiben foglalt rendelkezések szerint, az átlépés során az Átvevő pénztár az átlépés feltételeinek meglétéről a tagot, a tagdíjfizetési kötelezettségnek az átlépés napja utáni teljesítéshez szükséges adatokról a tagot és annak valamennyi, az átlépéskor nyilvántartott munkáltatóját, illetve a javára befizetőket legkésőbb az átlépés napját követő 15 napon belül tájékoztatja.

Az átlépett tagra vonatkozóan, az átlépés napját magában foglaló, valamint az azt követő hónapokra vonatkozó az Átadó pénztárhoz érkező bevallásokat és befizetéseket, továbbá az átlépés napjától kezdődően beérkezett, az átlépés napját megelőző időszakra vonatkozó pótbevallásokat, és/vagy a bevallások önellenőrzéseit az Átadó pénztár visszaküldi az érintett foglalkoztatóknak (befizetőknak), a visszaküldés okának és az Átvevő pénztárnak a megjelölésével. Az önellenőrzés(ek) elszámolásait az Átvevő pénztár végzi el.

Ahogy az a fenti jogszabályi előírásokból is kitűnik, valamely pénztár átalakulása, megszűnése okán a munkáltató (befizető) értesítésére az a tagot átvevő pénztár kötelezett, amelynél a tagsági jogviszony folytatódik, vagyis amely a továbbiakban a munkáltatóval (befizetővel) kapcsolatba kerül. (Az Mpt. alkalmazásában munkáltató alatt kell érteni ezekben az esetekben az ellátás folyósítására jogosult/kötelezett, az 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) 4.§-a (1) bekezdésének 4-6. pontjaiban megjelölt, foglalkoztatónak minősülő szervet is.)

Lezárva: 2002. december 31-én.